

แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบ การแนะแนวและการให้การศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศึกษภาพนักศึกษา
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แนวปฏิบัติที่ดี

ในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา

... การประชุมสัมมนา ...

ในวันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562

ณ ห้องประชุมอิสติน แกรนด์บอลรูม โรงแรมอิสติน มั๊กกะสัน กรุงเทพมหานคร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

จัดโดย

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนว และการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ISBN

978-616-8261-66-8

พิมพ์ครั้งที่ 1

สิงหาคม 2563

จำนวนพิมพ์

500 เล่ม

จำนวนหน้า

120 หน้า

ที่ปรึกษา

นายบรรลือ วิเศษอนุพงษ์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

นางนวรรตน์ วัชราก

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสวัสดิการและบริการนักศึกษา

ผู้จัดทำและรวบรวมข้อมูล

นางสาวมาลินี รัตนนันทพัฒน์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางสาววันวิสาห์ บุญเย็น

เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ

หน่วยงานรับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนาระบบสวัสดิการและบริการนักศึกษา

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

จัดพิมพ์และเผยแพร่

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

กลุ่มพัฒนาระบบสวัสดิการและบริการนักศึกษา

328 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0 2039 5572-76 โทรสาร : 0 2039 5652-54

www.mhesi.go.th

พิมพ์ที่

บริษัท ซีโน พับลิชชิ่ง แอนด์ แพลกเจจิ้ง จำกัด

โทรศัพท์ : 0 2511 5715

โทรสาร : 0 2511 5719

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.-- กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2563.

120 หน้า

1. การให้คำปรึกษาในการศึกษาชั้นอุดมศึกษา. I. ชื่อเรื่อง.

378.194

ISBN 978-616-8261-66-8

คำนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเดิม) ได้ดำเนินการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาให้แก่ผู้บริหาร และบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาของสถาบัน และสามารถนำข้อมูลและความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ ไปพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาของสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน เพื่อให้นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาสามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างราบรื่นจนสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพต่อไป

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดทำหนังสือเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานในการพัฒนาความร่วมมือด้านการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้มีการจัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์”

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

สารบัญ

คำนำ	3
สรุปความเป็นมา	7
สรุปภาพรวมงานประชุม	12
กำหนดการประชุมสัมมนา	14
คำกล่าวรายงาน	16
คำกล่าวเปิดการประชุมสัมมนา	19
สรุปประเด็นสำคัญจากการประชุมสัมมนา	24
สรุปผลการประเมินการจัดประชุมสัมมนา	79
ภาคผนวก	
1. โครงการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบ การแนะแนวและการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	88
2. รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมฯ	92
3. รายชื่อวิทยากรและประวัติดย่อ	104
4. เอกสารประกอบการสัมมนา	114
5. ภาพข่าวการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบ การแนะแนวและการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	115
6. ภาพถ่ายงานประชุมสัมมนาฯ	117

สรุปผลการดำเนินงานการประชุมสัมมนา

... เรื่อง ...

แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา

สรุปความเป็นมา

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์พร้อมและสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถประกอบอาชีพรับใช้สังคมและประเทศชาติ และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป อย่างไรก็ตามสังคมยุคปัจจุบันนั้น เป็นสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเป็นไปแบบก้าวกระโดด เพราะเป็นยุคที่สังคมก้าวข้ามสู่สังคมดิจิทัล ซึ่งรัฐบาลไทยได้มีนโยบายการพัฒนาประเทศแบบ “Thailand 4.0” ที่เน้นขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจด้วยการสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องอาศัยหลายองค์ประกอบร่วมกันขับเคลื่อนและพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ การเตรียมความพร้อมนิสิตนักศึกษาให้สามารถเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เปี่ยมด้วยศักยภาพและทักษะแห่งอนาคตจึงถือเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาและขับเคลื่อนดังกล่าว

การเตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิตศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 นี้ ควรต้องมีการพัฒนานิสิตนักศึกษาในทุกๆ ด้านไปพร้อมๆ กัน ซึ่งก็คือ

1. การพัฒนาทางด้านองค์ความรู้ (Knowledge) ได้แก่ ความรู้เบื้องต้น ความรู้รอบตัว-รอบโลก สถานการณ์ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และความรู้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

2. การพัฒนาทักษะต่างๆ (Skills) ได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบ การคิดวิเคราะห์ การวางแผนล่วงหน้า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างปลอดภัย

3. การพัฒนามุมมอง (Perspectives) ได้แก่ มองได้รอบด้าน สามารถเชื่อมโยงผลกระทบปัญหาในมิติต่างๆ เข้าใจรากฐานของปัญหา สามารถหาแนวทางในการร่วมแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และสามารถคาดการณ์อนาคตได้

4. การพัฒนาค่านิยม (Values) ได้แก่ มีค่านิยมที่เหมาะสมในสังคมที่ยั่งยืน รักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรและระบบนิเวศน์ ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม และสันติภาพภราดรภาพ เป็นต้น

นอกจากนี้ ทักษะสำหรับการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ไม่ว่าจะเป็นทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม การทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ การสื่อสาร การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์และปัญญาประดิษฐ์ การคิดคำนวณ การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือการสร้างอาชีพ ที่นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งไม่แพ้ความรู้ที่นิสิตนักศึกษาพึงได้รับจากการจัดการศึกษาและบริการสนับสนุนต่างๆ บริการทางการศึกษาที่สำคัญที่นิสิตนักศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 พึงได้รับจากสถาบันอุดมศึกษา นั่นคือ บริการด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพ โดยผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื่องจากบริการดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่ช่วยเอื้ออำนวยให้นิสิตนักศึกษาที่ประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับปัญหาที่มีความซับซ้อน เมื่อนิสิตนักศึกษาต้องเผชิญหน้ากับความทุกข์ใจ ความกลัว ความวิตกกังวล และต้องตัดสินใจเพื่อแก้ไขหรือหาทางออก หากนิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสเข้ารับบริการด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นตัวช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้เกิดความร่วมมือที่จะเผชิญหน้ากับปัญหา เกิดความเข้าใจในปัญหาและในตนเองมากขึ้น จนกระทั่งสามารถปรับตัวรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นและก้าวผ่านวิกฤติต่างๆ ในชีวิตได้ในทางที่เหมาะสมมากขึ้น

จากการศึกษาวิจัยในปัจจุบันที่พบว่า นิสิตนักศึกษาไทยมีความเครียดและมีอัตราการเจ็บป่วยทางจิตใจเพิ่มมากขึ้น โดยมีงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาระยะยาวในนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้งในไทยและต่างประเทศ ตลอด 3 - 4 ปีที่ผ่านมา พบว่านิสิตนักศึกษาที่เป็นโรคภาวะซึมเศร้า ส่วนใหญ่จะศึกษาอยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้น และมีนิสิตนักศึกษาที่พยายามฆ่าตัวตาย 6.4 % ของนิสิตนักศึกษาทั้งหมด และในสภาพความเป็นจริงจากการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตายของนิสิตนักศึกษาที่พบว่ามีอัตราที่เพิ่มมากขึ้น โดยจากสื่อที่มีการรายงานตั้งแต่ต้นปี (มกราคม 2562) จนถึงปัจจุบัน พบว่ามีนิสิตนักศึกษาที่ฆ่าตัวตายจนเสียชีวิตอย่างน้อย 13 ราย โดยในเดือนกุมภาพันธ์ มีสัปดาห์หนึ่งที่มีนักศึกษาระโดดจากอาคารจนเสียชีวิตที่เป็นชายจำนวน 4 คน ทั้งนี้ จำนวนดังกล่าวยังไม่ได้รวมถึงอัตราของนิสิตนักศึกษาที่พยายามฆ่าตัวตายแต่ไม่ประสบความสำเร็จที่สื่อไม่รับทราบหรือมีการรายงานอีกจำนวนหนึ่ง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัญหาทางด้านจิตใจของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ขัดขวางการดำรงชีวิตซึ่งซ่อนอยู่ภายในจิตใจ ซึ่งหากไม่ได้รับการเฝ้าระวัง ดูแล และให้ความช่วยเหลือเยียวยาได้อย่างทันการณ์ จะส่งผลให้นิสิตนักศึกษาเหล่านี้ไม่สามารถก้าวผ่านวิกฤติในชีวิตไปได้ และอาจเลือกทางออกด้วยการจบชีวิตตนเองลง นอกจากนี้ ยังพบว่าปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว เกิดการว่างงานในอัตราเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบให้บัณฑิตที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาจำนวนมากไม่มีงานทำหรือว่างงานซึ่งทำให้หลายคนเกิดความรู้สึกฟุ้งซ่าน เบื่อ เคว้งคว้าง งุนงง สับสน กัดดัน ไม่รู้ว่าจะตัวเองจะต้องเริ่ม

สรุปความเป็นมา

ทำอะไร หรือทำอะไรต่อไป รู้สึกท้อแท้ ผิดหวัง และสิ้นหวัง ทั้งนี้ เนื่องมาจากการที่นิสิตนักศึกษาไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ กล่าวคือ อาจไม่ได้มีการศึกษาด้านความต้องการของตลาดแรงงาน มีการเลือกเรียนตามกระแสนิยม มีการเลือกงานและองค์กรตามความต้องการของตนเองมากเกินไป มีคุณสมบัติ ทักษะ ความรู้ ความสามารถไม่ตรงตามตำแหน่งงานที่สนใจ หรือขาดการเตรียมตัวที่ดี ซึ่งหากนิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่อาชีพโดยได้รับการชี้แนะหรือแนะแนวทางในการเตรียมความพร้อมต่างๆ เหล่านี้ ก่อนที่จะก้าวเข้าสู่อาชีพ จากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ จะช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถก้าวเข้าสู่โลกของการทำงานได้อย่างมั่นใจและมีศักยภาพมากพอ และพร้อมสำหรับการแข่งขันในตลาดแรงงานระดับต่างๆ มากขึ้น

อาจกล่าวได้ว่า หากสถาบันอุดมศึกษามีการตระหนักและให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน ดูแลช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาให้ได้รับบริการซึ่งเอื้อต่อการศึกษาและการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งมีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพตั้งแต่เนิ่นๆ ให้แก่นิสิตนักศึกษา จะช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในสังคมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับในหลายการศึกษาวิจัยที่กล่าวว่า การโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพจะต้องมีพัฒนาการที่สมบูรณ์พร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่ช่วยเอื้ออำนวยและสนับสนุนที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยให้นิสิตนักศึกษาในยุคปัจจุบัน สามารถปรับตัวและศึกษาเล่าเรียนในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างราบรื่นจนสำเร็จการศึกษา เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จึงได้ริเริ่มและดำเนินการส่งเสริมงานทางด้านบริการปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษาขึ้น เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและกำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษา รวมทั้งแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้การปรึกษา และบุคลากรด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาการดำเนินการและประสานงานตามนโยบาย ส่งเสริมการพัฒนาด้านการให้บริการปรึกษา แนะแนว และเตรียมความพร้อม

เพื่อการทำงานและการพัฒนาอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการสร้างเครือข่ายด้านการให้การปรึกษา และแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา และการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษาฯ ยังได้ริเริ่มดำเนินโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาและแนะแนว การศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นกิจกรรมหนึ่งภายใต้โครงการส่งเสริม และพัฒนาระบบบริการและสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากร ของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ตระหนักถึง ปัญหาวิกฤติที่มีผลกระทบต่อนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน และมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะที่ถูกต้อง ในการจัดบริการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดระบบการให้บริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและแนะแนว การศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ของ นิสิตนักศึกษา โดยการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าว จัดขึ้นเป็นระยะเวลา 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 9 - 12 กันยายน 2562 ณ โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพมหานคร และมีผู้ที่เข้าร่วมการฝึกอบรมจำนวนทั้งสิ้น 39 คน จากสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 37 แห่ง ซึ่งล้วนเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงในด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับ นิสิตนักศึกษาจากหลากหลายสถาบันอุดมศึกษาที่จะช่วยเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาระบบการแนะแนว และการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้กำหนดแนวทาง การดำเนินงานโดยจะดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและ แนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม โดยจะเน้นให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้ เกิดการจัดตั้งศูนย์ให้บริการปรึกษาด้านจิตวิทยา (Counseling Center) และศูนย์ให้บริการแนะแนว อาชีพ (Career Center) ในสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวในระดับอุดมศึกษา ทั้งเครือข่ายภายในสถาบันอุดมศึกษา เช่น บุคลากรที่รับผิดชอบด้านกิจการนักศึกษาของส่วนกลาง และคณะต่างๆ บุคลากรจากหน่วยงาน คณะ ภาควิชาที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตวิทยา เครือข่ายอาจารย์ ที่ปรึกษา เป็นต้น และเครือข่ายภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล ศูนย์สุขภาพจิต สมาคมจิตวิทยาการปรึกษา สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย สถานประกอบการ เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีความเป็นเอกภาพ

สรุปความเป็นมา

และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและเจตจำนงดังกล่าว ปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้อนุมัติให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษาดำเนินการจัดการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาครั้งนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

2. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาของสถาบัน

3. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีการจัดระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา

4. เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

โดยในการประชุมสัมมนาดังกล่าว สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ได้เรียนเชิญผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารด้านกิจการนิสิตนักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพ จากสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวนประมาณ 300 คน มาเข้าร่วมการประชุมฯ โดยมีรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ดร.อรสา ภาววิมล) ให้เกียรติเป็นประธานเปิดการประชุมฯ และเรียนเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมการอภิปรายและบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

สรุปภาพรวมงานประชุม

การประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้บริการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งรับผิดชอบการดำเนินงานโดยสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดขึ้นในวันที่ 16 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมอิสติน แกรนด์บอลรูม โรงแรมอิสติน มั๊กกะสัน กรุงเทพมหานคร โดยมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การบรรยายเรื่อง ระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาและระบบการให้บริการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การอภิปรายในหัวข้อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้บริการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้บริการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการให้บริการศึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบบริการด้านการแนะแนวและการให้บริการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้บริการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ยังได้จัดให้มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบบริการด้านการให้บริการศึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งระบบ การกำหนดบทบาทของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สถาบันอุดมศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการวางแผนการดำเนินงาน/แนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างสถาบันต่อไป

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ประกอบด้วย คณะทำงานพัฒนาระบบการให้บริการศึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารด้านกิจการนิสิตนักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการให้บริการศึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงฯ และวิทยากร รวมจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมฯทั้งสิ้น 200 คน ได้แก่

<p>๘ ผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p>	<p>จำนวน 171 คน (95 สถาบัน)</p>
<p>๘ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p>	<p>จำนวน 19 คน</p>
<p>๘ คณะทำงานพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>จำนวน 3 คน</p>
<p>๘ วิทยากร</p>	<p>จำนวน 7 คน</p>

กำหนดการประชุมสัมมนา

เรื่อง... แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนว และการให้การปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา

ในวันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562

ณ ห้องประชุมอีสติน แกรนด์บอลรูม โรงแรมอีสติน มัคกะสัน กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562

08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-10.00 น.	พิธีเปิดการประชุมสัมมนา <ul style="list-style-type: none"> กล่าวรายงาน โดย ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสวัสดิการและบริการนักศึกษา (นางนวรรตน์ วัชรากร) กล่าวเปิดการประชุมและมอบนโยบายเรื่อง “นโยบายและแนวทางปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาในการสนับสนุนทางด้านการศึกษา และเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคไทยแลนด์ 4.0” โดย รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ดร.อรสา ภาววิมล)
10.00-10.15 น.	รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
10.15-11.15 น.	การบรรยาย เรื่อง “ระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
11.15-12.15 น.	การบรรยาย เรื่อง “ระบบการให้บริการปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา” โดย ดร.กุลวดี ทองไพบูลย์ อาจารย์พิเศษภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
12.15-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน

วันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562

13.00-16.00 น.

การอภิปรายในหัวข้อ “แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา”

โดย 1. รองศาสตราจารย์ธนิต ธงทอง อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์และ
อดีตรองอธิการบดีด้านกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. นางสาวอุบล สาทิตะกร อดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารกิจการนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ดร.เอื้ออนุช ถนอมวงษ์ ที่ปรึกษาพิเศษประจำศูนย์ส่งเสริมสุขภาพนิสิต
และอาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์ หัวหน้างานบริการนักศึกษาและศิษย์เก่า
กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

5. ดร.ปนาลี แทนประสาน รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพชีวิต
และสร้างการมีส่วนร่วม สำนักงานกิจการนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ดำเนินรายการโดย

ดร.ครรชิต แสนอุบล อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์รัชনী พลพิบูลย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

16.00-16.30 น.

เปิดให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น

คำกล่าวรายงาน

ในพิธีเปิดการประชุมสัมมนา เรื่อง

แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนว และการให้การปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา

โดย

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสวัสดิการและบริการนักศึกษา
(นางนวรรตน์ วัชรากร)

วันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562

ณ ห้องประชุมอิสติน แกรนด์บอลรูม โรงแรมอิสติน มั๊กกะสัน กรุงเทพมหานคร

เรียน ท่านรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(ดร.อรสา ภาววิมล)

ดิฉันในนามของคณะผู้จัดการประชุม ตลอดจนผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน ขอขอบคุณท่านรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในวันที่

การประชุมสัมมนา ในวันที่ เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบบริการและสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ริเริ่มดำเนินการขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้มีการจัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” โดยให้ความสำคัญ

กับการพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษาและงานด้านกิจการนิสิตนักศึกษา เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพและสมรรถนะในการแข่งขันทั้งตลาดแรงงานในประเทศและต่างประเทศได้ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาระบบบริการและสวัสดิการนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา ซึ่งจะทำให้นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อม สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถประกอบอาชีพรับใช้สังคมและประเทศชาติ และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานดังกล่าว สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดระบบการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับดูแลส่งเสริม และพัฒนาสุขภาพของนิสิตนักศึกษาให้สามารถปรับตัวและศึกษาเล่าเรียนในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างราบรื่นจนสำเร็จการศึกษา เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และเพื่อให้การดำเนินงานในโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบบริการและสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงได้จัดการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้บริการปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในครั้งนี้ขึ้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาให้แก่ผู้บริหาร และบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาดังกล่าว ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาของสถาบัน และสามารถนำข้อมูลและความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ ไปพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาของสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน รวมทั้งเพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้เข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้ ประกอบด้วย คณะทำงานพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและ
แนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารด้านกิจการนิสิตนักศึกษา และ
บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา
สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมจำนวนประมาณ 300 คน โดยมี
กิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การบรรยายเรื่อง ระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาและระบบ
การให้บริการปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การอภิปรายในหัวข้อเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบ
การแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องและวิทยากรผู้
เชี่ยวชาญด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษา รวมทั้งการ
ดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบบริการด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวในสถาบัน
อุดมศึกษาและรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการแนะแนว
และการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ดิฉันใคร่ขอเรียนเชิญท่านรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้กรุณากล่าวเปิดการประชุม
สัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ในลำดับต่อไป ขอกราบเรียนเชิญค่ะ

คำกล่าวเปิดการประชุมสัมมนา

เรื่อง

แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนว และการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

โดย

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
(ดร.อรสา ภาววิมล)

วันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562 เวลา 09.30 - 10.00 น.

ณ ห้องประชุมอิสติน แกรนด์บอลรูม โรงแรมอิสติน มั๊กกะสัน กรุงเทพมหานคร

นมัสการพระคุณเจ้า

เรียน ท่านผู้บริหาร ท่านคณาจารย์ ท่านผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมการประชุมในวันนี้

ดิฉันต้องขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านได้สละเวลามาร่วมประชุมสัมมนาในครั้งนี้ ซึ่งดิฉันคิดว่า เรื่องนักศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอุดมศึกษา แล้วท่านเป็นผู้ที่จะมีส่วนช่วยเหลือเรื่องพวกนี้ได้เป็นอย่างดี ก็ต้องเรียนท่านว่าในโลกยุคใหม่ที่มันเปลี่ยนแปลงค่อนข้างเร็ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสังคม เรื่องเทคโนโลยี เรื่องเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ดิฉันคิดว่าสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนเป็นอย่างมาก ไม่ใช่เฉพาะนักศึกษาอย่างเดียว พวกเราก็ด้วยนะคะ ท่านลองมองภาพไปรอบๆ เราเดี๋ยวนี้การใช้ชีวิตของเราเปลี่ยนไปเยอะเลยนะคะ เขาถึงใช้คำว่า Work-Life Integration ก็คือต่อไปนี่โลกแห่งการใช้ชีวิต โลกแห่งการเรียน โลกแห่งการทำงาน มันกลายเป็นเรื่องเดียวกันไปหมดแล้วนะคะ เพราะว่าตอนนี้เราอยู่ด้วยเทคโนโลยี ดิ้นเข้าขึ้นมาเทคโนโลยีที่เราใช้เลย คือโทรศัพท์ใช้ไหมคะ ในนั้นเป็นอะไรทุกอย่างที่อยู่ เรียกว่าเป็น hundred in one ก็ได้แหละคะ ทุกเรื่องอยู่ในนั้นหมด จะติดต่อพ่อแม่ เพื่อนฝูง ลูกหลาน ญาติ พี่น้อง เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา อยู่ในเทคโนโลยีหมดเลย

ทีนี้ถ้าการเปลี่ยนแปลงมันเกิดขึ้นรวดเร็วระกะ มีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาสิ่งที่สำคัญก็คือ ทักษะที่ต้องใช้มันเปลี่ยนไป เพราะฉะนั้นทำอย่างไรเราจะสร้างคนขึ้นมาให้มีทักษะการใช้ชีวิตในโลกยุคใหม่ได้อย่างเรียกว่าเท่าทัน ถ้าเราใช้ชีวิตในโลกยุคใหม่อย่างไม่เท่าทัน เราก็จะเกิดความคับข้องใจ เราก็จะไม่ทันคนอื่นใช่ไหมคะ เราก็จะอยู่ลำบาก

ขณะเดียวกันประเทศไทยก็มีนโยบาย มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พูดถึง 6 เรื่องสำคัญไว้ ศูนย์กลางในนั้น ก็คือ เรื่องของการพัฒนาศักยภาพคนให้เป็นที่สำคัญในการขับเคลื่อนทุกเรื่องของประเทศ ซึ่งอุดมศึกษาที่ถือว่า เป็นภารกิจหลัก ที่เราจะต้องสร้างคนให้เขาอยู่ได้ด้วย ขณะเดียวกันเขาจะเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศได้ด้วย เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญก็คือว่าเราจะดูแล เราจะบ่มเพาะ เราจะพูนพักนิสิตนักศึกษาของเราอย่างไรให้เขามีศักยภาพที่จะอยู่ได้ด้วยตัวเอง ดำรงชีวิตอยู่ได้ ให้เขาเป็นที่พึ่งให้กับครอบครัว และขณะเดียวกันเขาจะเป็นกำลังสำคัญในการที่จะพัฒนาประเทศ ถือได้ว่าการอุดมศึกษานี้เป็นขั้นสุดท้ายแล้วที่พอเรียนจบ เขาต้องออกไปสู่โลกภายนอกเลย ไม่เหมือนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องไปเรียนต่ออาชีวฯ เรียนต่อมหาวิทยาลัย แต่อุดมศึกษานี้คือสูงสุดของการศึกษา และจบมาก็คือไปทำงาน พอไปทำงานก็เข้าสู่สังคมเลย ซึ่งเขาไม่เคยเจอมาก่อน ต้องเข้าไปอยู่ในแวดวงการทำงาน ก็ต้องไปปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน ต้องมีวินัยในการทำงาน ต้องใช้ความรู้ ใช้ศักยภาพในการทำงาน ถ้าเขาไม่พร้อม จะเป็นอย่างไรคะ ตอนนี้เรามีเด็กว่างงานเยอะเลย อาจารย์คงฟังข่าวตามข่าวอยู่นะ ตอนนี้นะระดับอุดมศึกษา เขาสำรวจมาว่าว่างงาน ดิฉันดูตัวเลขล่าสุดปี 2561 นะคะ ปี 2562 เขากำลังสำรวจ ปี 2561 ระดับอุดมศึกษานี้ ประมาณแสนแปดหมื่นแปดพันคน ที่ตกงานหรือว่างงาน แล้วก็ยังมีแนวโน้มด้วยเศรษฐกิจเราในตอนนี้ไม่ค่อยดีนะคะ แนวโน้มปีหน้าเขาบอกตัวเลขนี้มันจะเพิ่มขึ้นเป็นหลักสองแสนขึ้นไป แล้วปีหนึ่งเรามีเด็กจบไปประมาณเกือบสี่แสนคน ตัวเลขตรงนี้ทำให้เราต้องเหลียวกลับมาดูว่า แล้วมหาวิทยาลัยจะอย่างไร จะทำอย่างไรที่จะช่วยให้เด็กของเราจบไปแล้วมีงานทำ ดิฉันคิดว่างานพัฒนานักศึกษานี้ ไม่ควรแยกส่วน นี่เป็นความคิดเห็นส่วนตัวดิฉันนะคะ ว่างงานพัฒนานักศึกษา วิชาการต้องผนวกกับกิจการนักศึกษา เรามีหลายเวทีเลยที่พยายามให้รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการมานั่งระดมความคิดเห็นกับรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เพราะเราต้องสร้างเด็กแบบองค์รวมใจนะ เด็กคนหนึ่งถ้าเก่งแต่วิชาการ วิชาชีพ แต่วิชาชีวิตเขาไม่ไหว เขาก็อยู่ยากเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ทำอย่างไรให้เด็กมีความพร้อมทั้งวิชาการ วิชาชีพ คือไปทำงานได้และมีวิชาชีวิตก็คือมี Soft Skills ต่างๆ เรื่องภาษา เรื่องการทำงานร่วมกับคนอื่น เรื่องการอยู่ในสังคมที่มีความแตกต่าง พหุวัฒนธรรมต่างๆ เรื่องไอที เรื่องการคิดเชิงวิเคราะห์ สิ่งเหล่านี้ ดิฉันคิดว่าเป็น Soft Skills ที่เด็กต้องมีควบคู่ไปกับวิชาการ ต่างประเทศเขาถึงใช้คำว่า Theory บวกกับ Experience เห็นไหมคะ มีทฤษฎีแล้วก็ต้องมีประสบการณ์ปฏิบัติด้วย มี Practices ด้วย เพราะฉะนั้น ขณะนี้ถ้าเราจะมองภาพ

เรื่องการพัฒนานักศึกษา ดิฉันก็อยากเสนอว่า ต้องมองแบบองค์รวม จะทำอย่างไรที่จะพุ่มพักเขาให้ครบถ้วน หลายท่านคงเคยได้ยินคำว่า CEWIL (Co-operative Education and Work-Integrated Learning) สหกิจศึกษาและ WiL ท่านเคยได้ยินไหมคะ Work-integrated Learning (WiL) ตอนนี้คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะส่งเสริมเรื่องของ CEWIL ก็คือ ทั้งหมดเลย เรียกว่า เป็นหลักสูตรที่เตรียมพร้อมให้เด็กเข้าสู่โลกแห่งการทำงานจริง นั่นหมายความว่า เขาจะไม่ได้เรียนเฉพาะในมหาวิทยาลัย เขาจะไม่ได้เรียนเฉพาะในห้องเรียน เขาจะไม่ได้เรียนเฉพาะกับอาจารย์ที่สอน แต่ต่อไปเขาต้องไปเรียนในสถานที่ทำงานจริง เขาต้องรู้จักการปฏิบัติจริง เขาต้องรู้จักว่า วิชาชีพนี้ตำแหน่งงานเป็นอย่างไร ตอนนี้มันเปลี่ยนไปไหม ทักษะที่ต้องการหายไปหรือไม่ หรือมีอะไรเพิ่มขึ้นมาไหม ถ้าท่านดู OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) สถิติที่เขารวบรวมออกมา เราจะพบว่าตำแหน่งงานในอนาคต มันจะเปลี่ยนไป เมื่อตำแหน่งงานเปลี่ยนไปทักษะที่ต้องการใช้ก็ไม่เหมือนเดิมแล้ว ก็ต้องพัฒนาทักษะใหม่ๆ แม้แต่ในประเทศไทยเขาก็บอกว่า ตำแหน่งงานมากกว่า 50% จะหายไป จะเป็นเรื่องของ Automation เข้ามา จะเป็นเรื่องของ AI (Artificial Intelligence) เข้ามา จะเป็นเรื่องของ Digital เข้ามา เพราะฉะนั้นหลักสูตรการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย อาจจะต้องปรับเปลี่ยน ไม่เหมือนเดิม อาจจะต้องมีการบูรณาการศาสตร์มากขึ้น จากเดิมเรียน Pure Science อาจจะได้ไม่ได้แล้ว เพราะว่าตำแหน่งงานในอนาคตและความต้องการของประเทศเปลี่ยนไป ตอนนี้ท่านคงรู้ว่าเรามี 10 กลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ (Thailand 4.0) มหาวิทยาลัยหลายแห่งได้มีการปรับหลักสูตรไปบ้างแล้วนะคะเท่าที่ดิฉันติดตามอยู่ มหาวิทยาลัยได้ปรับหลักสูตรแบบบูรณาการมากขึ้น เช่น คณะเกษตรศาสตร์ทำงานกับคณะ IT เปิดหลักสูตร Smart Farming คณะแพทยศาสตร์ทำงานกับวิศวกรรมและ IT ผลิตเครื่องมือแพทย์ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทำงานกับ IT ผลิตสื่อการเรียนการสอนแบบที่ให้เด็กเรียนแบบ Active และมีการบูรณาการศาสตร์หลายๆ ศาสตร์มารวมกันผลิตหลักสูตรแนวใหม่ หรือในด้านการขนส่ง Logistics ตอนนี้ก็มีการบูรณาการวิศวะกับบริหารธุรกิจ เพราะว่าประเทศชาติกำลังขับเคลื่อนเรื่องเศรษฐกิจ เรามี EEC (Eastern Economic Corridor) ซึ่งระบบโลจิสติกส์เป็นเรื่องสำคัญมาก จะทำอย่างไรที่เราจะผลิตเด็กให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถ้าเราผลิตบัณฑิตไปในสาขาวิชาเดิมๆ เราก็คงเจอภาวะ เช่น เด็กจบออกไปแล้วได้งานทำน้อย หรือบางคนไปทำงานที่ต่ำกว่าวุฒิการศึกษาของตน ในส่วนนี้ ท่านคณาจารย์หลายคนคงทราบดี ตอนนี้มีเด็กที่จบปริญญาตรี แต่ต้องไปทำงานที่ได้เงินเดือนต่ำกว่าคุณวุฒิเขาจำนวนหนึ่งนะคะ นั่นหมายความว่าเราเลี้ยงให้ Skills เขาไม่พอ เขาไม่สามารถไปตอบโจทย์ผู้ใช้บัณฑิตได้ เช่น เขาต้องการ Skill ด้านไอที เด็กเรามีไหม เขาต้องการ Skill ด้านภาษาอังกฤษ เขาต้องการวิธีการทำงานแบบเชิงรุก คิดเป็น คิดริเริ่มสร้างสรรค์ เด็กเราได้ไหม

สิ่งเหล่านี้ ดิฉันอยากเสนอท่านว่า อาจจะต้องมาทำงานร่วมกัน คือฝ่ายท่านเป็นฝ่ายแนะแนว ลูกไหมคะ สิ่งสำคัญที่ท่านจะต้องคิด อันที่หนึ่งคือ ท่านจะต้องเข้าถึงเด็ก ท่านต้องรู้จักเด็กนักศึกษา ใครเป็นยังไง ระบบดูแลเป็นยังไง เด็กคนไหนเรียนเก่งเรียนอ่อนมีปัญหาทางด้านครอบครัวไหม มีปัญหา การเรียนไหม พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำเขา นั่นคือเข้าถึงตัวเด็ก อันที่สองคือ ท่านต้องเข้าถึงแนวคิด ตำแหน่งงานใหม่ๆ ท่านต้องเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ ท่านถึงจะแนะแนวเรื่องอาชีพได้ นอกเหนือจาก Counseling ทั่วไป ท่านต้องแนะแนวอาชีพด้วยใช้ไหมคะ ท่านต้องทำทั้งสองด้านลูกไหมคะ ฉะนั้นท่าน ต้องเข้าถึงข้อมูลที่เป็นโลกของการทำงานยุคใหม่ว่าขณะนี้ตำแหน่งงานหน้าตาเป็นอย่างไร อีกตัวหนึ่ง ที่ดิฉันคิดว่า ท่านควรจะต้องเข้าถึงก็คือ ท่านควรจะต้องเข้าถึง Real Sector (ภาคเศรษฐกิจจริง) ที่เราจะต้อง ไปติดกับเขาไม่ว่าจะเป็นคนที่อาจจะมาร่วมผลิต ผู้ใช้บัณฑิต สังคม ชุมชน ดิฉันคิดว่า สามเข้าถึงนี้ ถ้าท่าน เข้าถึงได้ ดิฉันคิดว่าจะช่วยส่งเสริมบัณฑิตเราได้เป็นอย่างดี และดิฉันอยากเสนอว่า วันนี้ฝ่ายแนะแนว มาพัฒนามาคุยกัน มา Survey มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเรื่องการแนะแนว ซึ่งแนะแนวมีทั้ง Counseling และ Career มีสองอย่าง ทำอย่างไรที่เราจะมาแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน นอกเหนือจากปัญหาแล้ว จริงๆ แล้วดิฉันก็ทราบปัญหามาส่วนหนึ่งแล้วนะคะ ว่าขณะนี้เด็กไทยปรับตัวไม่ค่อยได้ พอเข้ามาเรียน มหาวิทยาลัย ปรับตัวไม่ได้ เด็กมีภาวะซึมเศร้า โดยเฉพาะเด็กเก่ง คณะวิชาท่านลองดูสิคะ เด็กที่มีภาวะ ซึมเศร้านี้คือ ศึกษายู่ในคณะวิชาที่เก่งๆ พุดง่าย ๆ คณะแพทย์ วิศววะ วิทยาศาสตร์อะไรต่างๆ ซึ่งเขา ถูกแรงกดดัน เนื่องจากเขาเคยเก่งมาระดับมัธยม พอเข้ามาตรงนี้นั้นมีคนที่เก่งกว่า อันที่หนึ่ง อันที่สอง ก็คือเขาปรับตัวไม่ได้ เพราะเข้ามาเรียนมหาวิทยาลัย มีกิจกรรมอะไรต่างๆ เข้ามา มันก็จะเบียดบัง เวลาเรียน ก็มีส่วหนึ่งนะคะที่เป็นปัญหา แต่ดิฉันคิดว่าสิ่งเหล่านั้น ถ้ามีระบบเฝ้าระวัง มีระบบเครือข่าย การทำงาน เช่น เอนักศึกษาเป็นเครือข่าย อันนี้ก็อาจจะช่วยให้มหาวิทยาลัยใช้ศักยภาพที่จะดูแลเขาได้ เต็มที่ วันนั้นดิฉันเจอท่านรองอธิการ ท่านเคยบอกว่า เด็กของผมก็มี วันนั้นก็พยายามจะกระโดดตึก แต่เนื่องจากอยู่ใกล้บ้านไงคะ พอมีสัญญาณส่งมา ก็รีบมาที่มหาวิทยาลัย ก็ช่วยกันแก้ปัญหาได้ อันนี้ คือแค่ตัวอย่างหนึ่ง แต่ดิฉันคิดว่ามันจะมีเคสอื่นๆ อีกเยอะนะคะที่เราจะต้องช่วยกันดู แล้วส่วนหนึ่งนี้ เขาก็บอกว่า เป็นเพราะการเรียนที่ทำให้เด็กเครียด จะทำอย่างไร ดิฉันคิดว่าฝ่ายแนะแนวจะต้องคุยกับ ฝ่ายวิชาการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนทำอย่างไรให้มันยืดหยุ่นมากขึ้น ไม่เครียดมากขึ้น คือ มันคงแล้วแต่สาขาวิชาจะนะคะ อย่างแพทย์เขาอาจจะต้องการความเนียบเพราะว่าเกี่ยวข้องกับชีวิตคน ต้องถูกต้องแม่นยำ ก็ต้องพยายามหารือร่วมกันภายในมหาวิทยาลัยนะคะ ดิฉันก็อยากจะเสนอท่าน อย่างนี้คะว่าจะทำอย่างไรให้พัฒนาบัณฑิตแบบเป็นองค์รวม ฝ่ายวิชาการและฝ่ายกิจการนักศึกษา มาทำงานร่วมกัน ออกแบบหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างไรที่จะสร้างเด็กให้เขาเต็ม ศักยภาพเขาและพอจบไปแล้วเขาไม่ตกงาน เขามีงานทำ อันนี้อันที่หนึ่งนะคะ อันที่สองเขาใช้ชีวิตอยู่

ในโลกยุคใหม่ที่เป็นพหุวัฒนธรรม ต้องเรียนรู้เรื่องสิทธิของตัวเองและสิทธิของผู้อื่น ตัวที่สามเขาจะอยู่
อย่างไรที่จะมี Skills ให้ทันกับโลกยุคใหม่ ดิฉันคิดว่าสิ่งเหล่านี้สามารถสร้างได้โดยทั้งวิชาการและ
กิจกรรมนักศึกษาด้วยกัน พัฒนา Courses ที่สร้าง Skills ใหม่ๆ เพื่อว่าในท้ายที่สุดแล้วเมื่อบัณฑิต
จบออกไป เขาสามารถเลี้ยงดูตัวเอง มีรายได้เป็นที่พึ่งให้สังคมได้ ต่อไปเขาก็จะเป็นกำลังสำคัญให้กับ
ประเทศได้ ทางกระทรวงฯ เองก็พยายามผลักดันเรื่องนี้อยู่

ดิฉันคิดว่า วันนี้เป็นเวลาที่ดีเลยนะคะ เพราะว่าดิฉันจบมาทางด้านอุดมศึกษา ก็ทำให้ทราบว่า
เรื่องกิจการนักศึกษาเป็นเรื่องสำคัญมาก ตอนแรกดิฉันเข้าไปเรียนก็งงๆ ว่าทำไมถึงเอาเรื่องนี้มาเป็น
ไฮไลต์เรื่องหลัก ปรากฏพอเราเรียนไปเรารู้ว่า มันเป็นเรื่องสำคัญมากเลยนะ เพราะอันนี้คือหัวใจ เพราะ
กิจการนักศึกษาคือดูแลเด็กทั้งกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย นอกมหาวิทยาลัย กิจกรรมเสริมต่างๆ
ซึ่งมันเป็นการพัฒนาตัวเด็กจริงๆ ดิฉันคิดว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญ แล้วก็อยากฝากท่านนะคะว่าจะ
ทำอะไร ดิฉันคุยกับเจ้าหน้าที่ว่าจะมีหลักสูตรฝึกอบรมใช่ไหมคะ มีหลักสูตรของเรามีหลักสูตรที่จะ
มาแชร์กันมาทำแผน ในท้ายที่สุดอยากจะส่งเสริมเรื่องการจัดตั้ง Counseling Center จัดตั้ง Career
Center ใช่ไหมคะ แต่สิ่งหนึ่งที่ดิฉันอยากเสนออีกก็คือว่า เรื่องการให้ความรู้ ดิฉันเชื่อมั่นในทุกท่านที่นั่ง
ในห้องนี้ ท่านเรียนมาหมดแล้วละ เรื่องวิชาการเรื่องวิธีแนะแนว ดิฉันว่า เรามาทำงานเชิงแบบ Active
ชนิดหนึ่ง ก็คือมาวางแผนร่วมกัน มาคิดระบบที่จะดูแลเฝ้าระวัง ระบบส่งเสริมนักศึกษาด้วยกัน ดิฉันว่า
เราทำไปตรงนั้นจะได้ประโยชน์มากกว่า เป็นการทำงานที่เรียกว่าเชิง Active แล้วกันนะคะ เพราะว่า
ดิฉันคิดว่า หลักสูตรฝึกอบรมให้ความรู้อาจจะไม่จำเป็นสำหรับท่านแล้ว เพราะว่าทั้งความรู้ประสบการณ์
ท่านมีเยอะแล้ว แต่เราวางแผนทำงานว่า ถ้าโลกมันเปลี่ยนเราจะดูแลเด็กยังไง เราจะมีเครือข่าย
ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันยังไง อันนั้นดิฉันคิดว่าน่าจะสำคัญกว่า แล้วคิดว่าทีมงานที่ทำเรื่องพัฒนา
ศักยภาพนักศึกษาก็คงจะช่วยจัดเวลาที่คล้ายๆ อย่างนี้ ให้ท่านได้มาเจอกัน ท่านอาจจะมาแชร์กันว่า
มหาวิทยาลัยของท่านส่งเสริมเด็กยังไง เด็กจบไปแล้วได้งานทำหมดเลย ไม่เคยมีปัญหากลับมา หรือว่า
มหาวิทยาลัยของท่านมีเคสที่เด็กมีปัญหาเยอะ ปัญหาเรื่องอะไรเป็นปัญหาหลักแล้วจะแก้ปัญหาอย่างไร
อย่างนี้มาคุยกันหรือมาแชร์กัน อาจจะแชร์กันทั้งความรู้และทรัพยากร แล้วก็ดิฉันคิดว่าส่วนกลางก็จะ
ทำหน้าที่เป็นเวที เพราะว่าพวกเราเองไม่ได้ใกล้ชิดกับนักศึกษามาก เราจะไม่ทราบเท่าท่าน ท่านจะรู้
มากกว่าพวกเรา แล้วประสบการณ์ที่ท่านได้จากที่หนึ่งอาจไปช่วยอีกที่หนึ่ง ก็ขอขอบคุณทุกท่านนะคะ
ดิฉันขอใช้เวลานี้เปิดการประชุมสัมมนา นะคะ และขอให้ทุกท่านได้ใช้เวทีแห่งนี้เต็มที่ในการที่จะ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นะคะ มาแชร์ประสบการณ์ร่วมกัน และขอให้การจัดการประชุมสัมมนาบรรลุ
วัตถุประสงค์ทุกประการนะคะ ขอขอบคุณค่ะ

สรุปประเด็นสำคัญจากการประชุมสัมมนา

... การบรรยาย เรื่อง ...

“ระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษา”

โดย... รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา
อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การแนะแนว (Guidance) มีเป้าหมายสำคัญ 4 ประการคือ

1. กระบวนการช่วยให้นักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเอง เป็นเรื่องของรู้จักตนเอง
2. การรู้จักสภาพแวดล้อม การศึกษา อาชีพ สังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี หรือ สิ่งที่เปลี่ยนแปลงรอบๆ ตัว
3. สามารถปรับตัว ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเก่ง ดี และมีความสุข
4. มีพัฒนาการสูงสุดเต็มตามศักยภาพด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

นักศึกษาแต่ละคนมีศักยภาพซ่อนอยู่ แต่บางจังหวะ หากไม่ถูกชวนดู ไม่ถูกชวนทำ เขาก็ไม่พัฒนาตัวเอง เพราะฉะนั้น จึงเป็นบทบาทของนักแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษาที่จะจัดกิจกรรมต่างๆ ให้นักศึกษาได้เข้าร่วม ซึ่งดำเนินการได้ทั้งในลักษณะกิจกรรมร่วมกับการเรียนในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งนักแนะแนวหรือผู้ปฏิบัติงานในกองกิจการนักศึกษาหลายแห่งได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

การแนะแนวประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ 1) การส่งเสริมพัฒนา 2) ป้องกัน 3) แก้ปัญหา ซึ่งทั้ง 3 คำหลักนี้ไม่เหมือนกัน การส่งเสริมพัฒนานั้น สำหรับกลุ่มที่ไม่มีปัญหาอะไร คือสนับสนุนเขาทำให้เขาดียิ่งขึ้น ป้องกันคือกลุ่มที่เริ่มเสี่ยงละ ส่วนปัญหาคือสำหรับกลุ่มที่เจอวิกฤตบางเรื่องแล้ว ไม่ว่าจะเรื่องเรียน เรื่องอาชีพยิ่งเรียนไปอย่างไรทิศทาง ตอนอยู่ ม.ปลายมาก็ไม่รู้จับปลัดจับผลูมาเรียนคณะนี้เรียนอย่างไม่มีเป้าหมาย ไม่มีความสุข เสี่ยงมีปัญหาว่าจะจบหรือไม่จบ แล้วระหว่างทางก็จะมีปัญหาเรื่องตัวของเขาเองขึ้นมาด้วย เช่นปัญหาเรื่องอารมณ์ ปัญหาเรื่องการคบเพื่อน ปัญหาเรื่องยาเสพติด ความรุนแรง ปัญหาเรื่องสุขภาพทางเพศเต็มไปหมดเลย สามเรื่องนี้จึงเป็นความสำคัญของนักแนะแนวเลย

ความสำคัญของแผน คือ ปัญหาในการทำงาน โดยมองว่าทุกคนมีคุณค่ามีความเป็นมนุษย์ นักแผนจะต้องรู้ว่าทุกอย่างมีสาเหตุ นักแผนทำงานร่วมกับอาจารย์ประจำคณะ ซึ่งอาจารย์ประจำคณะจะเก่งศาสตร์ของตัวเองหรือศาสตร์ที่สอน ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ แต่นักจิตวิทยาจะศึกษาเรื่องมนุษย์มา รู้ว่าพฤติกรรมมนุษย์มีที่มา บางครั้งเราจึงต้องเป็นผู้ประสาน อบรมความเป็นมนุษย์ให้แก่อาจารย์คณะต่างๆ ให้เห็นคุณค่าของมนุษย์และดูแลลูกศิษย์เขา พฤติกรรมและปัญหาต่างๆ ของนักศึกษาล้วนมีสาเหตุ ซึ่งต้องแก้ที่เหตุ แต่สุดท้ายลูกศิษย์ของเราก็เป็นคนที่ต้องตัดสินใจที่จะทำอะไรหรือไม่ทำอะไรด้วยตัวเขาเอง เพราะว่าเขาก็ต้องรับผิดชอบในสิ่งที่เขาเลือกด้วยตัวของเขาเอง แต่กระบวนการจะต้องให้เขารู้จักตัวเอง รู้จักสิ่งที่เขาจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องได้ข้อมูลครบถ้วนก่อนตัดสินใจ ซึ่งถ้าทุกอย่างพร้อม ปัจจัยดี การตัดสินใจมักจะไม่ค่อยผิด แต่ถ้าข้อมูลไม่ครบ ไม่ทันสมัย ไม่เป็นจริง ไม่สอดคล้องกับความจริง การตัดสินใจก็มีโอกาสพลาดได้ เพราะฉะนั้นนักแผนจึงต้องมีปรัชญาชีวิตพอสมควร

นักแผนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยาและการแผน เข้าใจพัฒนาการของคน รู้ว่าการศึกษารเรียนรู้อย่างไร รู้ทั้งจิตวิทยาสังคม การให้คำปรึกษา จิตวิทยาอุตสาหกรรม สังคมวิทยาอุตสาหกรรม ต้องเอาความรู้เหล่านี้มาผสมกันเป็นแผน งานแผนก็จะเป็นองค์ใหญ่

พอสมควร อาชีพเปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง สังคมเปลี่ยนแปลง ยิ่งดิจิทัลเทคโนโลยียิ่งเปลี่ยนแปลงใหญ่เลย เพราะฉะนั้น นักแนะแนวต้องรู้จักนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการให้บริการและพัฒนาตนเองให้มากขึ้น เรื่องหลักสูตรก็อาจต้องยื่นมือไปสัมพันธ์ด้วย เช่น มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมอยู่ 10 คณะ เรารู้ว่าคณะนี้เด็กสมัครงานที่ไร้งานน้อย ก็อาจต้องไปคุยกับเขาหน่อยว่าจะพัฒนายังไง จะมีคุณภาพเตรียมตัวนักศึกษาให้สมัครงานยังงั้นแล้วได้งาน เพราะอาจารย์จะไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพเด็ก เราจึงต้องไปช่วยจัดกิจกรรม รวมถึงอาจต้องหาแหล่งงานให้

จิตวิทยาพัฒนาการ

- เด็ก แรกเกิด - 12 ปี
- วัยรุ่น 12 - 20 ปี
- ผู้ใหญ่วัยทำงาน 20-65 ปี
- วัยผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป

การเปลี่ยนแปลง   ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา
การเรียนรู้ ฮาพิฟ ส่วนตัว-สังคม

การเติบโต   วัยเด็ก   วัยทองของชีวิต

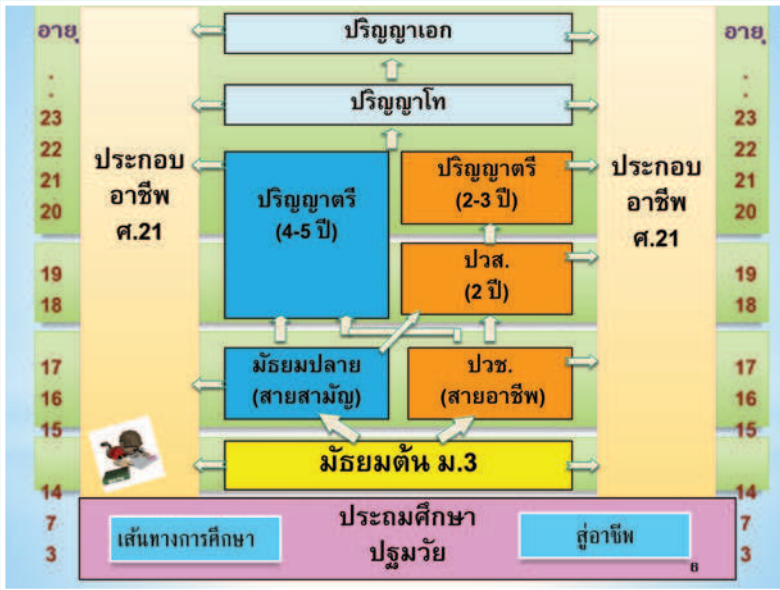
แรกเกิด - 3 ขวบ   ดูแลใส่ใจ

4- 6 ขวบ (อ.1-3)   ช่วยเหลือการงาน

7- 12 ขวบ (อ.1-6)

มีน้ำใจ มีวินัย ความรับผิดชอบ
เห็นคุณค่าของเวลา มีความภาคภูมิใจ
มีความรัก ผูกพันกับคนในครอบครัว

เด็กที่มีความรับผิดชอบ มีวินัย ส่วนใหญ่ก็จะเข้าสู่วัยรุ่นที่ไม่มีปัญหา ช่วยเหลือครอบครัว ตั้งใจเรียน มีเป้าหมายในชีวิตแล้วก็จะประสบความสำเร็จเมื่อไปทำงานเพราะเป็นคนมีวินัยรับผิดชอบ แต่ Soft skills เรื่องอาชีพ มันคือทักษะชีวิต ที่เน้นในสาขาวิชาที่ไม่เน้นการพัฒนาทักษะชีวิต นักแนะแนวจะมีบทบาทเข้าไปช่วยเหลือ จัดกิจกรรม พัฒนาความรับผิดชอบ ความอดทน ความขยัน ให้กับนักศึกษาเพื่อให้เขาเรียนหนังสือไปจนจบ นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมเสี่ยงเป็นปัญหาของนักศึกษาวัยรุ่นมากมายที่นักแนะแนวจะต้องจัดการ เช่น ความรุนแรง เด็กมหาวิทยาลัยติดเกมส์ ติดยาเสพติด ชู้สาว การพนัน ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาเรื่องการเรียน ขาดเป้าหมายในชีวิต ฯลฯ ซึ่งอาจเป็นความผิดพลาดของตัวเองหรือสิ่งแวดล้อมหรือตัวเขาเองรวมๆ กัน ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนเป็นส่วนใหญ่ เพราะวัตถุประสงค์ของการศึกษาก็คือ ส่งเสริมให้คนสำเร็จการศึกษาและมีงานทำ ปัญหาต่างๆ มักจะมีสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก นักแนะแนวเป็นปัจจัยภายนอกนิดเดียว แต่สำคัญที่สุดคือ ปัจจัยภายใน หน้าที่ของนักแนะแนวคือ ไปกระตุ้นปัจจัยภายใน โดยเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยภายใน อาจจะมีเวปเพจ เฟสบุ๊ก หรือช่องทางประชาสัมพันธ์เพื่อไปกระตุ้นว่า เมื่อไหร่ก็ตามที่ท่านรู้สึกห่อเหี่ยวซึมเศร้าสามารถเข้ามาพบนักแนะแนวได้ ซึ่งคนเราเวลาป่วยเขาจะพยายามค้นหาคำตอบอยู่แล้ว และนักแนะแนวและผู้เกี่ยวข้องต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดูแลช่วยเหลือนักศึกษา

เมื่อมาดูเส้นทางการศึกษา จะเห็นว่า การแนะแนวเริ่มต้นตั้งแต่ปฐมวัย มาถึงประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และเมื่อจบ ม.3 แล้ว นักเรียนก็ต้องเลือกระหว่างสายสามัญกับสายอาชีพ ขณะนี้ท่านรับช่วงต่อจากสองช่วงดังกล่าว คือท่านรับช่วงต่อจากเด็กกลุ่มจบสายสามัญกับกลุ่มจบสายอาชีพที่มาศึกษาต่อ 4 ถึง 5 ปี ตรงนี้ และบางกลุ่มก็ต่อ ปวส. ของเขา ซึ่งมหาวิทยาลัยท่านบางแห่งมีซีกซ้ายซีกขวา เราจะเห็นว่า กลุ่มสายอาชีพ เช่น ช่างยนต์ ช่างเชื่อม ช่างกล ช่างไฟฟ้า สถาปัตย์ พาณิชย บัญชี คอมพิวเตอร์ อาหาร เสื้อผ้า ศิลปกรรม เป็นต้น กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่ตกงานเลยเมื่อจบการศึกษา ระดับ ปวช. ปวส. บางที่ได้เงินเดือนเยอะกว่าคนที่จบปริญญาตรีเสียอีก เพราะกลุ่มสายอาชีพนี้จะมีการฝึกงานระหว่างศึกษา ตอน ปวช. ปี 3 ตอน ปวส. ปี 2 หรือมีการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบทวิศึกษา ทวิภาคี คือ มีทั้งการเรียนและการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพราะฉะนั้นตรงนี้ต้องมาช่วยกันคิดว่า ทำอย่างไรให้สถานประกอบการเข้ามาประกบกับลูกศิษย์เราซีกซ้ายมือนี้ พวกเรามหาวิทยาลัยต้องช่วยไม่ให้เด็กตกงานนานเกินกว่าจะไ้ทำงาน รวมทั้งปัญหาหน้าที่ทำต่ำกว่าวุฒิ และนักแนะแนวจะต้องช่วยให้เด็กเก่งๆ ค้นหาตัวเองให้เจอ ช่วยให้เด็กเก่งจริงๆ ได้ศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นไป เช่น ปริญญาโท ปริญญาเอก อันนี้คือหน้าที่หลักของนักแนะแนว นี้คือระบบการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เรื่องเพศศึกษา เรื่องยาเสพติด เรื่องติรนินพันทาง เรื่องติดเกมส์ จะไม่เกิดเลยถ้าเด็กมีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน จริงๆ แล้วบทบาทหลักที่ต้องดูแลลูกศิษย์ตัวเองก็คือ คณะ/ภาควิชาที่จัดหลักสูตรการศึกษาที่รับประกันว่าเด็กเรียนจบแล้วมีงานทำ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือมีสมรรถนะที่ผู้ประกอบการต้องการ ดังนั้น นักแนะแนวจึงต้องมีการเชื่อมโยงกับคณะ โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมที่ส่งเสริมการมีงานทำต่างๆ เช่น เชิญบริษัท จัดหางานเข้ามา ส่งเสริมให้นักศึกษาหารายได้ระหว่างเรียนเพื่อเป็นการฝึกฝนตนเองเข้าสู่อาชีพ เป็นต้น

ในเรื่องของพัฒนาการทางอาชีพ ตามทฤษฎีของ Super นั้น นักแนะแนวต้องรู้จักว่าช่วงวัย 18 - 20 ปี ยังเป็นช่วงของการสำรวจอยู่ เขายังมีโอกาสเลือกสิ่งที่ชอบได้ เรียนคณะบางคณะก็สามารถฉีกแนวไปทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม พอถึงวัย 25 - 40 ปีแล้ว ก็ไม่ควรเปลี่ยนงานบ่อย เพราะแทนที่ตัวเองจะเชี่ยวชาญในงานที่ทำก็กลายเป็นต้องเริ่มต้นใหม่อยู่เรื่อยไป ทำให้ไม่โตสักทีและจะเกิดภาวะที่โลเลลังเล ดังนั้นการค้นหาตัวเองจึงไม่ควรเกินอายุ 25 ปี แต่ทำได้อยู่นะ ไม่ใช่ว่าหาไม่ได้แต่การหาได้ควรจะอยู่ในสายงานเดิม เพียงแต่ย้ายบริษัทเพื่อให้โตขึ้น เพื่อให้มีรายได้สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ที่มีไปสร้างความมั่นคงในอาชีพให้ตนเองต่อ ก็ไม่ใช่ความผิดอะไร หรือถ้าจงรักภักดีต่อองค์กรก็ช่วยพัฒนาให้องค์กรก้าวหน้ายิ่งขึ้น

สำหรับทุกท่านที่มาในวันนี้ ถ้าท่านมีพัฒนาการอาชีพสมวัยท่านก็ควรอยู่ในขั้นที่ 4 เป็นช่วงวัยสำหรับการปรับปรุงงานที่เราทำให้ทันสมัยและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ นำไปพัฒนาอาชีพนักแนะแนวเราจะต้องหาเทคโนโลยี เทคนิค และวิธีการที่จะกระจายไปวิเคราะห์งานหรือมอบหมายงานให้อาจารย์ในคณะต่างๆ ที่เขามีนักแนะแนวเชื่อมโยงกับเรา ช่วยสอนงานเขาในการดูแลลูกศิษย์และการพัฒนาเด็ก ถ้าเกินกว่าชอบเขตความสามารถก็ให้ส่งต่อมานักแนะแนวมืออาชีพหรือผู้ให้คำปรึกษามืออาชีพ

1. ขั้นการเจริญเติบโต (Growth Stage) (แรกเกิด - 14ปี)

เป็นช่วงวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น คิดจินตนาการ มีความสนใจ และเริ่มรับรู้ในศักยภาพของตนเอง

2. ขั้นการสำรวจ (Exploration Stage) (อายุ 15 - 24ปี)

เป็นช่วงวัยที่เริ่มมีความชัดเจน สามารถจำกัดขอบเขตและชี้เฉพาะเจาะจงได้มากขึ้นว่าตนเองสนใจอาชีพอะไร

3. ขั้นการสร้างหลักฐาน (Establishment Stage) (อายุ 25 - 44ปี)

เป็นช่วงวัยที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่มั่นคง ถาวร และมีความก้าวหน้าในอาชีพ

4. ขั้นการธำรงรักษา (Maintenance Stage) (อายุ 45 - 64ปี)

เป็นช่วงวัยที่บุคคลดูแลงานอาชีพของตนให้มั่นคง พร้อมกันนั้นก็ปรับปรุงให้ทันสมัย และสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ให้กับอาชีพของตน

5. ขั้นการถดถอย (Decline Stage) (อายุ 65 ปีขึ้นไป) เป็น

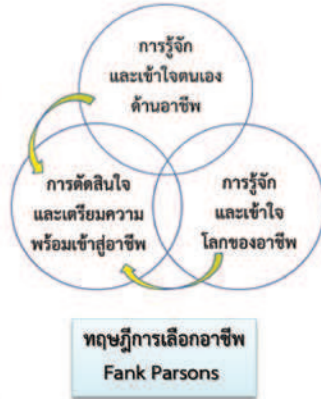
ช่วงวัยที่หลุดตัวจากการทำงาน วางแผนและใช้ชีวิตแบบผู้เกษียณอายุจากการทำงาน สร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคม

ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ
Donald Edwin Super

(Donald Edwin Super cited in Sharf, 2013:10; Creager and Deaco, 2012)

รู้ตน : รู้จักและเข้าใจตนเองด้านอาชีพ
รู้จักความถนัด สนใจ เจตคติ ค่านิยม บุคลิกภาพของ
ตนเองที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ฯลฯ

สานฝันสู่อาชีพ : การตัดสินใจ
และเตรียมความพร้อมเข้าสู่
อาชีพ
เป็นการนำข้อมูลการรู้จัก
ตนเองและรู้จักโลกของอาชีพ
มาพิจารณาใคร่ครวญเลือก
อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและ
วางแผนเตรียมความพร้อมเพื่อ
เข้าสู่อาชีพได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

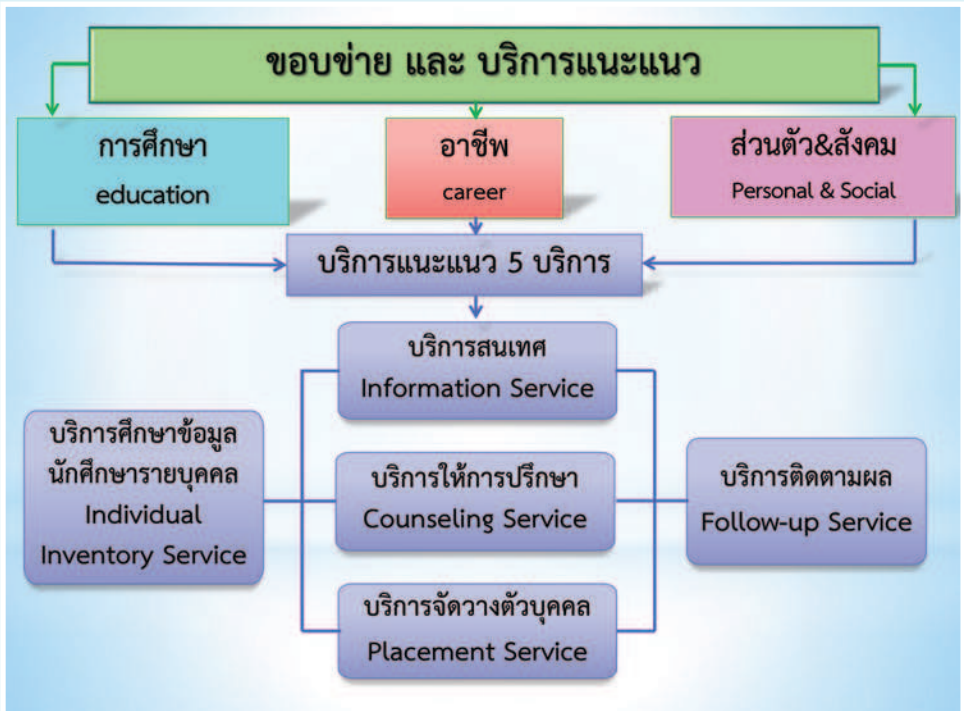
รู้งาน : รู้จักและเข้าใจโลกของ
อาชีพ เช่น ชื่ออาชีพ ลักษณะ
การทำงานของอาชีพ คุณค่า
ของอาชีพที่มีต่อตนเอง
ครอบครัว สังคมประเทศชาติ
ข้อดี/ข้อจำกัด ตลาดแรงงาน
เส้นทางการเข้าสู่อาชีพ
สิ่งแวดล้อมในงาน คุณลักษณะ
ของผู้ประกอบอาชีพที่ประสบ
ความสำเร็จ ฯลฯ

การแนะแนวอาชีพ
เป็นกระบวนการช่วยให้ผู้รับบริการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพได้อย่างเหมาะสม

(Fank Parsons cited in Creager and Deaco, 2012)

Fank Parsons บอกว่า คนต้องการรู้จักตัวเอง ต้องการรู้จักอาชีพ และต้องการตัดสินใจเลือกเป็นระยะๆ คนตัดสินใจเลือกได้ตลอดเวลา ทุกช่วงวัย เพราะฉะนั้นในระหว่างเรียนมหาวิทยาลัย เด็กจึงมีการตัดสินใจเลือกตลอดเวลาว่าฉันจะมีอาชีพอะไร หน้าที่นักแนะแนวคือ อธิบายว่ามีอาชีพอะไรอยู่บ้าง ซึ่งกองส่งเสริมการมีงานทำ มีหนังสืออยู่เยอะมาก มีข้อมูลข่าวสารและตลาดแรงงานรออยู่ เขาพร้อมจะช่วยให้เราหางานทำ ตามทฤษฎีขยายของ Fank Parsons นอกจากรู้จักความสนใจของตนเองด้านอาชีพแล้ว ยังต้องรู้จักโลกของอาชีพด้วย รู้เส้นทางสู่อาชีพ รู้ว่าตัวเองจะต้องเตรียมตัวหรือมีคุณลักษณะอย่างไรถึงจะประสบความสำเร็จ ถ้าตัวเองมียังไม่พอแต่อยากมีอยากเป็นก็ต้องพัฒนา เช่น เขาบอกต้องใช้ภาษาอังกฤษได้ ต้องไปเรียนภาษาอังกฤษเพิ่ม ดังนั้น นักแนะแนวต้องหูตาไว ประสานกับคณะ ประสานกับหน่วยงานที่เขาจะรับเข้าสู่ตำแหน่ง เพื่อช่วยให้เด็กเตรียมความพร้อม

ขอบข่ายการแนะแนว

การแนะแนวมีขอบข่ายอยู่ 3 เรื่อง คือ 1) ด้านการศึกษา เราจะต้องช่วยให้ลูกศิษย์ของเรารู้ว่าตัวเองชอบอะไร ไม่ชอบอะไร ถนัดอะไรเรื่องเรียน ถ้าจบระดับปริญญาตรีแล้วจะต่อปริญญาโทและปริญญาเอกที่ไหนได้บ้าง เรื่องทุนศึกษาก็เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นทุนการศึกษา ทุนต่างประเทศ การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่างๆ ซึ่งนักแนะแนวจะมีบทบาทเป็นผู้ให้บริการเพื่อให้เขาได้ตัดสินใจต่อจากนั้นเอง ขอบข่ายที่ 2) คือ เรื่องอาชีพ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป้าหมายของการเรียนหนังสือก็เพื่อจะได้มีงานมีอาชีพ ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาเรียนเพื่อให้มีงานทำ บางคนตัดสินใจเลือกคณะนั้นๆ ทั้งที่ยังไม่ชอบเพราะอาชีพนั้นทำให้ตัวเองมีคุณค่า ประกอบอาชีพแล้วทำให้ชีวิตดีขึ้น ถ้าเด็กมาเรียนแล้วไม่ชอบในสิ่งที่ตนเองเลือกเรียนจะต้องทำอย่างไร และถ้าเด็กไม่ชอบสิ่งที่เรียนหนักๆ เข้าจะเกิดอะไรขึ้น ปัญหาต่างๆ ที่ตามมา เช่น เบื่อ เซ็ง EQ ต่ำ AQ ลด MQ หาย SQ หาย RQ เป็นศูนย์ เป็นต้น ผมอยากให้ทุกท่านทำเชื่อมโยงต่อจากมัธยม ระบบดูแลช่วยเหลือของครูมัธยมจะมีการคัดกรองเด็ก เมื่อเด็กมาเข้ามหาวิทยาลัยก็จะถูกมองว่าเขาโตแล้ว แต่จริงๆ แล้วบางคนอาจยังไม่โตในเชิงวุฒิภาวะ เช่น เขายังมีความเสี่ยงและมีปัญหาอยู่หลายเรื่อง เรื่องการเรียนอาจยังไม่รู้ว่าไม่ใช่แค่จับผลัดจับผลูเข้ามาเรียนแล้ว เรื่องอาชีพที่ต่อเนื่องจากการเรียนก็อาจยังมีความสับสน ทำให้ไม่ตั้งใจเรียน แล้วก็เรียนไปทั้งที่รู้ว่าฉันทงงานแน่ๆ ทำให้ยิ่งเป็นทุกข์มาก เพราะฉะนั้นเราจึงต้องเสริมวิชาการ เสริมเทคนิค ทักษะให้เขาเข้าไป การแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ต้องใช้เทคนิคของการให้การปรึกษาโดยใช้กระบวนการ

กลุ่มเกลา กระบวนการจูงใจ กระบวนการให้ข้อมูล รวมทั้งกระบวนการช่วยเหลือที่ต้องลงลึก เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีความสุข ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงไปถึงข้อบ่งชี้ที่ 3) คือ ด้าน Personal & Social นอกจากปัญหาการเรียน ด้านอาชีพแล้ว ปัญหาด้านส่วนตัวและสังคม ก็พบมากในนักศึกษาปัจจุบัน เช่น เรื่องยาเสพติด ความรัก เพศ ซึ่งมักเจอตอน counseling แล้วยิ่งถ้าหนักๆ ไป ก็คือ มีอาการแล้ว การแก้ปัญหาจะยิ่งยากเข้าไปใหญ่ เพราะฉะนั้น เพื่อให้ครอบครัวขอขบขั้การแนะแนว ทั้งการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว สังคม อารมณ์ ความรู้สึก นักแนะแนวจึงต้องทำงานเชิงป้องกัน ต้องเฝ้าดู เฝ้าระวัง เป็นสำคัญ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ต้องช่วยกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาในสาขาหรือคณะต่างๆ กับ นักแนะแนวที่อยู่ในมหาวิทยาลัย โดยจะต้องส่งเสริมในด้านการศึกษา อาชีพ การมีงานทำ ด้านส่วนตัว สังคม และเป็นคนที่มีความสุข ต้องประสานกับอาจารย์ในคณะให้ดูแลช่วยเหลือในเบื้องต้น ถ้าเกิดพบว่ามีปัญหาและช่วยเหลือไม่ได้ หรือมีนักศึกษาเสี่ยง ก็ส่งมาที่หน่วยปรึกษาหรือนักแนะแนวเพื่อให้คำปรึกษา (counseling) ต่อไป ซึ่งขอขบขั้การให้การปรึกษานี้มี 3 ด้าน ได้แก่ ช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา โดยการช่วยระบบช่วยเหลือเข้ามาเกี่ยวข้อง ในระดับมหาวิทยาลัย นอกจากจะต้องมีการประสานกับคณะต่างๆ แล้ว ยังต้องประสานกับเครือข่ายสาขาวิชาชีพ ชุมชน ผู้ปกครองด้วย เพื่อที่จะดูแลให้ลูกศิษย์ไปสู่การทำงาน ไปสู่การสำเร็จการศึกษา ให้ประกอบอาชีพได้สำเร็จ รวมทั้งต้องมีการติดตามผลการให้บริการด้วย

บริการแนะแนว จะประกอบด้วย 5 บริการ ดังนี้

1. บริการศึกษาข้อมูลนักศึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Inventory Service)

เป็นบริการที่ช่วยให้นักศึกษารู้จักตนเอง/อาจารย์รู้จักนักศึกษา ด้านชีวิต การศึกษา อาชีพ บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เครื่องมือที่มีมาตรฐาน มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลเป็นระบบ ทันสมัย พร้อมใช้งาน การประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษา/คณะวิชา รู้จักนักศึกษาเป็นรายบุคคลและการคัดกรอง ได้แก่

- ☞ ช่วยจัดหาเครื่องมือที่ง่ายและสะดวกต่อการศึกษารวบรวมข้อมูลนักศึกษาสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น แบบสอบถาม/แบบสำรวจ/แบบวัด/แบบประเมินด้านต่างๆ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์นักศึกษา เป็นต้น
- ☞ แนะนำการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาอื่นๆ เพื่อการรู้จักนักศึกษาเพิ่มเติม
- ☞ คัดกรองนักศึกษารายบุคคล เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาเพื่อดำเนินการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา

บริการศึกษาข้อมูลนักศึกษาเป็นรายบุคคล

วงจรคุณภาพ	วิธีการ
P	1. วางแผนการศึกษาข้อมูลนักศึกษาในแต่ละปี 2. จัดทำ จัดสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษา 3. พัฒนาเทคโนโลยีในการศึกษารวบรวมข้อมูล
D	4. เก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาตามแผน 5. วิเคราะห์และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทันสมัย พร้อมใช้งาน
C	6. ประเมินผลการจัดบริการ
A	7. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางาน

2. บริการสนเทศ (Information Service)

เป็นการจัดบริการข่าวสารข้อมูลด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมแก่นักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และการวางแผนการศึกษาต่อการเตรียมพร้อมเข้าสู่อาชีพ ตลอดจน การดำเนินชีวิตของนักศึกษา การบริการสนเทศสามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น ป้ายสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การจัดนิทรรศการ การเชิญวิทยากร การศึกษาดูงาน การให้ข้อมูลระหว่างการให้บริการ ปรึกษารวมทั้งการให้บริการในคาบกิจกรรมแนะแนว เป็นต้น การประสานช่วยเหลือนักศึกษาในระบบ ดูแลช่วยเหลือ ได้แก่ ประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษา/คณะวิชา ให้ข้อมูลข้อสนเทศที่ตรงความต้องการของ นักศึกษา ทั้งในลักษณะส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริการสนเทศด้านการศึกษา

วงจรคุณภาพ	วิธีการ
P	1. จัดทำแผนและปฏิทินปฏิบัติงานบริการสนเทศด้านการศึกษา
D	2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาที่เป็นปัจจุบันอย่างกว้างขวางและหลากหลาย 3. นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ แก่นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้สนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการการแนะแนวศึกษา สื่อสิ่งพิมพ์-สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - จัดป้ายสนเทศการศึกษาต่อ - จัดนิทรรศการโลกกว้างทางการศึกษา - จัดเชิญวิทยากรบรรยาย ทัศนศึกษา สู่เส้นทางศึกษาต่อ - จัดศูนย์บริการคั่นคว่ำเกี่ยวกับการศึกษา - จัดฉายทางสื่อโฮต - เผยแพร่ในเว็บไซต์ ฯลฯ 4. จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อเสริมบริการสนเทศด้านการศึกษา 5. ประสานบุคคล องค์กร และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ
C	6. ประเมินผลการจัดบริการ
A	7. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางาน

บริการสนเทศด้านอาชีพ

วงจรคุณภาพ	วิธีการ
P	1. จัดทำแผนและปฏิทินปฏิบัติงานบริการสนเทศด้านอาชีพ
D	2. รวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพที่เป็นปัจจุบัน 3. นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ แก่นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้สนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำเอกสารแนะแนวอาชีพ - จัดป้ายสนเทศอาชีพ - จัดนิทรรศการอาชีพ - จัดเชิญวิทยากรอาชีพต่าง ๆ บรรยาย - จัดศูนย์บริการคั่นคว่ำ - จัดฉายทางสื่อโฮต - เผยแพร่ในเว็บไซต์ - บริการสนเทศด้านอาชีพในกระบวนการให้การปรึกษา - ฯลฯ 4. จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อเสริมบริการสนเทศด้านอาชีพ เช่น ศึกษาดูงานอาชีพ 5. ประสานบุคคล องค์กร และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ
C	6. ประเมินผลการจัดบริการ
A	7. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางาน

บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

วงจรคุณภาพ	วิธีการ
P	1. จัดทำแผนและปฏิทินปฏิบัติงานบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม
D	2. ศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหานักศึกษาในปัจจุบัน 3. แสวงหาวิธีการ หรือสิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาได้ข้อคิดในการดำรงชีวิต 4. นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ แก่นักศึกษา เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เชิญวิทยากรบรรยาย - กิจกรรมกลุ่มพัฒนาตน - จัดศูนย์บริการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม 5. จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อเสริมบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม 6. ประสานบุคคล องค์กร และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
C	7. ประเมินผลการจัดบริการ
A	8. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางาน

3. บริการให้การปรึกษา (Counseling Service)

เป็นสัมพันธ์ภาพแห่งการช่วยเหลือของนักจิตวิทยาการปรึกษากับนักศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งมีแนวคิด หลักการ ทักษะ กระบวนการ และจุดมุ่งหมายในการปรึกษาที่ชัดเจน ตามหลักการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ช่วยให้นักศึกษารู้จักและเข้าใจสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา ค้นหาแนวทางการจัดการกับปัญหาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองอย่างสร้างสรรค์ การประสานช่วยเหลือ นักศึกษาในระบบดูแลช่วยเหลือ ได้แก่

- ☞ ให้ความช่วยเหลืออาจารย์ที่ปรึกษาในการให้การปรึกษาเบื้องต้นเพื่อดูแลช่วยเหลือ นักศึกษาทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา
- ☞ จัดประชุมปรึกษารายกรณี เพื่อการช่วยเหลือนักศึกษาอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- ☞ ประสานการส่งต่อนักศึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ในกรณีที่เกินขอบเขตบทบาทหน้าที่ของการให้การปรึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ

4. บริการจัดวางตัวบุคคล (Placement Service)

เป็นบริการที่ช่วยให้นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือในรูปแบบที่หลากหลายตามแนวทางที่เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละคน ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เช่น การช่วยเหลือในการเลือกเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง การได้ร่วมกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความถนัด ความสามารถและความสนใจของนักศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาในเรื่องการทำงานพิเศษ การจัดหาทุนการศึกษาและทุนอาหารกลางวันสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ การได้ฝึกงานอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ เป็นต้น ด้วยลักษณะของการบริการจัดวางตัวบุคคลดังกล่าว จึงเป็นประโยชน์เชื่อมโยงกับการจัดกิจกรรมแนะแนว และการประสานช่วยเหลืออาจารย์ที่ปรึกษาในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนได้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน

บริการจัดวางตัวบุคคลด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวสังคม

วงจรคุณภาพ	วิธีการ
P	1. จัดทำแผนและปฏิทินปฏิบัติงานบริการจัดวางตัวบุคคลด้านการศึกษา
D	2. ช่วยเหลือนักศึกษาเรื่องต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกสาขาวิชา กิจกรรมการศึกษา ชมรม - ทุนการศึกษา - หอพัก สวัสดิการอื่น ๆ - การฝึกงานอาชีพ - การทำงานหารรายได้พิเศษระหว่างเรียน - การเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น
C	3. ประเมินผลการจัดบริการ
A	4. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางาน

5. บริการติดตามผล (Follow-up Service)

เป็นบริการที่มีระบบ ขั้นตอน ในการติดตามประเมินผลคุณภาพการให้บริการ การจัดกิจกรรม
แนะแนว และการจัดงาน โครงการต่างๆ ของงานแนะแนวเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา
การวางแผนงานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การประสานกับระบบดูแลช่วยเหลือ ช่วยให้อาจารย์
ที่ปรึกษาได้เห็นผลของการดำเนินงานในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาสำหรับนักศึกษา
ในความดูแลของตนเอง ซึ่งผลที่ได้จะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนางานดูแลช่วยเหลือนักศึกษาให้มี
คุณภาพยิ่งขึ้น

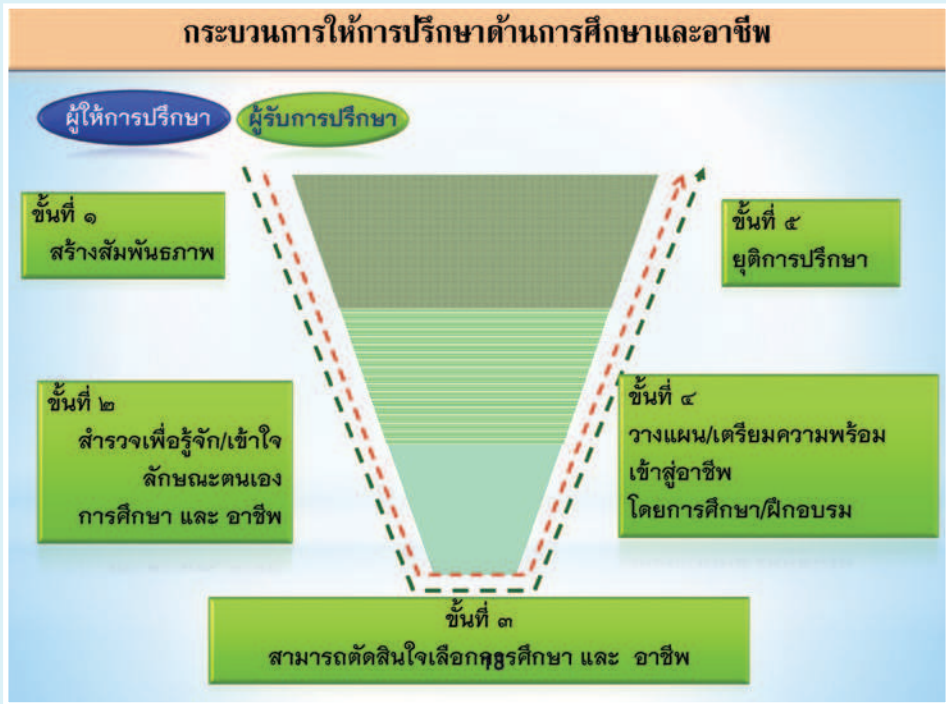
บริการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนว	
วงจรคุณภาพ	วิธีการ
P	1. จัดทำแผนและปฏิทินบริการติดตามประเมินผล 2. จัดสร้างเครื่องมือในการติดตามและประเมินผล
D	3. ประเมินผลการจัดบริการแนะแนว เช่น - ประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับบริการ - ประเมินผลงาน/กิจกรรม/ โครงการแนะแนว - ติดตามผลการศึกษาต่อและ อาชีพของผู้ที่สำเร็จ การศึกษา 4. จัดทำสถิติ ข้อมูล สารสนเทศและรายงานผลการดำเนินงาน
C	5. ประเมินผลการจัดบริการติดตามผล
A	6. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางาน

การแนะแนวและการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาด้านการศึกษาและอาชีพ
เป็นกระบวนการช่วยให้นักศึกษา

- รู้จักและเข้าใจตนเอง ด้านการศึกษาและอาชีพ
- รู้จักสิ่งแวดล้อม/สาระสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ
- สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษา และประกอบอาชีพเพื่อดำเนินชีวิตได้อย่างมี
ความสุข

✎ จรรยาบรรณวิชาชีพการแนะแนว (สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย 2556)

- 1) ให้บริการด้วยความเต็มใจโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) ยอมรับและศรัทธาในวิชาชีพจิตวิทยาการแนะแนวและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
- 3) เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ผู้รับบริการด้วยความบริสุทธิ์ใจอย่างเท่าเทียม
- 4) มีวิสัยทัศน์ และพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก
- 5) ปฏิบัติงานตามหลักวิชาชีพจิตวิทยาการแนะแนว
- 6) รักษามาตรฐานและรับผิดชอบต่อการประกอบวิชาชีพจิตวิทยาการแนะแนว
- 7) ยุติการให้บริการที่นอกเหนือความสามารถของตนและส่งต่อไปยังบุคคลที่เหมาะสม
- 8) รักษาความลับของผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้รับบริการ
- 9) เคารพสิทธิและไม่แสวงหาผลประโยชน์จากผู้รับบริการ

... การบรรยาย เรื่อง ...

“ระบบการให้บริการปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา”

โดย... ดร.กุลวดี ทองไพบูลย์

อาจารย์พิเศษภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

College Mental Health Trends

คือการศึกษาที่เน้นในเรื่อง Mental Health หรือด้านจิตวิทยา การให้คำปรึกษาในเชิงจิตวิทยากับนักศึกษา ซึ่งประเด็นในเชิงจิตวิทยาที่เข้ามาเกี่ยวข้องจะเรียกว่าอยู่ในเวลาที่เป็น College Student Mental Health Crisis คือเป็นภาวะวิกฤตในเชิงสุขภาพจิตของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ความแตกต่างกันในเรื่อง Generation Gen X, Gen Y, Gen Z นักศึกษามหาวิทยาลัยคือ Gen Z อีกระยะหนึ่งเลย ถัดจาก Gen Z คือ Gen Alpha ซึ่งแต่ละ Gen จะมีลักษณะเฉพาะตัวแต่ไม่ใช่ทุกคนจะมีลักษณะแบบนี้ เรื่องของ Gen เขาเป็นยังไง รู้จักน้องๆ ที่อยู่กับเรามากน้อยแค่ไหน ก็จะมีเรื่องของแนวโน้มหรือทิศทางที่เข้ามา มีผลในการที่จะเปลี่ยนแปลงในเรื่องของภาวะจิตใจด้วยเทคโนโลยีก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อภาวะจิตของน้องๆ ในปัจจุบันนี้ อีกปัจจัยหนึ่งคือ เรื่องของ Parenting Methods หรือวิธีการเลี้ยงดู ซึ่งจากประสบการณ์การพูดคุยผู้ปกครองนักศึกษา พบว่ามีผู้ปกครองหลายคนที่ไม่ได้รับรู้ทั้งหมดว่าลูกหลานตัวเองกำลังทำอะไรขณะศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหลายคนไม่เข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต โรคซึมเศร้าในเด็กนักศึกษา มองว่าเป็นเรื่องของการเรียกร้องความสนใจ ต้องการอะไรบางอย่าง หรือว่าเป็นเรื่องของความอ่อนแอ เด็กบางคนเมื่อป่วยทางจิตก็ไม่กล้าบอกผู้ปกครอง กว่าผู้ปกครองจะพาเข้ามาสู่กระบวนการรักษาอาจต้องใช้เวลาเป็นปี

ส่วนประเด็นเรื่อง Trends ของผู้ปกครองนั้น เนื่องจากนักศึกษาสมัยนี้ส่วนใหญ่เป็นเด็ก Gen Z ส่วนผู้ปกครองของเด็ก Gen Z ก็มักจะเป็นคน Gen X หรือ Gen Y ซึ่งแต่ละ Generation ก็จะมีแบบความนิยม บทบาทของตัวเอง ทำให้มีวิธีการเลี้ยงลูกต่างกันไป เช่น แบบ Helicopter Parenting ซึ่งหมายถึงการที่พ่อแม่ผู้ปกครองคอยวนเวียนดูแลบุตรหลานโดยไม่ยอมปล่อยมือ เหมือนเฮลิคอปเตอร์ที่อยู่บนหัวเรดตลอดเวลา ผู้ปกครองแบบนี้จะเป็นแบบเหมือนประกบเด็กทุกอย่าง เช่น ขอเบอร์โทรศัพท์ อาจารย์ไว้หมด เวลามีปัญหาอะไรก็จะสายตรงถึงอาจารย์หรือเข้ามาหาอาจารย์ที่ปรึกษาทันที บางทีก็เรียกว่า Droneparent เดียวนี้มีศัพท์ใหม่เรียกว่า Snowplow Parents ซึ่ง Snowplow นี้เป็นศัพท์ที่มาจากตะเวนตัก หมายถึงรถที่ใช้กวาดหิมะเวลาหิมะตกหนักทับถมขึ้นมาสูงๆ ผู้ปกครองแบบนี้จะมี

ลักษณะคือ อะไรก็ตามที่อุปสรรคมาขวางหน้าความสำเร็จของคุณ ฉันจะไปเอาออกให้ ก็คือจัดการให้หมดเลย อุปสรรคของคุณมีอะไรที่มันเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของคุณ เดี่ยวผู้ปกครองเดี๋ยวพ่อแม่จัดการให้นะคะ น้องที่มีผู้ปกครองแบบนี้เวลามีปัญหาที่จะถอยออกมา ไม่ลงมือไปแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ทำให้ขาดทักษะในการแก้ปัญหา ไม่รู้จักวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมหรือมีปัญหอะไรก็ตามทางออกเองไม่ได้ เช่น ทะเลาะกับเพื่อนก็ไม่รู้ว่าจะพูดประโยคแรกกับเพื่อนหรือจะเข้าไปปรับความเข้าใจกับเพื่อนอย่างไร สิ่งเหล่านี้เกิดจากอะไรหลายๆ อย่างที่สะสมมาตั้งแต่เล็กจนโต ซึ่งทำให้เด็กรุ่นนี้ขาดในเรื่องของทักษะที่เขาสมควรจะมี หรือยังมี Soft Skills ต่างๆ ไม่เพียงพอ

Healthy Minds Study (2007-2017)

- Data are drawn from nearly 200 campuses and include over 150,000 students.
- Rates of depression increased from 24.8% in 2009 to 29.9% in 2017.
- Rates of suicidal ideation went up from 5.8% in 2007 to 10.8% in 2017.
- Rates of past-year treatment increased from 18.7% in 2007 to 33.8% in 2017.
- The proportion of students with a diagnosed mental health condition increased from 21.9% in 2007 to 35.5% in 2017.
- Among students with depression, rates of past-year treatment went from 42.5% in 2009 to 53.3% in 2017.
- Personal stigma regarding receiving mental health treatment declined from 8.2% to 5.1% over the decade of the study.
- Most students are seeking help on their campus.

มีข้อมูลจากงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับ Healthy Minds Study ซึ่งสำรวจจากผู้ให้คำปรึกษาในระดับมหาวิทยาลัย (College Counseling) โดยเก็บข้อมูลการสำรวจครั้งใหญ่เกือบ 200 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีเด็กอยู่ในระบบประมาณ 150,000 คน ในระยะเวลา 10 ปี ตั้งแต่ปี 2007 - 2017 (พ.ศ. 2550 - 2560) เพื่อจะดูการเปลี่ยนแปลงว่ามีอะไรบางอย่างที่แตกต่างใน 10 ปี พบว่า

๘๐ โรคซึมเศร้าเพิ่มขึ้นจาก 24.8% ในปี 2009 เป็น 29.9% ในปี 2017

๘๐ การฆ่าตัวตาย ความคิดที่จะฆ่าตัวตาย ทำร้ายตัวเอง เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวจาก 5.8% ในปี 2007 เป็น 10.8% ในปี 2017

๘๐ การรักษาในปีที่ผ่านมา คือผู้ที่ได้เคยรับการบำบัดรักษา การให้คำปรึกษาเยียวยาทางจิตวิทยา ก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จาก 18.7% ในปี 2007 เป็น 33.8% ในปี 2017 นะคะ ซึ่งภาวะตรงนี้คือมาอยู่ที่มหาวิทยาลัยที่นักศึกษาจะเข้ามาหาเพื่อพูดคุย หาทางออก หาทางแก้ไขปัญหานั้น

๑๐ นักศึกษาที่ถูกวินิจฉัยว่าเป็นโรคทางจิตเวชในปี 2007 มี 21.9% และเพิ่มจำนวนขึ้นในปี 2017 เป็น 35.5% ซึ่งปัจจุบันนี้จะพบว่ามึ่นักศึกษาที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์แล้ว เมื่อเข้ามายังมหาวิทยาลัย ก็จะถูกส่งต่อมารับการปรึกษาต่อ ทำให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างแพทย์และหน่วยสุขภาพของมหาวิทยาลัย

๑๑ สถิติผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่ได้รับการรักษาในปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นจาก 42.5% ในปี 2009 เป็น 53.3% ในปี 2017 อันนี้อาจมองในแง่ดีว่าเขาเข้าถึงการให้บริการมากขึ้นทำให้ตัวเลขสูงขึ้นด้วยตามลำดับ

๑๒ เรื่องของการถูกตีตรา เราจะมักคิดว่าถ้าเรามีประเด็นเรื่องสุขภาพจิต เดินเข้าไปในศูนย์สุขภาพ คนอื่นจะมองว่าเราไม่ปกติ ซึ่งที่บ้านหลังที่สอง (คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) พยายามอย่างมากในการปรับปรุงใหม่ให้หน้าเข้าหามากขึ้น แม้กระทั่งชื่อ ก็ไม่ได้เรียกชื่ออะไรที่เกี่ยวกับสุขภาพจิตเลยแต่เรียกศูนย์นี้ว่าบ้านหลังที่สอง เพื่อที่จะให้นักศึกษารู้สึกว่าน่าจะสามารถเดินเข้ามาหาได้ ไม่มีการตีตราว่าเขาต้องเป็นโรคทางสุขภาพจิตเท่านั้นถึงจะเดินเข้ามาหาเราได้ การถูกตีตราไว้จะส่งผลให้คนเดินเข้ามารับการช่วยเหลือน้อยลง เรื่องนี้จึงได้รับความสำคัญอย่างมาก เพราะฉะนั้น แนวโน้มสถิติการถูกตีตราในการรับบริการจึงลดลงจาก 8.2% เหลือ 5.1% ก็คือ เด็กพร้อมที่จะเดินเข้ามารับการช่วยเหลือจากศูนย์บริการต่างๆ มากขึ้น

๑๓ สำคัญที่สุดเลยคือ นักศึกษาที่อยู่ในบริบทของมหาวิทยาลัยนี้มักจะมองหาความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัย ซึ่งหมายความว่า ภาระของเราหนักขึ้น เราต้องรองรับนักศึกษากลุ่มนี้ตามตัวเลขที่เพิ่มขึ้น

CCMH Study (2018)

- Average rates of **student self-reported anxiety and depression continue to increase** while **other areas** of self-reported distress remain flat or are decreasing.
- As **assessed by clinicians**, **anxiety and depression** continue to be the most common concerns of students.
- As a top-most concern, anxiety did not increase in prevalence for the first time in four years whereas **depression continued to increase**.
- The self-reported lifetime prevalence rates of **“threat-to-self”** characteristics (non-suicidal self-injury, serious suicidal ideation, suicide attempts) **increased for the eighth year in a row** among students receiving counseling services.
- The rate of **prior counseling** has demonstrated an **upward trend** for the last three years. Other treatment variables, including taken a medication and hospitalization for mental health concerns have remained relatively flat or unclear in terms of trends.

มาตุที่การศึกษาของ CCMH หน่วยงานหนึ่งของสหรัฐอเมริกาซึ่งได้รวบรวมความเห็นของที่ปรึกษา มหาวิทยาลัย ให้ทำแบบสำรวจว่า ในปีที่ผ่านมาการให้บริการทางจิตวิทยาเป็นอย่างไรบ้าง พบว่า

๑๐ การรายงานตนเองของนักศึกษา เหมือนทำพวกแบบวัดประเมินตัวเอง ว่าตัวเองมีภาวะ ซึมเศร้าและความวิตกกังวลมีอัตราเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

๑๑ นักศึกษามีภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและเห็นเด่นชัดขึ้น นอกจากซึมเศร้าและวิตกกังวลแล้ว โรคที่เข้าข่ายเป็นโรคทางจิตเวชที่เราจะพบเห็นบ่อยๆ ในนักศึกษา มหาวิทยาลัย ได้แก่ การปรับตัว ใโปโလာ เรื่องของอารมณ์ โรคจิตเภทนั้นอาจไม่ได้มีเยอะมาก ซึ่งช่วง ครั้งแรกที่เด็กจะแสดงอาการโรคจิตเภท มักจะอยู่ในช่วงที่เขายู่ในมหาวิทยาลัยพอดี หรือเริ่มมีอาการ เมื่อเข้าเรียนปีหนึ่งปีสอง อันนี้เป็นสิ่งที่เราคอยแบบสอดส่องสายตา สังเกตดูว่ามีอะไรที่เปลี่ยนไป นอกจากนั้นที่พบมากในนักศึกษาอีก 2 โรคคือ พวกสารเสพติด ยาแก้ปวด และพวกประเด็นเรื่องกิน ทั้งหลาย โรคคลังผอม ก็คือส่องกระจกยังงั้นฉันก็ยังอ้วนอยู่ดี แม้ว่าจะผอมที่สุดแล้วก็ตาม ก็จะเป็นแบบว่า ทานอะไรก็จะพยายามเอาออก ไม่ว่าจะเป็นการเอาออกด้วยวิธีล้างคอตัวเอง การไปออกกำลังกาย อย่างหนัก นับแคลอรีทุกอย่างที่กินเข้าไป หรือกินอะไรเข้าไปแล้วกลับมาสูดฝึกติดกับตัวเองและส่งผล ตามมาคือ มีความรู้สึกว่า ฉันแยะ ฉันไม่มีวินัยในตัวเอง และพาไปสู่โรคซึมเศร้า ซึ่งข้อมูลจากแพทย์ นักจิตวิทยา และผู้ทำงานกับนักศึกษา พบว่า โรควิตกกังวลและโรคซึมเศร้าเป็นประเด็นที่สูงสุดที่ พบเห็นในนักศึกษาปัจจุบัน

๑๒ สถิติเกี่ยวกับความวิตกกังวลซึ่งพบมากที่สุดนั้น ถ้าเปรียบเทียบกับโรคซึมเศร้าแล้ว พบว่า ไม่ได้มีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดในประชากร ณ เวลาหนึ่งๆ (อัตราความชุกของโรค) เพิ่มขึ้นในระยะ 4 ปี ที่ผ่านมา แต่โรคซึมเศร้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง

๑๓ เรื่องภัยคุกคามต่อตนเอง การทำร้ายตัวเอง ความคิดที่จะฆ่าตัวตาย และอื่นๆ ในกลุ่มของ นักศึกษาที่เข้ามาใช้บริการจากหน่วยบริการให้คำปรึกษา มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปีตลอดระยะ 8 ปีที่ผ่านมา

๑๔ การให้คำปรึกษาล่วงหน้าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ให้นักศึกษาอยากกลับเข้ามารับการให้คำ ปรึกษาต่อไป แม้ว่าจะมีปัจจัยอื่นๆ ด้วย แต่ก็พบว่า ปัจจัยเรื่องของประสบการณ์ การได้รับคำปรึกษา มาก่อนทำให้เขาอยากมากกลับเข้ามาใช้บริการอีก ยกตัวอย่างบ้านหลังที่สองก็มีสถิติตัวเลขนักศึกษา ที่เข้ามาใช้บริการเพิ่มขึ้นทุกปี และแม้ว่าประเด็นที่พบจะแตกต่างกันไปทุกปี แต่ที่พบมากๆ ก็เหมือนกัน คือเป็นโรคซึมเศร้ากับความวิตกกังวล

College Student Mental Health Crisis

- Significant numbers of college students experience mental health problems
- Over the past 15 to 20 years, we have seen a dramatic increase in the demand for mental health services on college campuses.

ปัจจุบันนี้จำนวนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งในระยะ 15 - 20 ปีที่ผ่านมา พบว่ามีความต้องการได้รับบริการด้านสุขภาพจิตมากขึ้น คำถามที่เราต้องแกะให้หาคือมันเกิดอะไรขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้มาได้อย่างไร ถ้าเราทำงานตรงนี้ ก็ต้องรู้ที่มาที่ไปแล้วไปแก้ให้ตรงจุด ซึ่งมีสารพัดทฤษฎี สมมุติฐาน หรือความคิดที่อธิบายว่าเกิดอะไรขึ้นใน 15 - 20 ปีที่ผ่านมาที่ทำให้เราเห็นการเปลี่ยนแปลงนี้

What is going on?

- ▶ Is there an “epidemic” of mental illness racing through the country?
- ▶ Is there a shift in attitudes, definitions, and the expectation of, availability of, and willingness to seek mental health treatment?
- ▶ Is the cause being an actual increase in emotional fragility and distress (and thus an increase in anxiety and depression)?

ประการแรกเลย คือ มองว่าเป็นเรื่อง Epidemic ภาษาไทยเรียกว่าการระบาด เหมือนปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศ ซึ่งปรากฏการณ์จำนวนผู้ป่วยทางด้านสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นนั้นเกิดขึ้นในทุกๆ ที่ทั่วโลกจริง ประการที่สอง มองว่าเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของทัศนคติ เช่น ทัศนคติในการที่จะเข้ามารับการรักษา นักศึกษาเด็กรุ่นใหม่เปิดใจมากขึ้น เพราะฉะนั้น จึงเห็นตัวเลขนักศึกษาที่จะเข้ามารับบริการสูงขึ้นด้วย ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องของการได้รับข้อมูลมากขึ้น เข้าใจว่าการที่เขาเข้ามารับปรึกษานั้นไม่ใช่เรื่องแย่หรือไม่ได้เป็นคนที่มีผิดปกติ แต่มาเพื่อพัฒนาตัวเอง ประการสุดท้าย มองว่าจริงๆ แล้วสาเหตุอาจเกิดจากคนมีอารมณ์อ่อนไหวหรือความเปราะบางในเชิงอารมณ์มากขึ้น รวมทั้งเรื่องของโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนไป ก็เลยทำให้คนมีความเครียดมากขึ้น เกิดความกังวลกับโรคซึมเศร้า อันนี้เป็นสามด้านที่เรามองว่าอาจจะจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เรามองเห็นจำนวนนักศึกษาที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตหรือนักศึกษาที่มีความต้องการรับบริการเพิ่มมากขึ้น

เรื่องของ Generation ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก เราต้องรู้จักนักศึกษาของเราว่าเป็นอย่างไร Gen Z คือ เด็กที่เกิดในปี 1995 อายุระหว่าง 9 - 23 ปี ซึ่งจะอยู่ในกลุ่มนักศึกษาของพวกเราและจะอยู่กลุ่มนี้ไปอีกสักระยะหนึ่งจนกว่า Gen Alpha ที่ตอนนี้อายุประมาณ 7 - 8 ขวบ ขึ้นมาแทน ปัจจุบันนี้ Gen Z รุ่นแรกจบมหาวิทยาลัยแล้ว ก็จะเป็นรุ่นที่เข้าสู่ตลาดการทำงาน ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของ Gen Z สามารถศึกษาได้ตามเว็บไซต์ต่างๆ ประเด็นที่น่าสนใจของ Gen Z ก็คือเรื่องของโซเชียลมีเดีย นื่องๆ Gen Z ส่วนใหญ่จะใช้เวลา 7 - 6 ชั่วโมงต่อวัน ในการติดต่อกับเพื่อนและครอบครัวผ่านทางสื่อ Social Media ต่างๆ เช่น Facebook E-Mail และจะชอบทำอะไรหลายๆ อย่างพร้อมกัน นอกจากนี้ เด็กกลุ่มนี้ยังเกิดมาพร้อมดิจิทัล (Digital) ทั้งหมด เรียกว่าเป็น Digital Native หรือกลุ่มผู้ที่เกิดในยุคดิจิทัล กลุ่ม Gen อื่นๆ เช่น กลุ่ม Gen X ซึ่งปัจจุบันมีอายุประมาณ 30 ปีขึ้นไป เรียกว่า

Digital Immigrants ต้องใช้ชีวิตกับสิ่งแวดล้อมดิจิทัลมากมายก็ต้องค่อยๆ เรียนรู้เรื่องของดิจิทัลแต่น้องๆ Gen Z เกิดมาเขารู้เลยว่าจะจัดการกับเทคโนโลยีอย่างไร และส่วนใหญ่จะใช้เวลาประมาณ 15.4 ชั่วโมงต่ออาทิตย์กับ Smart Phone และมี Interactive หรือเชื่อมต่อกับโซเชียลมีเดียทั้งหลายอยู่ตลอด ข้อมูลอีกประการที่น่าสนใจคือ เรื่องช่วงความสนใจ (Attention Span) เขาบอกว่าเด็ก Gen Z นี้จะมีสมาธิสูงสุด 8 วินาทีแรก ฉะนั้น จะพูดอะไรหรือมีอะไรที่สำคัญต้องพูดตั้งแต่ใน 8 วินาทีแรก เพราะหลังจาก 8 วินาทีผ่านไปเขาจะหมดความสนใจแล้ว ข้อมูลพวกนี้ช่วยเราได้ในการพัฒนาโปรแกรมหรือวางแผนในการพูดคุยกับเด็กกลุ่มนี้

นอกจากนี้ ข้อมูลจากต่างประเทศที่ศึกษาเรื่องความเครียดของเด็ก Gen Z ยังพบว่า 41% มีความเครียดทุกวัน 36% บอกเครียดบางครั้ง รวมกันก็มากกว่า 70% แล้ว ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงมาก แต่ในขณะเดียวกัน ก็พบว่า เด็กกลุ่มนี้เกือบ 70% พร้อมทั้งจะจัดการกับปัญหาเรื่องสุขภาพจิตของตัวเอง ส่วนข้อมูลจาก APA (The American Psychological Association) ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งศึกษาเรื่องสุขภาพจิตของ Gen Z เมื่อเทียบกับ Gen อื่นๆ (Millennials, Gen Y, และ Gen X) พบว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ Generation อื่นๆ แล้ว มีเด็ก Gen Z แค่ 45% ที่รู้สึกว่าคุณภาพจิตดี ซึ่งจะน้อยกว่า Gen อื่นมาก เมื่อมาดูสิ่งที่ทำให้เขาเครียด พบว่า เป็นเรื่องการยิงกราดที่เกิดขึ้นตามโรงเรียนต่างๆ เรื่องของความปลอดภัย เรื่องของการฆ่าตัวตาย ซึ่งมีอัตราที่เพิ่มมากขึ้นทำให้เด็กกลุ่มนี้เครียด เด็ก Gen Z จะสนใจสิ่งแวดล้อม เรื่องของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่างๆ ก็ทำให้เขาเครียดได้

Dr. Jean Twenge นักจิตวิทยาซึ่งเขียนหนังสือเรื่อง iGen โดยตั้งคำถามว่า “Why Today’s Super-Connected Kids Are Growing Up Less Rebellious, More Tolerant, Less Happy--and Completely Unprepared for Adulthood--and What That Means for the Rest of Us” คำบอกว่า เด็กสมัยนี้โตขึ้นมีลักษณะไม่ค่อยต่อต้าน ยอม ทนได้มากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็มีความสุขน้อยลงและไม่พร้อมใช้ชีวิตอย่างผู้ใหญ่ ซึ่ง Dr. Twenge ได้ทำการสำรวจเด็กกลุ่มนี้ พบว่าเรียนรู้การใช้ชีวิตด้วยตัวเองได้ช้าลง ไม่พร้อมที่จะโตเป็นผู้ใหญ่ ดูไม่พร้อม เพราะเด็ก Gen นี้มักจะขาดประสบการณ์ในการเรียนรู้ผ่านการเล่น เนื่องจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ต่างจากสมัยก่อนๆ เช่น ต้องเรียนพิเศษ เรียนวิชาเสริมต่างๆ

ปัจจุบันมีคำนิยามใหม่ว่า Facebook Depression ซึ่งไม่ใช่การเป็นโรคแต่หมายถึง ภาวะซึมเศร้าหม่นหมอง หดหู่จากการใช้ Facebook มากไป เพราะว่าใน Facebook ทำให้เกิดการเปรียบเทียบอยู่ตลอดเวลา เช่น เห็นว่าเพื่อนไปทำโน่นทำนี่แล้วเราไม่ได้ถูกเชิญ หรือว่าคนโน้นมีอย่างนี้แล้วฉันไม่มีทำให้รู้สึกแย่ ที่กำลังนิยมอีกอย่างคือ Pinterest (มาจากคำว่า Pin+Interest แปลตรงตัวง่าย ๆ ก็คือการปักหมุด (Pin) รูปภาพที่เราสนใจลงบนบอร์ดของเราซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับ Twitter, Instagram, และ Facebook) ซึ่งเป็นสื่อวิธีหนึ่งที่สร้างการเปรียบเทียบได้เช่นเดียวกัน หรืออย่าง FOMO (Fear of Missing Out หรือความกลัวที่จะพลาดโอกาสอะไรบางอย่างไป กลัวที่จะไม่รู้เหมือนที่คนอื่นรู้ กลัวที่จะ

ตกข่าว ตกกระแสนหรือตกเทรนด์) ซึ่งไม่ใช่โรคทางจิตเวช แต่พบเห็นมากในปัจจุบัน เช่น มือถือแบตเตอรี่ ทำให้เกิดความวิตกกังวลว่า ระหว่างนี้จะเกิดอะไรขึ้นในโลกโซเชียล เขาจะคุยกันเรื่องโน้นใหม่ หรือฉันจะไม่ได้รู้เรื่องในสิ่งที่เพื่อนคุยอยู่อย่างนี้ เด็กสมัยนี้จะกังวลค่อนข้างเยอะ

มาดูสถิติที่น่าสนใจของประเทศไทยจากสำนักงานธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับ Cyberbully (การกระชานทางไซเบอร์ เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือคุกคามผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยวิธีการซ้ำแล้วซ้ำเล่าโดยไตร่ตรองไว้แล้ว) ซึ่งสำรวจในปี 2016 พบว่า มีอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต 75% โดยกลุ่มผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือ เด็กและเยาวชนอายุ 5 - 28 ปี และ 80% เจอภัยคุกคาม ล่อลวง กลั่นแกล้งที่โรงเรียนหรือบนโลกอินเทอร์เน็ตด้วย

ปัญหาเรื่องการกลั่นแกล้ง (Bully) เป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นปัญหาใหญ่พอสมควรในเด็กเล็ก แต่จริงๆ แล้วในระดับมหาวิทยาลัยก็พบมากเช่นกัน ทีมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดกิจกรรมพิเศษ “World Mental Health Day” โดยกำหนดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่อง Bully มีการให้ทำแบบสำรวจว่า คุณเคยถูก Bully เรื่องอะไร ซึ่งพบว่า มีการ Bully กันเรื่องในเชิงวัฒนธรรม เช่น โดนเพื่อนล้อเพราะสำเนียงที่แตกต่างจากคนอื่น โดนล้อเลียนเรื่องรูปลักษณ์ ที่น่าสนใจก็คือ 28% ของเด็กไทย บอกว่า Cyberbully เป็นเรื่องปกติ และที่สำคัญกว่านั้นคือ 39% ของเด็กที่สำรวจคิดว่า Cyberbully เป็นเรื่องสนุก ก็คือพวกนักเลงคีย์บอร์ดทั้งหลาย แสดงให้เห็นว่า ประเทศเรามีความบกพร่องในเรื่อง Empathy ไม่เข้าใจเรื่องใจเขาใจเรา การทำอะไรไปโดยคิดถึงผลกระทบที่จะเกิดกับผู้อื่น เด็กไทย 39% เห็นว่า Cyberbully เป็นเรื่องสนุกแล้วก็เล่นล้อเลียนกันด้วยเรื่องวัฒนธรรม และ 59% บอกว่าเคยเป็นส่วนหนึ่งของ Cyberbully ไม่ว่าจะเป็นผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำเอง

จากข้อมูลผลการสำรวจของ DTAC พบว่า 33% ถูกกลั่นแกล้งข่มเหง ล้อเลียนบนโลกออนไลน์ แต่ที่น่าสนใจคือ 59% ไม่ไว้วางใจพ่อแม่ คือเขาไม่ไว้วางใจพ่อแม่ที่จะเล่าหรือมาปรึกษาพ่อแม่ ไม่ว่าจะคิดว่าพ่อแม่จะช่วยเขาแก้ปัญหาได้ สถิติเหล่านี้สามารถนำมาใช้เพื่อประกอบข้อมูลของเรา นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลจากพาดหัวข่าวทั้งหลายในบ้านเรา “วิกฤตเด็กไทยป่วยซึมเศร้ากว่าหนึ่งล้านคน” “กรมสุขภาพจิตอึ้ง วัยรุ่นเครียดสะสมฆ่าตัวตายปีละ 170” “ภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นหลายล้านคนกำลังอยู่ในจุดเสี่ยง” “จิตแพทย์ชื้อยาบังคับลูกเรียน” “นักเรียนแพทย์ฆ่าตัวตาย” ซึ่งจะเห็นว่าข่าวแบบนี้มีให้เห็นถี่ขึ้น โดยเฉพาะข่าวการฆ่าตัวตายของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่พบเห็นในข่าวปัจจุบันนี้บ่อยขึ้น

Recommendations

- Increasing campus resources to respond to the growing demand for services (including academic advisors and peer-to-peer support program).
- Implementing universal prevention programs.

- ▶ Improving referrals to community resources.
- ▶ Expanding evidence base and digital mental health programs among young people.

ข้อแนะนำที่เราควรจะต้องเริ่มทำ (บางสิ่งบางอย่างเราก็ทำอยู่แล้ว) ได้แก่ Increasing campus resources ทำอย่างไรให้มหาวิทยาลัยมีทรัพยากรที่มากขึ้น ซึ่งตรงนี้มองไปที่นโยบายของผู้บริหารเป็นสำคัญ ถ้าผู้บริหารให้ความสำคัญก็จะให้การสนับสนุนทั้งเรื่องเงิน การดำเนินงาน บุคลากร ฯลฯ บางแห่งที่ไม่สามารถเพิ่ม Resources ได้ก็อาจต้องไปหาโดยวิธีอื่นอย่างเช่น เรื่องนักจิตวิทยาประจำศูนย์ฯ ซึ่งเพิ่มเท่าไรก็ไม่เคยเพียงพอสำหรับนักศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือ สิ่งที่เราทำได้ก็คือ อบรมอาจารย์ที่ปรึกษาโดยให้ความรู้ทักษะเรื่องการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อให้อาจารย์สามารถจัดการปัญหาเบื้องต้นได้โดยไม่ต้องส่งต่อมายังนักจิตวิทยา หรือการจัดโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โดยอบรมนักศึกษาที่พร้อมที่จะเป็นเพื่อนช่วยเพื่อน ให้สามารถสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อนหรือพาเพื่อนเข้าไปสู่กระบวนการช่วยเหลือได้ (ไม่ใช่เป็นผู้ให้คำปรึกษา) นอกจากนี้ การตั้งรับเพียงอย่างเดียวไม่พอแล้ว ณ เวลานี้ แต่เราต้องไปป้องกันและส่งเสริมด้วย ต้องมีการส่งต่อเคส (Referrals) ไปยังแหล่งทรัพยากรในชุมชนด้วย ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะทำงานร่วมกับโรงพยาบาลสวนดอกหรือโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และโรงพยาบาลสวนปรุง รวมถึงคลินิกอื่นๆ ในชุมชน เรื่องของ Expanding Evidence ในที่สุดแล้วอย่างที่กล่าวไว้ว่าเราต้องมีการวิจัยเพื่อที่จะรู้ข้อมูลปัญหาต่างๆ ว่าที่มันทำไปอย่างไร ทำไม่นานของเราถึงอยู่ในภาวะแบบนี้แล้วการให้ความช่วยเหลือแบบนี้สามารถช่วยน้องเรามากน้อยแค่ไหน เรื่อง Digital Mental Health Programs เช่น Application : Mind Mood ซึ่งพัฒนาโดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อให้บุคคลทั่วไปและนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สามารถประเมินและจัดการปัญหาทางสุขภาพเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง คือ เป็นการให้ข้อมูลด้านสุขภาพจิตเบื้องต้นแบบ Psychoeducation บน Platform แบบออนไลน์ ที่สามารถเข้าถึงได้ด้วยตัวเอง ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็กำลังมีการพัฒนา Application ในเชิงลักษณะของการเอาโมเดลของการให้คำปรึกษาเข้าไปอยู่ใน Application ด้วย รวมทั้งจะมีเรื่องของ Psychological First Aid คือเหมือนเป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้น คล้ายเอาพลาสติกปิดแผลไว้ก่อน ในเรื่องของการรักษาที่มีการส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลในชุมชน เช่น ในกรณีนักศึกษาต้องเข้าแล้วต้องพบจิตแพทย์ หรือถ้านักศึกษามาที่ศูนย์ให้บริการแล้วเรารู้สึกว่าต้องไปพบแพทย์ เราจะมียุทธวิธี OPD ห้อง 24 ซึ่งจะเป็นสายตรงเข้าไปเลยนะ เราจะพานักศึกษาตรงไปยัง OPD ของโรงพยาบาลสวนดอกที่ห้อง 24 ซึ่งสามารถเข้าพบจิตแพทย์ได้เลยโดยไม่ต้องรอคิว และไม่มีคนอื่นที่จะมาเห็นว่าเขาต้องนั่งรอพบจิตแพทย์ มหาวิทยาลัยบางแห่งจะมีจิตแพทย์มาให้บริการที่ศูนย์ฯ เป็นบางวัน ในส่วนของการส่งเสริมเรื่องสุขภาพจิต ยกตัวอย่างของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็มีเพจ CMU Mind เป็นเพจ Facebook ของงานพัฒนานักศึกษาสู่สากลและแนะแนว กองพัฒนานักศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยที่ดูแลด้านนี้ โดยมีศูนย์ “บ้านหลังที่สอง” ของคณะมนุษยศาสตร์ ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาด้วย

Proposed Service Model

Treatment

- Clinical Model Policy vs. Absorption Model Policy
- Individual Counseling
- Group Counseling
- Crisis Intervention

Prevention

- Social and emotional learning programs
- Raising awareness (events, radio programs, outreach)
- Training (advisors, peers)
- Research/survey

Providers:

- Knowledge (e.g., disorders, ethics, development)
- Skills (e.g., micro-skills, relationship, crisis intervention, self-care)
- Attitude (e.g., non-judgmental, respectful)

Service Model หรือโมเดลของการให้บริการที่คิดว่าน่าจะจำเป็นต้องมีนั้น มีสองด้านคือ ด้านรักษาและการป้องกัน ซึ่งต้องทำคู่กันไป การรักษาที่เราทำอยู่จะมี 2 รูปแบบคือ Clinical Model รูปแบบคลินิก และ Absorption Model รูปแบบการดูดซับ ซึ่งจะต่างกันตรงที่ Clinical Model นั้น นักจิตวิทยาจะรับเคสใหม่เมื่อยุติบำบัดกับเคสเก่าแล้ว ส่วน Absorption Model นั้นจะใช้ในสถานการณ์ที่มีความต้องการนักจิตวิทยามาก โดยจะแทรกเคสใหม่เข้าไปเมื่อนักจิตวิทยามีช่วงเวลาว่าง ที่บ้านหลังที่สองเคยใช้ทั้งสองรูปแบบ พบว่า Clinical Model ได้ผลในการให้บริการดีกว่า คือระยะเวลาการรอระหว่างนัดของนักศึกษาน้อยลง มีความสม่ำเสมอในการให้บริการดี พอเอา Absorption Model มาใช้ ก็กลายเป็นว่านักศึกษารอนานขึ้น เพราะถูกแทรกเคสใหม่เข้ามาเรื่อยๆ ทำให้เคสที่มีกำหนดนัดสม่ำเสมอ ถูกถอยออกไป จำนวนครั้งที่นัดของที่บ้านหลังที่สองกำหนดนโยบายไว้เลยว่า จะนัดไม่เกิน 8 ครั้งต่อ 1 ภาคการศึกษา ถ้าเกิน 8 ครั้งจะต้องอยู่ในดุลยพินิจของนักจิตวิทยา และถ้ามากกว่า 8 ครั้งจะต้องมีการ Refer ไปให้นักจิตวิทยาคนอื่นที่อยู่ในรายการ นอกจากนี้ โมเดลด้านการรักษาอื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล แบบรายกลุ่ม และ Crisis Intervention (การเข้าไปแทรกแซงในภาวะวิกฤต) ก็เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากสำหรับนักจิตวิทยาในปัจจุบัน สำหรับในเรื่องของการป้องกัน ส่งเสริมนั้น ต้องเน้นการสร้างความตระหนักรู้เรื่องของสุขภาพสุขภาพจิตผ่านสื่อต่างๆ (Psychoeducation) เช่น สังคมออนไลน์ (Social Media) รายการวิทยุ ฯลฯ มีการจัดฝึกอบรม Training มากขึ้น ออกไปจัดกิจกรรมให้ต่างๆ มากขึ้น รวมทั้งการทำ Research กับ Survey นอกจากนี้ สิ่งที่เราต้องทำต่อไป ก็คือ Social and Emotional Learning คือการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การจัดการกับตัวเอง การจัดการกับอารมณ์ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การตัดสินใจที่เหมาะสม และการรู้จักตัวเองมากขึ้น ซึ่งบ้านหลังที่สองก็จะทำหน้าที่เดินสายจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะเหล่านี้ให้กับ นักศึกษาคณะต่างๆ เช่น คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์

รวมทั้งคณะมนุษยศาสตร์เองก็จัดตั้งแต่เด็กปีหนึ่งปีสองเลย บางคณะก็จัดตั้งแต่วันปฐมนิเทศเลย โดยจะมี Section การจัดการกับอารมณ์ การสื่อสาร การจัดการกับข้อขัดแย้ง (Conflict Resolution) เป็นต้น งานของเราจะไม่มีแค่ตั้งรับอย่างเดียวแล้วแต่ต้องทำงานเชิงรุกมากขึ้น ตัวอย่างกิจกรรมที่บ้านหลังที่สองจัด ได้แก่ กิจกรรมการให้คำปรึกษารายกลุ่ม “เข็มทิศชีวิต จิ๊กซอว์ต่อใจ” ซึ่งเน้นเรื่องของการควบคุมเวลา (Time Management) กิจกรรมความสุขในรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งเน้นเรื่องของการปรับตัว เรื่องของ Self-care การรู้จักดูแลตัวเอง กิจกรรมสร้างการตระหนักรู้ในวัน Mental Health Day กิจกรรมเสวนา “ซึมเศร้าเราคุยกันได้” กิจกรรม Workshop ต่างๆ เป็นต้น

Policy Questions

- Does priority given to students mental health?
- How the costs of services be supported/covered?
- How should the quality of care be measured and improved?
- How can we make care more acceptable to those who need it most?
- How can we engage families and peers in providing social support when an adolescent is in crisis?

การดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพจิตของนักศึกษา นั้น ทั้งกระทรวงและมหาวิทยาลัยต้องเห็นความสำคัญ เพราะว่างานตรงนี้เป็นงานใหญ่ นักศึกษาที่เข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยมีจำนวนมาก ถ้าเขาโตขึ้นไปอย่างคนที่มีความสุขก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีอยู่ในสังคม มหาวิทยาลัยจึงเป็นจุดที่จะทำให้เกิดอิทธิพลได้ เพราะฉะนั้นในเชิงนโยบายต้องมาก่อน ถ้าผู้บริหารสนับสนุน งานก็จะก้าวไปข้างหน้าได้ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับการจัดลำดับความสำคัญของมหาวิทยาลัยด้วย ว่าเน้นวิชาการอย่างเดียวโดยที่ไม่ได้มองในเชิงของสุขภาพจิตสุขภาพใจของนักศึกษาหรือไม่

Social and Emotional Learning (SEL) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1) Self Awareness คือ การรับรู้เกี่ยวกับตัวเอง เช่น รู้จักอารมณ์ รู้จักจุดแข็งของตัวเอง (เด็กบางคนบอกได้แต่จุดด้อยของตัวเอง แต่บอกไม่ได้หรือนึกไม่ออกว่าตัวเองทำอะไรได้ดีบ้าง) เรื่องของความมั่นใจในตัวเอง การรับรู้ว่ามีอำนาจสามารถทำตรงนี้ได้ เป็นต้น

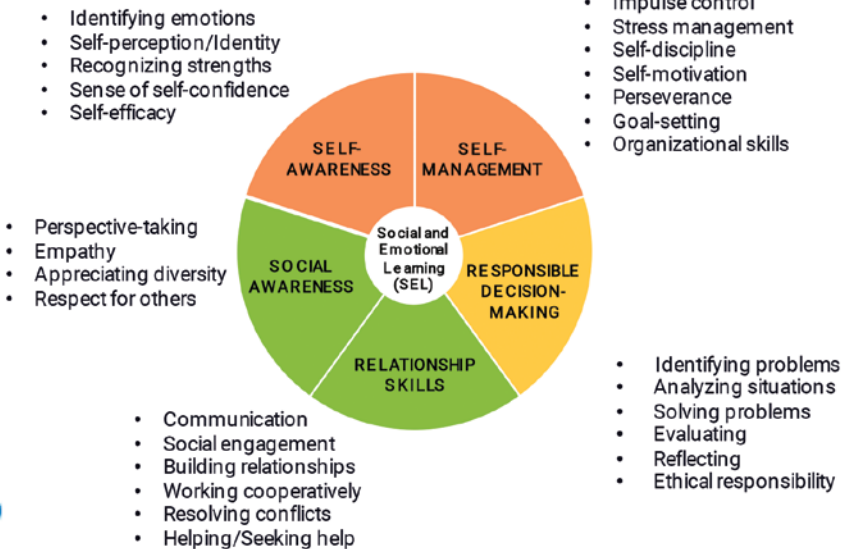
2) Self Management การจัดการกับตัวเอง เช่น เรื่องของการยับยั้งชั่งใจ การจัดการกับความเครียด การมีวินัยในตัวเอง การที่สามารถมีแรงบันดาลใจตัวเองได้ (เด็กหลายคนบอกว่า ไม่อยากทำแล้ว ไม่สามารถมีแรงจูงใจตัวเองให้ทำงานได้) ความเพียร ทักษะในการตั้งเป้าหมาย และทักษะในการจัดการเวลา เป็นต้น

3) Social Awareness คือ การรับรู้ต่อผู้อื่น เช่น สามารถมองจากมุมมองที่ต่างจากตัวเองได้ (Perspective-Taking) รู้จักใจเขาใจเรา เอาใจเขามาใส่ใจเรา เข้าใจสังคมที่หลากหลาย สามารถอยู่ได้ในสังคมที่แตกต่าง การให้เกียรติผู้อื่น เป็นต้น

4) Relationship Skills เช่น การสื่อสาร การสร้างสัมพันธ์ภาพ การทำงานด้วยกัน การทำงานเป็นทีม การแก้ไขข้อขัดแย้ง การขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

5) Responsible Decision-Making คือ การสามารถตัดสินใจได้ รับผิดชอบในการตัดสินใจของตัวเอง วิเคราะห์ปัญหาได้ แก้ปัญหาได้ ประเมินได้ สะท้อนกลับมาได้ว่าวิธีการทำแบบนี้เป็นอย่างไรร สะท้อนความคิดสะท้อนความรู้สึกได้ รวมถึงมีจริยธรรม ศีลธรรม

Social and Emotional Learning SEL

มาดูข้อมูลเกี่ยวกับนายจ้างบ้าง เพราะว่าเด็กของเราออกไปต้องทำงานทำ ซึ่งจากผลการสำรวจ The Top 10 Skills ที่นายจ้างต้องการ พบว่าได้แก่ ทักษะด้าน Complex Problem Solving, Critical Thinking, Creativity ซึ่งตรงนี้ก็คือ Social and Emotional Skills ที่เราต้องเพิ่มให้นักศึกษา ซึ่งปัจจุบันนี้ มีเสียงสะท้อนจากผู้จ้างงานทั้งหลายว่า นักศึกษาพูดทักทายบทสนทนาแบบ Small Talk ไม่เป็น แต่จะพูดแบบมุ่งเป้าเฉพาะเรื่องที่เขาเชี่ยวชาญอย่างเดียว นั่นคือ ขาด Soft Skills ทั้งหลาย ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นมาก ดังนั้น Social and Emotional Learning จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่ต้องทำคู่ไปกับการให้บริการการให้คำปรึกษา

Employers value SEL

Of surveyed executives say skills such as **problem-solving and communicating clearly** are equally or more important than technical skills

National Bureau of Economic Research 2015

The Top 10 skills identified by the World Economic Forum all **involve social and emotional competence.**

1. Complex problem solving		6. Emotional intelligence
2. Critical thinking		7. Judgment and decision-making
3. Creativity		8. Service orientation
4. People management		9. Negotiation
5. Coordinating with others		10. Cognitive flexibility

And research shows that social and emotional skills and attitudes also contribute to the other skills such as critical thinking.

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

Employers value SEL

Of surveyed executives say they'd rather colleges build up students' life skills.

High Point University survey, 2018

7 top characteristics of success at the company are all soft skills, such as communicating and listening well; possessing insights into others; and having empathy.

Priorities: Conflict resolution, leadership, and civic engagement

Wanted: Employees Who Can Shake Hands, Make Small Talk

Bank of America teaches empathy in-house; Subaru pays for soft-skills training (Dec. 10, 2018)

... การอภิปรายในหัวข้อเรื่อง ...

“แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบแนะแนวและ การให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา”

➢ ผู้ร่วมอภิปราย ได้แก่

- รองศาสตราจารย์ธนิต ธงทอง อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์และอดีตรองอธิการบดี
ด้านกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นางสาวอุบล สาทิตะกร อดีตรองผู้อำนวยการสำนักบริหารกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ดร.เอื้ออนุช ถนอมวงษ์ ที่ปรึกษาพิเศษประจำศูนย์ส่งเสริมสุขภาพและอาจารย์ประจำ
ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์ หัวหน้างานบริการนักศึกษาและศิษย์เก่า กองพัฒนา
นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- ดร.ปณาลี แทนประสาน รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างการมี
ส่วนร่วม สำนักงานกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

➢ ดำเนินรายการโดย

- ดร.ครรชิต แสนอุบล อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และอาจารย์รัชนี พลพิบูลย์ อาจารย์ประจำ
สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

➢ สรุปประเด็นสำคัญจากการอภิปราย

ผู้บริหารกับการพัฒนาระบบบริการให้การปรึกษานิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ธนิต ธงทอง)

แต่เดิมระบบบริการให้การปรึกษานิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น เป็นตำแหน่งหนึ่งที่อยู่
ในสำนักงานซึ่งดูแลเกี่ยวกับนิสิต ลักษณะการให้บริการเป็นฝ่ายรับมากกว่าเป็นเชิงรุก นิสิตไม่ค่อยมา
ขอรับบริการหรือน้อย ชั่วโมงการให้บริการไม่แน่นอน ไม่เต็มที่ และผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่
แนะแนวการศึกษา 1 คน และจิตแพทย์ ซึ่งมาเป็นช่วงเวลา 4 คน หลังจากได้ไปศึกษาดูงานที่
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ทำให้เริ่มให้ความสนใจและค่อยๆ ปรับปรุงระบบใหม่ เริ่มจากปรับปรุงสถานที่

(ห้องให้การปรึกษา) โดยมีการวางแผนแบบวิเศษ ให้มีทางเข้าด้านหลังขึ้นมาเพื่อน้องๆ จะได้ไม่ต้องเดินผ่านคนเยอะแยะ จัดที่นั่งรอใหม่ให้เรียบร้อย มีการประสานขออนักจิตวิทยา/จิตแพทย์จากคณะจิตวิทยาและภาควิชาจิตเวช คณะแพทยศาสตร์ จุดเปลี่ยนที่สำคัญคือ เหตุการณ์นิสิตฆ่าตัวตาย ในฐานะรองอธิการบดีที่มาดูแลกิจการนิสิต ทำให้มองเห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน ข้อที่หนึ่งคือสูญเสียเด็กที่มีคุณภาพคนหนึ่ง แทนที่เขาจะไปเป็นบุคลากรที่สำคัญของประเทศต่อไป ข้อถัดมาคือเห็นความเศร้าโศกเสียใจของพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อนฝูงมากมาย ผลกระทบต่อมาคือ เห็นความโกลาหลของการจัดการ ความยุ่งยากของบริการ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้อง อาทิ สื่อมวลชน ทำให้มีความรู้สึกว่าจะทำอะไรก็ผิดนี่ให้เป็นจุดเปลี่ยนเพื่อช่วยคนอื่นหลายๆ คนที่อาจมีปัญหาและป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์วิกฤติขึ้น พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส นั่นคือจุดที่รู้สึกที่เราอยู่ฝ่ายรับไม่ได้แล้ว แต่เราต้องรุก จึงเริ่มค้นหาแนวทางว่าจะทำอย่างไร โดยเริ่มจากการเชิญรองคณบดีที่เกี่ยวข้องมาประชุมกัน ร่วมกันหามาตรการในการดูแลวิกฤต ใครจะเป็นผู้บัญชาการสถานการณ์ แล้วจะดูแลน้องๆ อย่างไร ในกรณีสำเร็จ กรณีไม่สำเร็จ การเยียวยา เป็นต้น เมื่อมีการพูดคุยกันจึงทำให้รู้ว่า เรากำลังเผชิญปัญหาซึ่งควรต้องรับสถานการณ์แบบเชิงรุก ไม่ใช่แค่แก้ไขปัญหาวิกฤตแล้วก็เยียวยาเท่านั้น แต่ต้องปรับเปลี่ยนระบบการจัดการ จุดสำคัญคือ ถ้าผู้บริหารสนใจและเริ่มเข้าใจตรงนี้ แม้จะไม่สามารถเข้าใจระบบการดูแลต่างๆ อย่างลึกซึ้ง แต่ก็ทำให้เริ่มมีจุดประกายว่า มันเป็นเรื่องที่สำคัญนะ ทำให้มีการมานั่งคุยกันทุกฝ่าย ในมหาวิทยาลัย ตั้งแต่หน่วยรักษาความปลอดภัย ฝ่ายกายภาพ รองคณบดีต่างๆ ฝ่ายโรงพยาบาล เริ่มคุยกับทางคณะแพทยศาสตร์ คณะจิตวิทยามากขึ้น ศึกษาการดำเนินงานของต่างประเทศ เป็นต้น

พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส

1. จัดทำระบบ : มาตรการการให้ความช่วยเหลือนิสิตในภาวะวิกฤติ (SOP)
2. เพิ่ม “สุขภาวะ” เป็นหนึ่งในคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
3. กำหนดเกณฑ์ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษา
4. ริเริ่มโครงการสานสัมพันธ์อาจารย์-ศิษย์

จุดนี้เองที่ทำให้เกิดแนวคิดเรื่องการปรับเปลี่ยนองค์กรของหน่วยงานเกี่ยวกับนิสิตให้เทียบเท่าหน่วยงานวิจัย วิชาการ เปลี่ยนมุมมองเรื่องพัฒนานิสิตเป็นการพัฒนานคน โดยเริ่มจากการกำหนดเป็นนโยบายในภาพรวม เช่น เพิ่มเรื่องของสุขภาวะเป็นหนึ่งในอัตลักษณ์ของนิสิตของมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการวางนโยบายแล้ว การดำเนินงานเพียงฝ่ายเดียวก็มีความยากลำบากที่จะได้รับความร่วมมือจากฝ่ายอื่นๆ ดังนั้น ฝ่ายกิจการนิสิตจึงต้องเริ่มคุยกับฝ่ายวิชาการก่อน ทำให้เห็นว่าเรื่องสุขภาวะนี้มีความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกอนาคตที่ควรจะต้องกำหนดเป็นอัตลักษณ์หนึ่งของนิสิต เพราะมนุษย์ทำงานทุกอย่างก็เพื่อความสุขและมีสุขภาพที่ดี ค่อยๆ ปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ โดยให้ความสำคัญทั้งเรื่องสุขภาพกาย สุขภาพจิต รวมทั้งเรื่องการกินอาหารด้วย เรื่องสุขภาพกายนั้นก็ทำการปรับศูนย์กีฬาใหม่ ส่งเสริมให้เด็กมาออกกำลังกายปรับปรุงศูนย์สุขภาพโดยทำระบบรองรับเพื่อดูแลด้านสุขภาพ

สำหรับนิสิตทั้งหมดตั้งแต่เจ็บป่วยเล็กน้อยไปที่ศูนย์สุขภาพ เจ็บป่วยมากน้อยก็ให้มีสิทธิบัตรทองที่โรงพยาบาลจุฬาฯ ซึ่งเดิมไม่รองรับเนื่องจากเป็นโรงพยาบาลที่มีคนมาใช้บริการมาก นอกจากนั้นก็ยังมีการทำงาน มีเงินสวัสดิการให้กับน้องๆ รวมทั้งขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าด้วย ส่วนการดูแลน้องๆ ที่มีปัญหาทางด้านจิตนั้นก็ไม่ได้ทำแค่การให้ความช่วยเหลือในภาวะวิกฤติ แต่รวมถึงเรื่องพัฒนาเด็กด้วย เพื่อให้เด็กรู้จักตนเอง สามารถที่จะเอาจุดเด่นหรือศักยภาพของตัวเองไปใช้ประโยชน์ให้ได้ รวมทั้งมีภูมิคุ้มกันทางจิต โดยกำหนดนโยบายทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ซึ่งกลไกที่สำคัญที่สุดคืออาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ที่คณะ เพราะถ้าพนักงานกิจการนิสิตไม่สามารถจะดูแลเด็ก 20,000 - 40,000 คนทั้งมหาวิทยาลัยได้อย่างทั่วถึงแน่นอน จึงต้องกลับไปอาศัยระบบอาจารย์ที่ปรึกษา โดยสร้างโครงการระบบที่ปรึกษาขึ้นมาใหม่ ทำเป็นโครงการสานสัมพันธ์อาจารย์ - ศิษย์ เพื่อให้อาจารย์และนิสิต นักศึกษาได้เจอกัน จะได้ Detect ปัญหากันตั้งแต่เริ่มต้น

มองหาแนวทาง

1. ศึกษาดูงานการให้บริการของมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ (อังกฤษ/อเมริกา/สิงคโปร์/ฮ่องกง/ญี่ปุ่น ฯลฯ)
2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนิสิตชั้นปีที่ 1 ย้อนหลัง 6 ปี
3. ผลการประเมินแบบวัดสุขภาพของนิสิตชั้นปีที่ 1
4. วิเคราะห์ข้อมูลผู้มาใช้บริการการปรึกษา
5. ศึกษาภาวะสังคมไทยและสังคมโลก

จากนั้นก็เริ่มไปศึกษาดูการดำเนินงานของที่อื่นๆ ไปดูว่ามหาวิทยาลัยต่างประเทศ เช่น MIT ฮาร์วาร์ด มีนักจิตวิทยาที่คน มีหลักสูตร มีกิจกรรมที่พัฒนาอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง เช่น มหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีนักศึกษาเรียนเก่งๆ เค้าก็มีปัญหาเรื่อง Perfectionism คือต้องเป็นเลิศอย่างเดียว ปัญหา GLBT (Gay Lesbian Bisexual and Transgender) เป็นต้น แล้วมานั่งวิเคราะห์เปรียบเทียบดู เริ่มคุยกันแล้วก็สร้างทีมขึ้นมา เอนักจิตวิทยาเข้ามาเริ่มทำ Group Counseling แบบที่ต่างประเทศเขานิยม

กุญแจสำคัญในการจัดตั้งศูนย์ (หน่วยส่งเสริมสุขภาพะนิสิต) ขึ้นคือ ต้องมีข้อมูลก่อน แล้วเอาข้อมูลมาบริหาร โดยเริ่มจากการเอาข้อมูลของเด็กปี 1 ย้อนหลังไป 6 ปี มาวิเคราะห์ดูสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากมาย เช่น นิสิตจุฬาฯ นี้มีพ่อแม่ตั้งแต่เป็นชานวนรายได้น้อย ข้าราชการ จนกระทั่งเป็นนักธุรกิจร่ำรวย เด็กต่างจังหวัดก็เยอะ ก็ทำให้ต้องกลับมาดูว่า เด็กของเรามีปัญหาเรื่องรายได้หรือไม่ เรามีทุนการศึกษา และหอพักให้เพียงพอไหม ซึ่งการมีข้อมูลทำให้เราบริหารงานได้ดีขึ้น ข้อมูลระดับการศึกษาของผู้ปกครอง จำนวนบุตรในครอบครัว รายได้ครอบครัว เมื่อเอาข้อมูลหลายๆ ปีมาดู ก็ทำให้เราเห็นกระบวนการของข้อมูล เห็นความเปลี่ยนแปลงและสิ่งที่ทำให้เกิดปัญหา เช่น ระดับการศึกษาของผู้ปกครองสูงขึ้น แต่ตัวเลขหย่าร้างครอบครัวเดียวกันก็เพิ่มมากขึ้น มีเด็กที่พ่อแม่แยกกันอยู่มากขึ้น

ขณะเดียวกันก็ทำระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องสุขภาพของเด็กที่เข้าปีหนึ่ง รวมทั้งให้ฝ่ายที่ดูแลให้คำปรึกษาน้องๆ วิเคราะห์ข้อมูลผู้มาใช้บริการการปรึกษาด้วยว่า มีนิสัยมาใช้บริการเท่าไร เป็นโรคอะไรบ้าง ความเหมาะสมในการใช้บริการของเขาเป็นอย่างไร ฯลฯ แล้วก็เอาข้อมูลทั้งหมดนี้ รวมทั้งข้อมูลผลการเรียน ข้อมูลจากศูนย์สุขภาพต่างๆ มาวิเคราะห์ เพื่อให้เข้าใจสภาพปัญหาและกำหนดแนวทางบริหาร

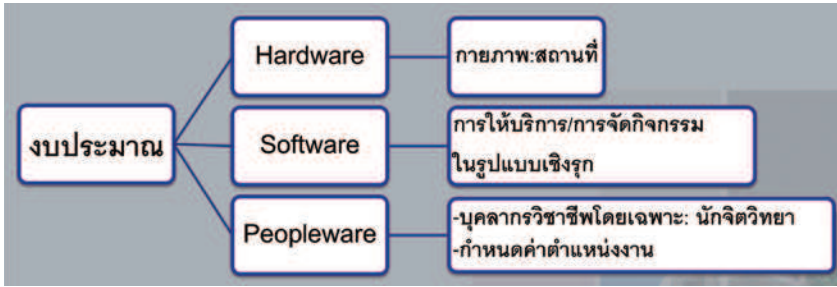
อุปสรรค/ปัญหาที่พบ

1. ผู้บริหารมองภาพงานไม่ออก
2. ผู้บริหารไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง
3. เมื่อมีเหตุรุนแรง ไม่ได้มีการนำมาสรุปวิเคราะห์
4. การพัฒนาสุขภาพไม่สามารถรวมอยู่ในการให้บริการสุขภาพกาย
  - ความรุนแรงเกิดได้ทุกเวลา ไม่เลือกเชื้อชาติ
  - ไม่มีผู้เชี่ยวชาญ (นักจิตวิทยาการปรึกษา)
5. นิสิตมีปัญหาเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งนิติตต่างชาติ
6. เหตุรุนแรงกระทบทุกมิติ (ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะ และมหาวิทยาลัย)

ปัญหาอุปสรรคในการจัดตั้งหน่วยส่งเสริมสุขภาพนิติตคือ การสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดตั้งหน่วยเพื่อให้ได้รับสนับสนุนงบประมาณ สิ่งหนึ่งที่สำคัญคือ ต้องมีข้อมูลแสดงให้ผู้บริหารอื่นๆ (รองคณบดี คณบดี อธิการบดี รองอธิการบดี กรรมการสภามหาวิทยาลัย) ได้เห็นตัวเลขในที่ประชุมต่างๆ คุยให้เขาเห็นเรื่อยๆ ว่า สถิติเด็กที่มีปัญหาสุขภาพจิตมีมากขึ้นๆ เด็กที่มีความเครียดจะมีมากขึ้นๆ แสดงข้อมูลให้เห็นว่าเด็กที่มีปัญหานั้นเป็นทั้งพวกที่เรียนเก่งและเรียนไม่เก่ง มีทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ ปัญหาที่เกิดขึ้นก็เกิดได้ตลอดเวลา ไม่เลือกเวลา ทำให้ผู้บริหารเริ่มให้ความเข้าใจมากขึ้นและสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฯ จากนั้นจึงเริ่มศึกษาแนวทางจัดตั้งศูนย์ฯ อย่างเป็นรูปธรรม

ดำเนินการปฏิรูป : จัดตั้งหน่วยส่งเสริมสุขภาพนิติต

1. สร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดตั้งหน่วย (รองคณบดี/คณบดี/ที่ประชุมคณบดี, อธิการบดี/รองอธิการบดี/ที่ประชุมอธิการบดี, สภามหาวิทยาลัย)
2. ปรับโครงสร้างองค์กร : หน่วยส่งเสริมสุขภาพนิติต
3. ดูแลและให้ความช่วยเหลือนิติตอย่างเป็นระบบ โดยร่วมมือกับทุกฝ่าย (นักจิตวิทยาการปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง รองคณบดีฝ่ายกิจการนิติต คณบดี รองอธิการบดี)

สิ่งที่ต้องคำนึงในการจัดตั้งศูนย์ฯ ได้แก่ ระบบการดำเนินงานที่ต้องมีทีมงานเร็วที่ทำงานเชิงรุก การเปลี่ยนพฤติกรรม/ทัศนคติของเด็กให้ไม่รู้สึกว่าการเข้ามาพบจิตแพทย์เป็นเรื่องผิดปกติ เรื่องของ Career Path (เส้นทางอาชีพ) ของบุคลากรที่ปฏิบัติงาน การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ ทีมงานต่างๆ ที่มาดูแลน้อง การสื่อสารข้อมูลกับผู้บริหาร เป็นต้น นอกจากนี้ต้องมี Hardware, Software, และ Peopleware แล้ว ยังต้องมีระบบซ่อนอยู่ข้างในด้วย โดยกำหนดการดูแลนิสิตเป็นระดับ ถ้าระดับธรรมดา ก็มีทีมงานดูแล เริ่มรุนแรงขึ้นก็ระดับอาจารย์ที่ปรึกษา รองคณบดีเข้ามาดูแล เคสที่รุนแรงมากๆ ต้องมีระดับรองอธิการบดีลงมาเองร่วมกับคณบดี รองคณบดี อาจารย์ที่ปรึกษา และพ่อแม่ผู้ปกครอง ต้องมีระบบการดูแลนิสิตตามระดับความสำคัญของปัญหา ท้ายสุดนี้ เมื่อถึงจุดที่มีระบบที่ดี มีสนามที่ดี มีสถานที่ที่ดี จำนวนนิสิตก็เพิ่มมากขึ้น ทั้งหมดนี้เป็นประสบการณ์ในมุมมองด้านการบริหารและระบบ ในฐานะผู้บริหาร

ความสำเร็จ

1. จำนวนนิสิตที่มาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น
2. นิสิตมีทัศนคติที่ดีขึ้นในการพบนักจิตวิทยา/จิตแพทย์
3. คณะ/ผู้บริหารเห็นความสำคัญและร่วมมือในการดูแลและส่งเสริมสุขภาวนิสิตมากขึ้น
4. เกิดเครือข่ายอาจารย์ที่ปรึกษา/เจ้าหน้าที่ ในการดูแลและให้ความช่วยเหลือนิสิต
5. ร่วมมือกับคณะในการศึกษาวิจัยข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดูแลและพัฒนาสุขภาวนิสิต
6. ร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการดูแลและส่งเสริมสุขภาวนิสิตให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยต่างๆ
7. เป็นที่ศึกษาดูงานของมหาวิทยาลัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
8. เป็นที่ฝึกงานของนิสิตนักศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
9. บุคลากรได้มีผลงานนำเสนอข้อมูลการให้บริการการศึกษาและวิจัยในการประชุมระดับชาติ และนานาชาติ เช่น APSSA

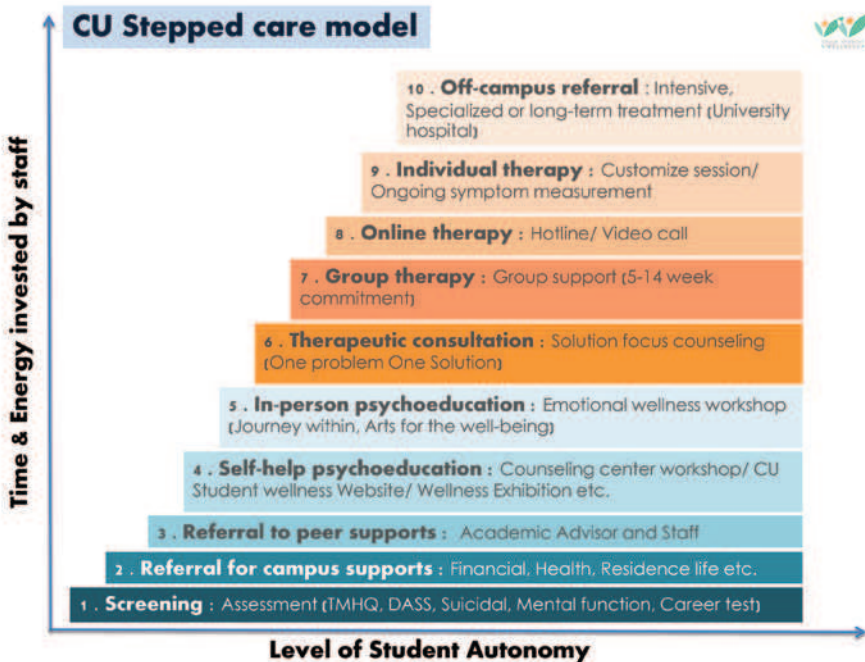

การส่งเสริมสุขภาพในสถาบันอุดมศึกษา หน่วยส่งเสริมสุขภาพนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chula Student Wellness Model
(นางสาวอุบล สาริตะกร)

เป้าหมายและพันธกิจ Chula Student Wellness

บุคลากรหน่วยส่งเสริมสุขภาพนิสิต ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 1 คน นักจิตวิทยา
การปรึกษาประจำ 4 คน นักจิตวิทยาการปรึกษายานอก 6 คน และจิตแพทย์ 4 คน

ความเป็นมาของศูนย์สุขภาพะนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ก่อตั้งขึ้นตามนโยบายของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบริการด้านสุขภาพะแก่นิสิต โดยมีรูปแบบที่นิสิตสามารถใช้บริการได้สะดวก เข้าถึงง่าย มีความเป็นส่วนตัว มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีพื้นที่อ่านหนังสือ เอื้อต่อการเรียนรู้ พื้นที่สำหรับทำกิจกรรมและพื้นที่ในการผ่อนคลาย เพื่อช่วยส่งเสริม และพัฒนานิสิตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านอารมณ์ ร่างกาย จิตใจและสติปัญญา

เป็นหน่วยงานภายใต้การดูแลของกองกิจการนิสิต ซึ่งมีการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อขยายงานและการให้บริการในด้านสุขภาพะนิสิตทั้งการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไข ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยเป็นการนำหน่วยให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตนิสิตและหน่วยบริการนิสิตพิเศษ งานแนะแนว และจัดหางาน มาดำเนินงานร่วมกันภายใต้พันธกิจเดียวกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อ**ส่งเสริม**ให้นิสิตมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างต่อเนื่อง
2. เพื่อ**ป้องกัน**ปัญหาที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย
3. เพื่อ**แก้ไข**ปัญหาสุขภาพจิตและสุขภาพกาย โดยเน้นการสร้างเครือข่ายไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

ภารกิจ

1. ให้บริการด้านการดูแลสุขภาพะของนิสิตทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตสำหรับนิสิต
2. ให้บริการด้านการให้คำปรึกษานิสิตทั้งรายบุคคลและแบบกลุ่ม
3. ให้บริการแบบทดสอบทางจิตวิทยาเบื้องต้น เพื่อประเมินสภาวะด้านสุขภาพจิต
4. จัดโครงการสำหรับพัฒนาสุขภาพะนิสิตและพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิต
5. เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ด้านจิตวิทยาแก่นิสิต ผู้ปกครอง อาจารย์ และบุคลากรทั่วไป

บริการสร้างสุข

1. บริการให้คำปรึกษา

- การบริการให้คำปรึกษาแก่นิสิต ทั้งกลุ่มและรายบุคคล
- การบริการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- การจัดอบรมเสวนา/สัมมนาให้ความรู้ด้านการให้คำปรึกษา

2. บริการด้านจิตวิทยา

- การให้บริการแบบสำรวจเชิงจิตวิทยาเบื้องต้น
- การรับส่งต่อนิสิต จากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำภาควิชา อาจารย์ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการส่งต่อนิสิตยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. บริการส่งเสริมสุขภาพ

- จัดโครงการพัฒนาสุขภาพนิสิตทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อผ่อนคลายความเครียด สร้างกำลังใจและแรงจูงใจ รวมถึงการเห็นคุณค่าในตนเอง ฯลฯ
- จัดบริการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตแก่นิสิตอย่างรอบด้าน
- จัดเสวนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการดูแลสุขภาพเปลี่ยนนิสิต แก่อาจารย์และบุคลากร

4. บริการสุขสาระ

- มุมหนังสือสร้างสุข
- มุมหนังสือด้านสุขภาพ
- พื้นที่อ่านหนังสือ ทั้งเดี่ยวและกลุ่ม
- พื้นที่จัดกิจกรรม ห้องประชุมและสัมมนา

บริการสุขสาระของ มก. จะมีมุมให้อ่านหนังสือซึ่งจะเน้นหนังสือเพื่อไปสอบจริงจัง มีเพลงเปิดเบาๆ และนิสิตสามารถใช้เสียงได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งน่าจะคล้ายๆ กับหลายมหาวิทยาลัยที่จะจัดพื้นที่เพื่อให้เด็กมาใช้เวลานอกเวลาเรียน จากที่ตัวเองไปสำรวจมาพบว่า เด็กจะอยู่ที่คณะน้อย ส่วนใหญ่เรียนเสร็จแล้วก็จะไปอยู่ตามร้านเกมส์เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ที่หอพัก และห้องสมุดซึ่งเป็นความปวดหัวของคนทำงานที่นั่น เพราะเด็กจะคุยกันเสียงดัง ซึ่งตรงนี้ก็พยายามพูดกับทุกคนว่า ควรหาพื้นที่ในคณะให้เด็กได้พูดคุยกัน ทำงานร่วมกัน เพื่อว่าอย่างน้อยเขาก็จะได้มีพื้นที่คุยกันมองหน้ามองตากัน ไม่ใช่อยู่แต่กับเกมส์

นอกจากนี้ที่ศูนย์ฯ ก็ยังมีห้อง Counseling สำหรับให้คำปรึกษา ซึ่งเดิมเป็นห้อง Individual Study มีห้องสอบสำหรับนิสิตพิการ ซึ่งนิสิตพิการของ มก. หลักๆ ก็จะเป็นทางด้านความบกพร่องทางด้านสติปัญญา นื่องที่เป็นออสติกในการไปสอบร่วมกับนิสิตปกติก็จะใช้เวลามากกว่าเด็กทั่วไป หรืออาจจะมีกรรบกวนนิสิตอื่นๆ เช่น นั่งสอบแล้วกมืออลามตลอด เพราะฉะนั้น จึงต้องมีการจัดแยกสอบให้ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของอาจารย์ประจำวิชาด้วย

จำนวนนิสิตที่มาใช้บริการ

สรุปจำนวนผู้ใช้รับ บริการศูนย์สุขภาวะ นิสิต มก.	จำนวนผู้ใช้บริการ (คน)					
	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม
พื้นที่สำหรับผ่อนคลาย และพื้นที่อ่านหนังสือ	699	520	718	772	1,104	1,418
บริการให้คำปรึกษา	14	15	15	53	47	69

นิสิตที่มาใช้บริการที่ศูนย์สุขภาพะนิสิต มก. ก็มีจำนวนมาก โดยเฉพาะการใช้บริการพื้นที่สำหรับ ผ่อนคลายและอ่านหนังสือ อันดับหนึ่งคือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ เนื่องจากศูนย์ฯ อยู่หลังคณะวิศวกรรมศาสตร์ ทำให้นิสิตเดินมาใช้บริการได้สะดวก พื้นที่สำหรับผ่อนคลายและอ่านหนังสือนี้นี้จะถูกจัดอยู่ทางด้านขวา ส่วนห้อง Counseling จะอยู่ทางด้านซ้าย ซึ่งก็มีส่วนช่วยในการดึงนิสิตที่อาจจะยังไม่กล้าเข้ามาลงชื่อขอรับคำปรึกษา เมื่อมาใช้บริการพื้นที่ตรงนี้แล้วเห็นว่าเป็นส่วนส่วนตัว เป็นความลับเพียงพอสำหรับเขา ก็ช่วยให้ตัดสินใจมาลงชื่อขอคิวจากพี่ๆ ที่เป็นแอดมินอยู่ได้ง่ายขึ้น

ศูนย์ฯ มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมวันเปิดศูนย์สุขภาพะนิสิต จะใช้ผู้ที่มีชื่อเสียง ดารา ที่กำลังดังเรื่องที่แสดงเป็นเด็กออทิสติกซึ่งเป็นศิษย์เก่าด้วย โครงการเสวนาเพื่อพัฒนาสุขภาพะ “เปลี่ยนความเศร้าให้เป็นความสุข” เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับ Depression โดยเชิญจิตแพทย์และดาราที่เป็นโรคซึมเศร้ามาพูดคุย โครงการเสวนาสร้างความรู้ความเข้าใจต่อบุคคลออทิสติก (Journey into the world of Autism) เป็นการฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับออทิสติกแล้วก็มีให้เสวนาพูดคุยกันเพื่อทำความเข้าใจกับเด็กออทิสติกได้มากขึ้น โครงการ DIY โมเดลสร้างสุข เป็นกิจกรรมเพื่อให้นิสิตได้ผ่อนคลายความเครียดและสร้างสมาธิด้วยงานศิลปะ โครงการคลายเส้นเต้นเบาๆ เป็นต้น

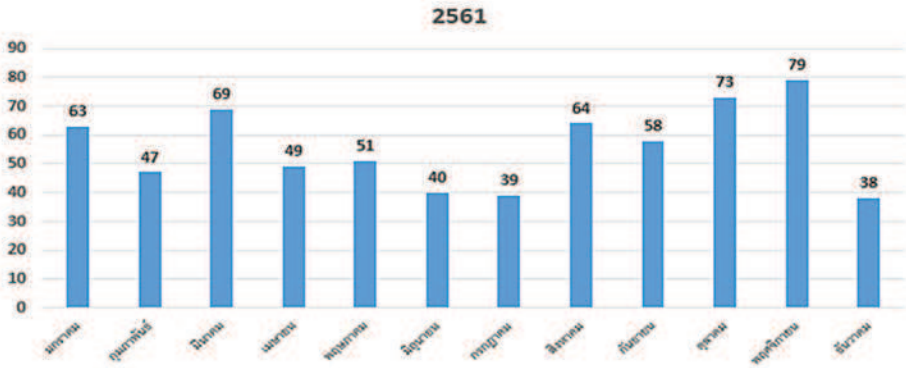
เกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยแรกๆ ที่เริ่มมีการกำหนดชั่วโมงกิจกรรม ในช่วงแรกกำหนดให้นิสิตต้องมีชั่วโมงทำกิจกรรม 100 ชั่วโมง ถ้าไม่ผ่านคือห้ามไม่ให้รับพระราชทานปริญญาบัตร ซึ่งได้รับเสียงตอบกลับมาค่อนข้างมาก เด็กบอกจะทำกิจกรรมทำไมต้องบังคับ มองว่าต้องทำด้วยใจมากกว่า มหาวิทยาลัยจึงปรับเหลือแค่กิจกรรมบังคับไม่กี่ชั่วโมง เหตุผลที่ยังต้องมีการบังคับอยู่นั้น มาจากการที่ได้ให้นิสิตทำแบบประเมินบุคลิกภาพ Introvert/Extrovert (Introvert คือ บุคลิกแบบเก็บตัว คนที่มีบุคลิกเช่นนี้มักจมอยู่กับความคิดและความรู้สึกของตัวเอง รวมถึงรู้สึกสบายใจเมื่อได้อยู่ตามลำพัง หากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่โน้มน้าวให้เป็น Extrovert หรือบุคลิกที่ชอบพบปะผู้คน กล้าแสดงออก และเป็นผู้นำ อาจทำให้คนแบบ Introvert รู้สึกเครียดจนส่งผลต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ) พบว่า มีจำนวนเด็กที่มีลักษณะเก็บตัวมากขึ้นเรื่อยๆ การบังคับให้เด็กทำกิจกรรม จะช่วยให้เขาได้เรียนรู้ว่าจริงๆ แล้วกิจกรรมก็ได้ไม่แย่นี่ อย่างน้อยก็ทำให้มีเพื่อน มีอะไรที่น่าสนใจ และฝึกให้มีความกล้าแสดงออกมากขึ้น เพราะฉะนั้น สถาบันใดที่ได้นำแนวคิดนี้ไปใช้แล้วก็คงต้องศึกษาแนวโน้มและปรับตามสภาวะนิสิตด้วย

นอกจากนี้ เนื่องจาก มก. ดูแลเด็กออทิสติกด้วย จึงได้จัดโครงการ KU Buddy “เพื่อนช่วยเพื่อน” เพื่อส่งเสริมให้นิสิตมีจิตอาสาในการช่วยเหลือเพื่อนที่มีความต้องการช่วยเหลือพิเศษ สร้างเสริมความรู้และพัฒนาทักษะต่างๆ แก่เพื่อนนิสิต ให้สามารถใช้ชีวิตและเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้นิสิตมาเป็นบัดดี้ดูแลเพื่อนที่เป็นออทิสติกตลอดช่วงระยะเวลาเรียนสี่ปี ส่วนนี้ช่วยให้นิสิตได้เรียนรู้ในการให้และรับ แล้วนิสิตบางคนพอเรียนจบก็ยังคงได้รับความช่วยเหลือกลับโดยการแนะนำหรือช่วยหางานให้ทำจากผู้ปกครองน้องออทิสติกเพื่อเป็นการตอบแทนในสิ่งที่เขาได้ทำมาตลอดช่วงสี่ปีด้วย

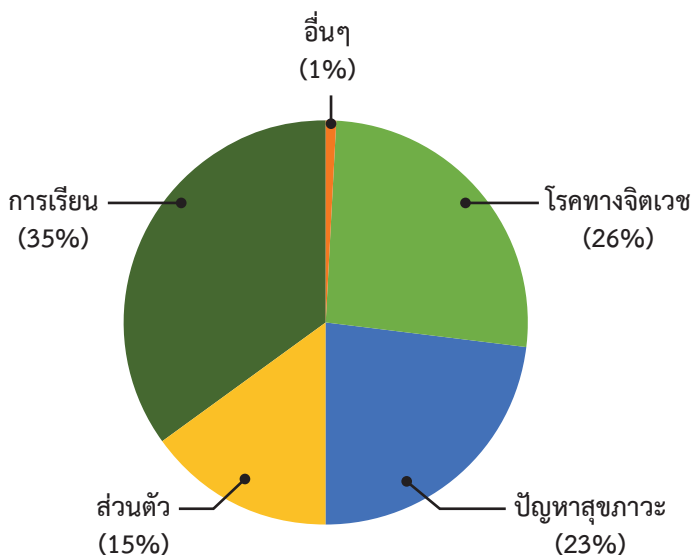

สถิติการขอรับคำปรึกษาของนิสิต พ.ศ. 2561

จากการเก็บข้อมูลจำนวนนิสิตที่เข้ามาใช้บริการศูนย์ฯ พบว่า ช่วงที่นิสิตมาใช้บริการคือช่วงสอบหรือใกล้ๆ สอบ และเหตุการณ์วิกฤตต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ก็มักจะเกิดในช่วงใกล้สอบ เพราะฉะนั้นทางศูนย์ฯ จึงได้มีกิจกรรม เช่น ไปให้กำลังใจนิสิตโดยใส่ตุ๊กตามาสคอส่น่ารักๆ แล้วก็นั่งรถเวียนกันไปทั่วมหาวิทยาลัย หอพัก จุดอ่านหนังสือต่างๆ กิจกรรม KU Eat and Read โดยให้ศิษย์เก่ามาแจกนม แจกกล้วย แจกขนมต่างๆ เปิดศูนย์ฯ ให้นิสิตเข้ามาอ่านหนังสือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เป็นต้น เพื่อให้นิสิตรู้สึกที่เราดูแลเขาทั้งกายและใจจริง

สถิติเรื่องที่ขอรับคำปรึกษา

ในส่วนของปัญหาที่เข้ามาขอรับคำปรึกษานั้น ส่วนใหญ่จะมาด้วยปัญหาการเรียน แต่พอคุยไปคุยมาไม่เกิน 5 - 10 นาที ไม่มีเรื่องเรียนเลย ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องส่วนตัวทั้งนั้นเลย แต่ว่าตรงนี้ก็เหมือนเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เราหันมาหาเรา ปัญหาที่พบน้อยลงคือ ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งเด็กสมัยนี้จะมีความรู้เรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์มากขึ้น แต่สิ่งที่เราเผชิญกันเพิ่มมากขึ้นในตอนนี้คือ ปัญหาเรื่องของการสัมพันธ์ระหว่างเขากับแฟน เช่น ไม่อยากจะทำอะไร พอจะทำอีกคนก็ขู่ว่าจะฆ่าตัวตาย ผลัดกันขู่กันไปขู่กันมา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ไม่ควรมองข้ามเลยคือ ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นวัยรุ่นตอนปลายๆ แล้วด้วยซ้ำ ซึ่งเรามักคิดว่าเขาไม่น่าจะสนใจผู้ปกครองหรือว่าเขาไม่ต้องการที่จะให้ผู้ปกครองเข้ามายุ่งเกี่ยว แต่จากประสบการณ์ในการทำงานตรงนี้พบว่า การมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองสำคัญมาก ไม่ว่าจะเป็นกรณีโรคซึมเศร้า กรณีพยายามฆ่าตัวตาย ซึ่งเด็กบางคนอาจจะขอไม่ให้บอกผู้ปกครอง แต่สุดท้ายแล้วถ้าเรามีมือไม้ไหวก็ต้องบอกผู้ปกครอง แต่จะหาวิธีหรือเทคนิคอย่างไรก็จะเป็นในรายละเอียดต่อไป

การประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักให้มากที่สุดและสามารถเข้าถึงได้ง่ายเป็นแนวทางสำคัญในการดำเนินงานศูนย์สุขภาพจิตนิสิต รวมทั้งการศึกษาจากสถาบันต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จ สำหรับศูนย์สุขภาพจิตนิสิต มก. นั้นจะไม่มีจิตแพทย์ประจำ แต่เป็นลักษณะอาสาสมัครเดือนละครั้ง และมีนักจิตวิทยาซึ่งปัจจุบันก็กำลังรับสมัครเพิ่มอยู่ สิ่งที่สำคัญอีกประการคือ การสร้างเครือข่ายกับโรงพยาบาลใกล้เคียง ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะมีเครือข่ายกับโรงพยาบาลศรีธัญญา โรงพยาบาลภูมิพล หรือโรงพยาบาลวิภาวดีในกรณีเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

เราพร้อม...ฟังคุณ

087-934-4994
KU Happy Place Center

081-932-0000
Depress we care (สว.ตำรวจ)

1323
กรมสุขภาพจิต

02-713-6793
สภามหาวิทยาลัย
เวลา 12.00 - 22.00 น.

24 ชั่วโมง

10:00 PM

LET'S TALK

Yessss You can

Let's talk

สภามหาวิทยาลัย
กรมสุขภาพจิต
โทร. 1323

KU Happy Place Center
โทร. 087-9344994

สภามหาวิทยาลัย
โทร. 02-7136793
12.00-22.00 น.

Depress we care (สว.ตำรวจ)
โทร. 081-9320000

ประเมินความเครียดด้วยตนเอง
(สิ่งที่เกิดในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา)

1. มีปัญหาการเรียน
2. มีปัญหาชีวิต
3. หุดหุดอ้วง ว้าวุ่น
4. รู้สึกเฉื่อยชา เบื่อ
5. ไม่อยากไปเรียน

หาก เกินกว่า 3 ข้อ
ควรทำกิจกรรมผ่อนคลายความเครียด
หรือ ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต

**การให้บริการปรึกษาและแนะแนว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
(ดร.ปานลี แทนประสาน)**

การให้บริการปรึกษาและแนะแนวของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วม สำนักงานกิจการนักศึกษา ยังไม่ได้มีลักษณะเป็นศูนย์ แต่มีการให้บริการมากกว่า 15 ปีแล้ว ตั้งแต่ปี 2547 ก็เป็นนักจิตวิทยาคนแรกของมหาวิทยาลัยมาตลอด 14 ปี และเพิ่งได้คนที่สองมาเมื่อปีที่แล้ว ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาคลินิก อยู่ในสังกัดของกลุ่มงานพยาบาล โดยการทำงานจะคล้ายกันแต่มีหน้าที่เฉพาะอย่างที่แตกต่างกันชัดเจน

โครงสร้างของสำนักงานกิจการนักศึกษา มจธ. แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักศึกษา และกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วม ในส่วนของการให้คำปรึกษาแนะแนว จะอยู่ในกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วมนี้ ซึ่งจะมี กีฬา กายภาพ มีวิจัย วินัย ทหาร รวมอยู่ในนี้ด้วย และที่น่าสนใจก็คือ Career Center (ศูนย์อาชีพ) นั้นจะอยู่ในกลุ่มกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งนักแนะแนวหรือนักให้คำปรึกษาอย่างเราก็ไม่อาจที่จะปล่อยให้เรื่องของอาชีพไปอยู่ในมือของคนอื่นที่เขาไม่ถนัดได้ เราจะเข้าไปทำงานร่วมกับเขาทุกๆ เรื่อง

การแนะแนวและให้คำปรึกษา (Guidance & Counseling)

1. Individual counseling
2. Group counseling : กลุ่มนักศึกษาที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน, กลุ่มเพื่อการพัฒนาตน (Growth group), กลุ่มเพื่อการปรับพฤติกรรม
3. Relaxation room
4. Telephone counseling 0 2470-8105
5. เพจศูนย์ให้บริการปรึกษาและจิตวิทยา มจร.

สำหรับแนะแนวก็จะเป็นบริการทั่วไปคล้ายๆ กับหลายมหาวิทยาลัย คือ มีทั้งการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล เป็นรายกลุ่ม ซึ่งการให้คำปรึกษารายกลุ่มของ มจร. นั้น ค่อนข้างประสบความสำเร็จมาก เนื่องจากเราเริ่มต้นจากการทำเป็นกลุ่มเพื่อการพัฒนาตน (Growth group) ก่อน เป็นกลุ่มของคนธรรมดาที่ไม่ได้มีปัญหาอะไรแต่อยากพัฒนาบุคลิกภาพ แล้วก็ค่อยๆ ขยายกลุ่มขึ้นไปเรื่อยๆ จนกลุ่มที่คิดว่าน่าสนใจ คือกลุ่มเพื่อปรับพฤติกรรมของนักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัย ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตการสอบปลอมลายเซ็น ปลอมแปลงเอกสาร รวมทั้งโทษเล็กน้อย เช่น สวมรองเท้าแตะ ไม่เคารพกฎจราจรในมหาวิทยาลัย เป็นต้น เรานำมาทำกลุ่ม โดยเรียกชื่อกลุ่มว่าเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อตนเอง เป็นกลุ่มเพื่อการพัฒนาตน เพื่อปรับพฤติกรรมหลายๆ อย่างให้เขาเกิดความเข้าใจร่วมกันจากการแลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม แต่เนื่องจากทำอยู่คนเดียวก็จะไม่ได้จำนวนกลุ่มที่ถี่มาก ประมาณไม่เกิน 3 กลุ่มต่อภาคการศึกษา นอกจากนี้ ก็มีสถานที่สำหรับผ่อนคลายในห้องเล็กๆ ให้นักศึกษานั่งคุยกัน มีหนังสือดีๆ ให้ขอยืมไปอ่าน เป็นจุดที่สร้างความรู้สึกคุ้นเคยให้แก่นักศึกษา มีการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ และก็มีเพจของหน่วยให้บริการปรึกษา

แนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อ

1. วิเคราะห์ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ บุคลิกภาพ ฯลฯ
2. ให้ข้อมูลทางอาชีพ ลักษณะงาน Career path ฯลฯ
3. ฝึกอบรมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่การประกอบอาชีพ
4. แนวทางและทุนการศึกษาต่อ

สำหรับเรื่องของแนะแนวอาชีพ เรื่องศึกษาต่อ นั้นจะเข้าไปร่วมกับกลุ่มกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักศึกษา บริการที่จัด ได้แก่ การวิเคราะห์ความสนใจ ให้ข้อมูลอาชีพ ฝึกอบรมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ให้แนวทางทุนการศึกษาต่อ จะพบว่าปัจจุบันเราให้ความสำคัญกับนักศึกษาที่มีปัญหาสุขภาพจิต ซึมเศร้า เรื่องของอารมณ์ แต่ที่พบมากในนักศึกษาคือจะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของชีวิตการเรียนที่จะก้าวไปสู่การทำงาน เช่น ผู้หญิงเรียนวิศวะเครื่องกลแต่อยากใส่รองเท้าส้นสูง ซึ่งวิศวกรเครื่องกลใส่ส้นสูงไม่ได้

ต้องให้เรียบร้อยหัวเหล็กด้วยซ้ำ เขาก็รู้สึกว่ามี เขาอยากทำงานที่ได้แต่งตัวสวยๆ เจอคนเยอะๆ เอนเตอร์เทน ก็ต้องมานั่งคุยกัน

งานด้านสุขภาพจิต (Psychology)

บริการแบบทดสอบทางจิตวิทยา ได้แก่ แบบวัดความถนัดทางอาชีพและการศึกษา IQ test, EQ test Personality test Projective test Psychological test

การให้บริการปรึกษาเชิงจิตวิทยา (Counseling Services)

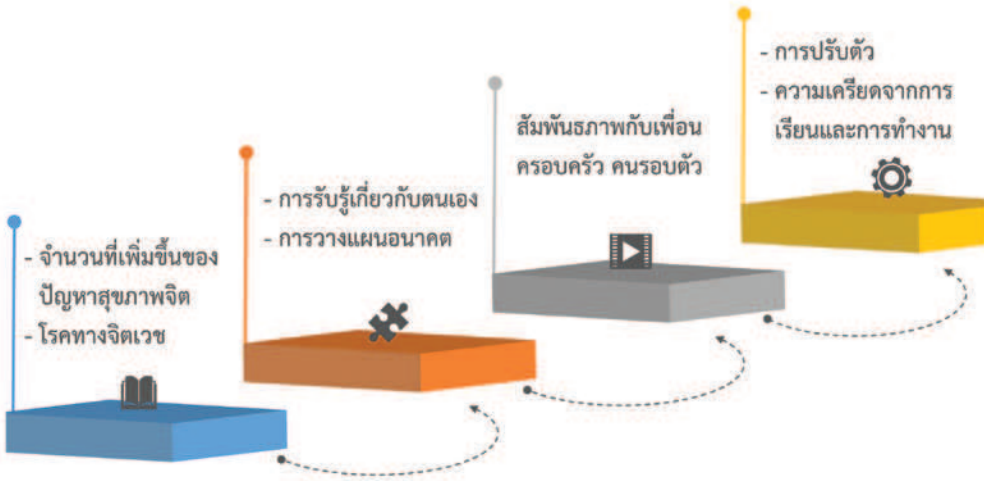

ตอนนี้เรามีผู้ปฏิบัติงานอยู่ 3 คน มีนักจิตวิทยาการปรึกษา 1 คน มีนักจิตวิทยาคลินิกจากกลุ่มงานพยาบาล 1 คน และจิตแพทย์ 1 ท่านที่มาเฉพาะวันศุกร์เพียงถึงบ่ายสาม ช่วงนี้จะแน่นตลอด คุณหมอต้องเจอเคสไม่ต่ำกว่าสิบต่อวันที่มา ซึ่งนักจิตวิทยาคลินิกต้องมาช่วยรับต่อ นักจิตวิทยาการปรึกษาก็อาจต้องมาช่วยป้อนเคสมานั่งให้กำลังใจน้อง มาช่วยคุยด้วย คือพยายามทำให้เขารู้สึกว่าความเจ็บป่วยนี้เป็นเรื่องธรรมดา ใครๆ ก็ไม่สบายได้ทั้งนั้น การให้บริการส่วนใหญ่จะให้บริการในเวลา และก็มีลักษณะกรณีฉุกเฉินด้วย โดยจะให้เบอร์มือถือให้เด็กบางคนสามารถติดต่อได้นอกเวลา

แนวปฏิบัติในการพัฒนาระบบการแนะแนวและให้คำปรึกษาใน มจร.

แนวปฏิบัติที่จะคล้ายกับที่อื่นๆ คือ มีทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ในเรื่องของการส่งเสริม (สุขภาพจิต/สุขภาพจิต/ทักษะชีวิต/Soft skills) การป้องกัน (การสูญเสียทรัพยากร/ความเจ็บป่วย) การแก้ไข (ปัญหาทางสังคม/อารมณ์/สัมพันธภาพ/กายภาพ/การเรียน) แล้วก็เยียวยารักษา (ความเจ็บป่วยทางร่างกายและจิตใจ) เพื่อวัตถุประสงค์คือ พัฒนานักศึกษาให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขจริงๆ แล้วอยากให้ลำดับความสำคัญว่า เป็นคนดีก่อน แล้วค่อยมีความสุข แล้วก็เป็นคนเก่งมากกว่า

สภาพปัญหาของนักศึกษาและบุคลากร (ข้อมูลจากสถิติการให้บริการปี พ.ศ. 2561 - 2562)

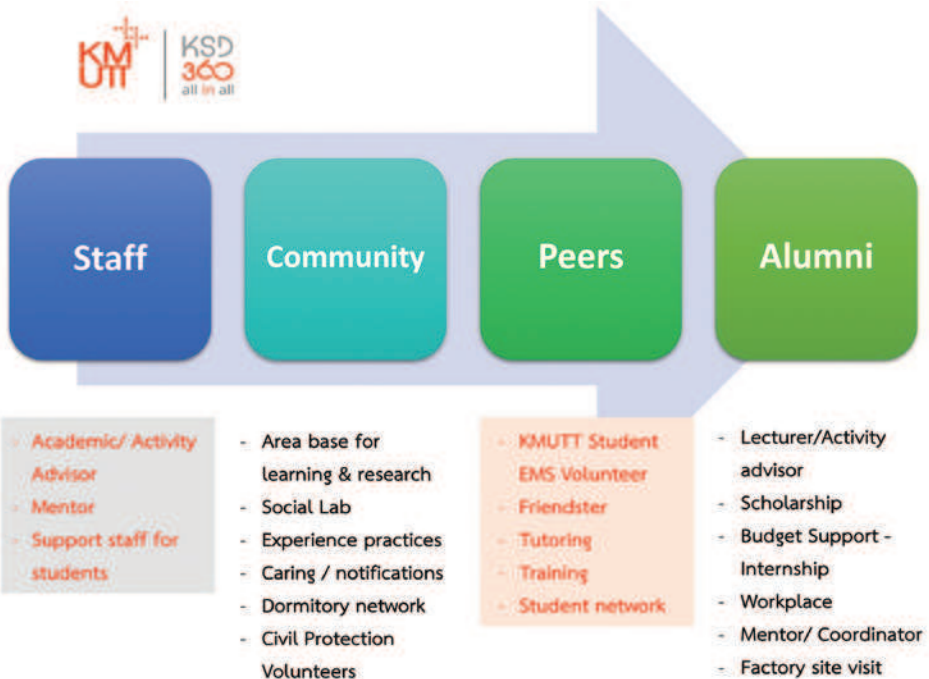
สภาพปัญหาที่พบเรียงตามลำดับ จะเป็นเรื่องปัญหาการปรับตัว ความเครียด ทั้งจากการเรียนและการงานเป็นอันดับหนึ่ง อันดับที่สองเป็นเรื่องของสัมพันธ์ภาพกับใครก็ได้แต่ที่อยู่รอบชีวิตเขา อันที่สามคือ กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้มีความเจ็บป่วยทางสุขภาพจิตแต่มีปัญหาเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับตัวเอง เช่น เรื่องสาขาที่ใช่กับวิชาที่ชอบ ไม่อยากทำงานหรือประกอบอาชีพในสาขาที่เรียน ตรงนี้เป็นจุดที่เราจะต้องชวนนักศึกษามาคูกัน มาวางแผนอนาคตร่วมกัน ส่วนปัญหาสุดท้ายที่ปฏิเสธไม่ได้เลยคือจำนวนที่เพิ่มขึ้นของปัญหาสุขภาพจิตและโรคทางจิตเวช

ความต้องการในการรับบริการของนักศึกษาและบุคลากร

ระบบการแนะแนวและการให้บริการปรึกษา

มจร. ได้รับนโยบายจากท่านรองอธิการบดีในเรื่องการพัฒนานักศึกษาแบบ 360 องศา โดยใช้กลุ่มคนสี่กลุ่มมาเป็นส่วนร่วมในการทำงาน ได้แก่ กลุ่ม Staff (ประกอบด้วย นักจิตวิทยา 2 คน อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา เจ้าหน้าที่สนับสนุนหรือเจ้าหน้าที่บริการนักศึกษา ตามคณะ/ภาควิชาต่างๆ) กลุ่ม Peer (กลุ่มนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย) กลุ่มคนนอกมหาวิทยาลัย (Community) และกลุ่มศิษย์เก่า ทั้งสี่กลุ่มนี้จะเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานในทุกๆ งาน ยกเว้นส่วนของงานให้คำปรึกษาแนะแนว สิ่งที่ดำเนินการในส่วนของกลุ่ม Staff นั้น จะเน้นการให้ข้อมูลและสร้างเครือข่าย เช่น สัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปี/กิจกรรมนักศึกษา เครือข่ายเผ่ากระวังและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา Workshop การให้คำปรึกษาเบื้องต้น แนวทางการเผ่ากระวังนักศึกษาที่มีปัญหา/ความต้องการพิเศษ เสวนา/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/กรณีศึกษา/KM Advisor newsletter งบประมาณ “สานสัมพันธ์ครูและศิษย์” เป็นต้น สำหรับกลุ่มนักศึกษาก็จะมี KMUTT Friendster (เพื่อนรักนักจิตวิทยา) คือการฝึกเด็กๆ กลุ่มหนึ่งให้สามารถรับรู้ในเบื้องต้นได้ว่าเพื่อนคนไหนมีปัญหา แล้วส่งเข้ามาให้เรา ให้เขาเป็นสายตาคอยสอดส่องตามหอพักและห้องเรียน ช่วยให้คำปรึกษาเล็กๆ แก่เพื่อนได้ กิจกรรม Dinner talk with my Friendster มีการส่งนักศึกษาเป็น KMUTT EMS Volunteer ไปอบรมและมีใบประกาศให้ และให้นักศึกษามาเป็นเครือข่ายในการทำงานในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ระบบการแนะแนวอาชีพใน มจร.

การแนะแนวอาชีพจะเริ่มทำตั้งแต่นักศึกษาเข้าสู่ปีที่หนึ่ง โดยแบ่งงานในส่วนนี้ไปให้กิจกรรมนักศึกษาทำ ซึ่งกิจกรรมที่จัดสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้แก่ กิจกรรมการปรับตัว/เตรียมความพร้อม การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน กิจกรรมสร้างความรักความภูมิใจใน มจร. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และการวางแผนอาชีพ Career Planning การวางแผนชีวิตนั้นควรต้องเริ่มตั้งแต่ปีหนึ่งหรือปีสอง เพราะถ้านักศึกษาจะเปลี่ยนใจก็ยังมีเวลาเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้าวางแผนตอนปีสาม ปีสี่ก็อาจเข้าไปหรือสะสมความรู้ไม่ทัน ในปีแรกจะให้นักศึกษาได้รู้จักวางแผนว่าอยากทำอาชีพอะไรและต้องเรียนรู้อะไรบ้าง โดยมีอาจารย์ที่เชี่ยวชาญมาคอยให้คำปรึกษา พอขึ้นปีสองก็จะเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตและทักษะวิชาชีพ ได้แก่ Career Resource Center (Website, E-Book), Networking Sessions with Employers/Alumni, Vacation Internships, และ Career Training Workshop เป็นการเริ่มเข้าสู่อาชีพอย่างชัดเจนร่วมกับคณะภาควิชา ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ว่าจบสาขานี้จะทำประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง และมีทางเลือกอาชีพอย่างอื่นที่หลากหลายอะไรบ้าง มีการชวนศิษย์เก่ามาเป็นเครือข่ายให้ความรู้ข้อมูล หรือเชิญผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องของการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพต่างๆ ที่น่าสนใจมาให้ข้อมูลแก่นักศึกษา พอเข้าสู่ปีสาม ก็จะเน้นเรื่องการเตรียมความพร้อมนักศึกษาเพื่อเข้าสู่วิชาชีพ เช่น Internship, Recruitment & Network Events, Career Training Workshop เริ่มที่จะฝึกนักศึกษาเรื่องการเขียนเรซูเม่แล้ว จะมี Job Fairs ศูนย์รวมบริษัทต่างๆ ให้นักศึกษาได้สมัครงาน นักศึกษาบางคนได้งานทำตั้งแต่ปีสามแล้ว เนื่องจาก

นักศึกษาปีที่ 3 บางคนได้เข้าร่วมสหกิจศึกษาซึ่งมีผลต่อการทำงานของนักศึกษามาก ส่วนปีสี่ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายก็เป็นการก้าวสู่โลกอาชีพ (Get That Job) จะมี Online Job Portal โดยมหาวิทยาลัย จะเปิดให้นักศึกษาสมัครงานผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย แล้วมหาวิทยาลัยก็จะไปประสานกับทางผู้ประกอบการที่ต้องการจะรับสมัครนักศึกษาอีกทีหนึ่ง กิจกรรมอื่นๆ ของนักศึกษาปีที่ 4 ก็ได้แก่ Career Training Workshop, Job Fairs, กิจกรรมพัฒนานักศึกษาสู่บัณฑิตที่สมบูรณ์ (ปัจฉิมนิเทศ) เป็นต้น และจากผลการดำเนินงานในเรื่องของการหางานทำของบัณฑิต พบว่าแผนสี่ปีดังกล่าวนี้ทำให้อัตราภาวะการมีงานทำของนักศึกษาสูงขึ้น ซึ่งก็ถือเป็นเรื่องที่ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

ปัจจุบันนี้ มจร. กำลังจะสร้าง KMUTT Center for Career Development (CDC) ซึ่ง CDC นี้ไม่ได้เป็นของกิจการนักศึกษาอย่างเดียวแต่จะมีคณะและภาควิชาเข้ามาทำงานร่วมด้วย โดยให้บริการแก่นักศึกษาทั้งด้านการวัดความถนัด ความสนใจ การสมัครงาน การฝึกต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องงาน และให้บริการแก่หน่วยงานภายนอกในเรื่องการรับสมัครนักศึกษา การหานักศึกษาทำงานภาคฤดูร้อน หรือว่าการให้ทุนต่างๆ พัฒนาให้มีความพร้อมทุกด้านเพื่อเป็นศูนย์กลางในการทำงานด้านนี้ รวมทั้งจะเพิ่มกรอบอัตราบุคลากรให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน เพิ่มจำนวน Partnership (บริษัท หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง) และส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและมีแนวทางใหม่ที่เหมาะสมในการแนะแนวและให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**บริการแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
(อาจารย์สิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์)**

การจัดบริการแนะแนวและให้คำปรึกษาของ มรภ. พิบูลสงคราม เริ่มจากการเป็นงานแนะแนว สนเทศและจัดหางาน หรือหน่วยแนะแนวอาชีพและให้คำปรึกษา งานบริการนักศึกษาและศิษย์เก่า ภายใต้หน่วยงานหลักคือกองพัฒนานักศึกษา ซึ่งจะมีโครงสร้างเหมือนกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอื่นๆ หน่วยแนะแนวจะเป็นหน่วยย่อยลงไปอีกที่หนึ่งของงานบริการนักศึกษาและศิษย์เก่า ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับบริการนักศึกษาต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา กยศ. งานแนะแนว งานศิษย์เก่าสัมพันธ์ รวมทั้งบริการ สนับสนุนนักศึกษาพิการ (DSS) งานบริการแนะแนวของ มรภ. พิบูลสงครามนั้นก็จะเป็นป้องกัน แก้ไข ปัญหา และส่งเสริมพัฒนา โดยบริการแนะแนวมีการทำงานครอบคลุม 3 ด้าน (ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว/สังคม) 5 บริการ (บริการเก็บข้อมูลรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการ จัดวางตัวบุคคล บริการติดตามประเมินผล)

บริการแนะแนว

1. บริการเก็บข้อมูลรายบุคคล เป็นการเก็บข้อมูลนักศึกษาในรูปแบบระเบียบสะสมออนไลน์ (<http://cumulative.psu.ac.th/>) ซึ่งทางศูนย์ไอทีออกแบบให้สำหรับสามส่วนด้วยกัน คือ นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา (สำหรับประเมินการสอนออนไลน์) และเจ้าหน้าที่ (กองพัฒนานักศึกษาและศูนย์ไอที)

2. บริการสนเทศ จะทำในรูปแบบของศูนย์บริการนักศึกษา (SOS Center) เพื่อให้บริการ ข้อมูลข่าวสารและดูแลนักศึกษาตลอด 24 ชั่วโมง ช่วงแรกๆ ก็จะเป็นการทำงานแบบโทรศัพท์สายด่วน Facebook (www.facebook.com/SOS.PSRU) Website แต่จากการประเมินแล้ว สิ่งหนึ่งที่ได้เรียนรู้ ก็คือการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ มักจะมีปัญหาตามมาและเป็นการเพิ่มงานให้กับเจ้าหน้าที่ที่มาเป็นเครือข่ายด้วย สุดท้ายจึงใช้เป็น Line Bot ซึ่งเปิดตัวเต็มรูปแบบในปีนี้ และเรียกได้ว่าเป็นที่พึ่งของนักศึกษาได้จริงๆ เพราะว่าจะมีหุ่นยนต์ที่คอยตอบคำถามได้ตลอด 24 ชั่วโมง และให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ค่อนข้าง แม่นยำ

3. บริการจัดวางตัวบุคคล เป็นเรื่องของการทำศูนย์แนะแนว ศูนย์บริการอาชีพและส่งเสริมการทำงานระหว่างเรียน ซึ่งช่วยเหลือเด็กได้มากเพราะนักศึกษาที่มาเรียนราชภัฏหลายคนมีความเดือดร้อนเรื่องค่าใช้จ่ายค่าเล่าเรียน ตรงนี้จึงเป็นระบบที่ดูแลในเรื่องเด็กที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เช่น การให้ทุน ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ทุนการศึกษาทั่วไปแบบไม่ต้องใช้คืน การทำงานระหว่างเรียน ซึ่งเวลานี้น้องๆ มีวิกฤตเรื่องนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาจะพาเข้ามาตรงนี้ รวมไปถึงเรื่องบริการนักศึกษาพิการ การสอนให้นักศึกษาดูแลช่วยเหลือตัวเองโดยไม่ต้องพึ่งพาใคร

4. บริการติดตามผล การติดตามผลทุกอย่างจะดำเนินงานโดยใช้ระบบประเมินสะสม การเก็บข้อมูลติดตามผลบัณฑิตก็จะให้นักศึกษาเข้าไปกรอกข้อมูลในระบบประเมินสะสมออนไลน์เช่นกัน รวมทั้งมีการประเมินคุณภาพการจัดบริการตามเงื่อนไขประกันคุณภาพ เช่น การจัดบริการให้คำปรึกษา แนะนำการใช้ชีวิตและการเข้าสู่อาชีพ กิจกรรมพิเศษนอกหลักสูตร แล่งงานเต็มเวลา - นอกเวลา การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน นอกจากนี้ในเรื่องของการติดตามผู้ที่สำเร็จการศึกษา ก็จะนำผลการสำรวจของที่อื่นมาใช้ประโยชน์ด้วย เช่น TOPGUN Super Resume เป็นต้น แล้วนำข้อมูลที่ได้เหล่านี้มาปรับปรุงการทำงานเพื่อที่จะแก้ปัญหาในการทำงานด้านต่างๆ ของบริการแนะแนว และนำเสนอต่อผู้บริหารทุกปี

5. บริการให้คำปรึกษา บริการการศึกษานี้มีมานานแล้ว คือศูนย์แนะแนวและให้การปรึกษา โดยดำเนินงานภายใต้แนวคิดความมุ่งหวังผลิตบัณฑิตของเราตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยคือ “นักปฏิบัติ ซื่อสัตย์ อดทน พร้อมพัฒนานาน” งานแนะแนวจะเป็นการทำงานเพื่อแก้ปัญหาให้แก่ นักศึกษาหรือทำให้เขามีชีวิตที่ดีขึ้น เพราะถ้าเด็กคนนั้นมีปัญหาเขาจะไม่สามารถเป็นบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์อย่างที่เราคาดหวังได้

CARE Model

CARE โมเดลนี้เป็นความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ เพื่อยกระดับงานแนะแนวและให้คำปรึกษา โดยที่ มรภ. พิบูลสงครามนี้ไม่มีโรงพยาบาล ไม่มีคณะจิตวิทยา จึงดึงเอาสาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะครุศาสตร์ เข้ามาทำงานร่วมกัน ช่วยกันขับเคลื่อนเป็น CARE โมเดล ซึ่งจะสื่อถึงแนวคิดการพัฒนา นักศึกษาในแต่ละชั้นปี คือ ปีแรก *Core* จะเน้นเรื่องการปรับตัวปรับใจ สร้างรากฐานของตนเอง ปีที่ 2 *Attitude* เน้นที่ปรับเจตคติให้ตรงต่อตนเอง ผู้อื่น และวิชาชีพ ปีที่ 3 *Responsibility* เป็นการเร่งรีบ เพิ่มเติมความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สุดท้ายปี 4 - 5 *Expert* จะเน้นเพิ่มความเชี่ยวชาญใน วิชาชีพของตน โดยจะมีโมเดลเป็นภาคปฏิบัติให้อาจารย์ที่ปรึกษาในการดูแลเด็กแต่ละชั้นปีเพื่อให้ ครอบคลุมแนวคิดดังกล่าว และมีรูปแบบการทำงานเป็นทีมคือ มีทีมนำ (ผู้บริหาร) ทีมประสาน (คณะกรรมการศูนย์แนะแนว โดยความร่วมมือของกองพัฒนานักศึกษา สาขาจิตวิทยาการแนะแนว สาขาสาธารณสุข ศูนย์ไอที คณะพยาบาล) และทีมทำ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

มีการดำเนินงานต่างๆ ตัวอย่างเช่น โครงการสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา มีการทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา กำหนดหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในคำสั่งให้ชัดเจน โครงการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา โครงการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา (สัญจร) Line กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา PSRU Care เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่มของอาจารย์ที่ดูแลนักศึกษาว่าถ้าเกิดเจอปัญหาแล้วจะต้องทำอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการตั้งคณะกรรมการกิจการนักศึกษาขึ้นมา เพื่อประสานความร่วมมือระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัย เป็นการบูรณาการภารกิจในเรื่องของการให้คำปรึกษาตามเกณฑ์ประกันคุณภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ระดับคณะที่สอดคล้องกับการให้บริการนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ระดับมหาวิทยาลัย

การจัดบริการปรึกษา PSRU CARE

เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีหลายแคมปัส ดังนั้นแต่ละที่จะมีห้องให้คำปรึกษาสำหรับให้บริการแก่นักศึกษา ส่วนกลาง (ส่วนทะเลแก้ว) จะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยแนะแนวฯ กองพัฒนานักศึกษา จะอยู่ตรงกลาง สาขาในเมือง (ส่วนวังจันทน์) จะดูแลโดยอาจารย์คณะครุศาสตร์ สาขาจิตวิทยา การแนะแนว ส่วนหอพักนักศึกษาทะเลแก้วนิเวศจะดูแลนักศึกษาตลอด 24 ชั่วโมง โดยได้อาจารย์ คณะครุศาสตร์เข้ามาช่วยดูแลด้วย และมีการทำงานเชื่อมโยงกับสถานพยาบาลโดยจะส่งต่อไปที่โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก

กิจกรรม/โครงการหน่วยแนะแนวฯ

ส่วนกิจกรรมก็น่าจะคล้ายกับหลายๆ ที่ได้แก่ ปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ประชุมผู้ปกครอง ปัจฉินิเทศ นัดพบแรงงาน (PSRU Job Fairs) โครงการอบรมอาชีพเสริมรายได้ โครงการส่งเสริม

ความรู้ต่างๆ เช่น อบรมเขียนเรซูเม่อย่างไรให้ทำงานโดย บริษัท Top Gun อบรมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ในสังคม (Social Learning Designers) อบรม Future Work Skills เพิ่มทักษะการทำงานเพื่ออนาคต อบรม Start develop up “เปิดใจเรียนรู้โลกกว้างเปิดโอกาสเส้นทางความสำเร็จ” อบรม connecting New Gen โครงการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา (3 ปี) โครงการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาสำเร็จ โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โครงการ Young Love รักเป็นปลอดภัย เป็นต้น

งานวิจัย

คือเป้าหมายการพัฒนา

สุขภาพจิตนักศึกษา ปี 1 (2554)

- ระดับเท่ากับคนทั่วไป (Fair) จำนวน 131 คน ร้อยละ 37.97
- ระดับดีกว่าคนทั่วไป (Good) จำนวน 109 คน ร้อยละ 31.59
- ระดับต่ำกว่าคนทั่วไป (Poor)* จำนวน 105 คน ร้อยละ 30.44

ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษา ม.ราชภัฏพิบูลสงคราม (2558)

• บริการจัดวางตัวบุคคล*	ค่าเฉลี่ย 4.28
• บริการติดตามประเมินผล*	ค่าเฉลี่ย 4.25
• บริการข้อมูลสนเทศ*	ค่าเฉลี่ย 4.17
• บริการรวบรวมข้อมูลนักศึกษารายบุคคล*	ค่าเฉลี่ย 4.14
• บริการให้คำปรึกษา*	ค่าเฉลี่ย 4.08

ขณะเดียวกัน ก็ให้ความสำคัญกับงานวิจัยสถาบัน ซึ่งเป็นที่มาของการพัฒนางาน เมื่อปี 2554 มีการทำแบบวัดสุขภาพจิตนักศึกษาโดยใช้เครื่องมือของกรมสุขภาพจิต ก็ปรากฏว่า เด็กมีระดับที่ต่ำ 105 คน จึงทำให้เกิดการก่อตั้งศูนย์ฯ ขึ้นมา อีกรงานวิจัยจะเป็นเรื่องของการทำความเข้าใจเรื่องความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษา ซึ่งผลออกมาคือมากทุกด้านเลย และเป็นที่มาของการทำงานทุกด้านให้มีพัฒนาการมากขึ้น ผลักดันให้ผู้บริหารสนับสนุนงานแนะแนว สุดท้ายนี้ มรภ. พิบูลสงคราม มีความคาดหวังว่างานแนะแนวจะเป็นที่พึ่งของเด็กนักศึกษาได้ เราคาดหวังให้แนะแนวคือทางออกของชีวิตให้แก่นักศึกษา

055-267000-2 ต่อ 9607

<http://sas.psu.ac.th>

sos.psu

www.facebook.com/sas.psu

guidance.psu

sas@psu.ac.th

76 | สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประเด็นสำคัญจากประสบการณ์การดำเนินงานเกี่ยวกับการแนะแนวและการให้การปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา

❖ ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่
1) การบริหารงานภายใต้ข้อมูล โดยอาศัยการทำวิจัยและการเก็บข้อมูลเป็นระยะๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา
งาน 2) สถานที่ที่สามารถจะเข้าถึงได้ง่าย 3) การสร้างเครือข่าย 4) นโยบายสนับสนุน 5) การประชาสัมพันธ์
อย่างต่อเนื่องและใช้ช่องทางที่มีความหลากหลาย มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 6) ทีมงานที่มีความเข้มแข็ง

❖ ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งประสบปัญหาเรื่องสุขภาพจิตของนักศึกษาเช่นเดียวกัน
ซึ่งส่วนกลางของมหาวิทยาลัยเองก็มีภาระต้องดูแลนักศึกษาจำนวนมากทั้งมหาวิทยาลัยและไม่ได้ใกล้ชิด
กับนักศึกษาและคณะ/ภาควิชา/หลักสูตร การรื้อฟื้นระบบของอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก
เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นคนแรกที่พบเด็กที่มีปัญหา แต่ปรากฏว่าระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของ
มหาวิทยาลัยหลายแห่งค่อนข้างจะล้มเหลว เนื่องจากภาระงานของอาจารย์มาก ทำให้ไม่สามารถมาให้
คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้อย่างเต็มที่ ข้อเสนอแนะแนวทางที่จะฟื้นระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้กลับมา
เข้มแข็ง มีดังนี้

□ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาอย่างเป็นระบบโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)
ควรมีระบบข้อมูลออนไลน์ที่บูรณาการข้อมูลทั้งหมดของนักศึกษา ให้อาจารย์สามารถจะเข้าไปดูผล
การเรียน ทักษะการศึกษ ประวัติ และข้อมูลพื้นฐานต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษาเพื่อให้รู้จักนักศึกษามากขึ้น
ตลอดจนสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และติดตามพฤติกรรมหรือปัญหาของนักศึกษาได้

□ คำนึงถึงความแตกต่างในศักยภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่จำเป็นที่อาจารย์ทุกคนจะมี
ความสามารถในการให้คำปรึกษา (Counseling) ได้ จึงต้องปรับแนวทางปฏิบัติและกิจกรรมให้เหมาะสม
กับศักยภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคน รวมทั้งสนับสนุนการทำงานในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น
การกำหนดหลักสูตรอบรมเรื่องเทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้นให้แก่อาจารย์ใหม่ ผลักดันให้อาจารย์
ที่ทำงานนี้ได้มีโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของภาควิชาเข้ามาเป็นทีมสนับสนุนให้
อาจารย์ที่ปรึกษา ฯลฯ

□ ศึกษา รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สัมภาษณ์ผู้บริหาร สัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา
ทำ Focus Groups กับนักศึกษาคณะต่างๆ ฯลฯ เพื่อนำมาวิเคราะห์และพัฒนาเป็นโมเดลระบบ
อาจารย์ที่ปรึกษาที่เหมาะสมกับสถาบัน

□ กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรกำหนดจุดเน้นนโยบายส่งเสริมระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
อย่างจริงจัง เนื่องจากนโยบายจากส่วนกลางจะช่วยให้การผลักดันการทำงานให้ง่ายขึ้นและทำให้
การพัฒนาระบบดังกล่าวประสบความสำเร็จได้

□ มจร. มีการแต่งตั้งคณะทำงานขึ้น โดยมีท่านอธิการบดีเป็นประธาน มีรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นที่ปรึกษา และคณะทำงานจะรับผิดชอบดูแลเรื่องภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษา การพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านต่างๆ รวมทั้งด้านการดูแลนักศึกษา จัดให้มีรางวัลอาจารย์ที่ปรึกษาดีเด่นและเจ้าหน้าที่สนับสนุนด้านการพัฒนานักศึกษาดีเด่น โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาดีเด่นรับรางวัลพร้อมๆ กับอาจารย์ที่สร้างชื่อเสียงด้านวิชาการ สนับสนุนงบประมาณในเรื่องของงานสัมพันธครูและศิษย์ เป็นต้น

❖ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีดังนี้

□ การสนับสนุนจากผู้บริหารทั้งในระดับประเทศ (กระทรวงการอุดมศึกษาฯ) และระดับสถาบัน

□ กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษาในทุกมหาวิทยาลัยและจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการกำหนดตำแหน่งนักจิตวิทยาวิชาชีพในการดูแลสุขภาพจิตของนักศึกษาในหน่วยงานกิจการนักศึกษา

□ คำนึงถึงความยั่งยืนของหน่วยงาน (ศูนย์บริการแนะแนวและให้คำปรึกษา) ต้องสร้างผลงานอย่างต่อเนื่องและมีการถ่ายทอดผลงานเพื่อให้เห็นความสำเร็จ

□ เนื่องจากงานด้านนี้เป็นงานที่หนัก ต้องทุ่มเท และอาจไม่ได้ผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรม ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีทัศนคติที่ดีต่องานและมีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นให้มีความสุข

□ การสร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งสร้างเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรในการดำเนินงาน

สรุปผลการประเมินการจัดประชุมสัมมนา

ในการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนว และการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาครั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา ในวันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมอิสติน แกรนด์บอลรูม โรงแรมอิสติน มั๊กกะสัน กรุงเทพมหานคร ดังกล่าว โดยศึกษาความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์โครงการและการจัดหลักสูตร ตลอดจนความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดประชุมสัมมนาฯ ต่อประเด็นด้านรูปแบบ ระยะเวลา สถานที่จัดงาน เจ้าหน้าที่ หัวข้อการประชุม เอกสารประกอบการประชุม และวิทยากร โดยประเมินผลจากแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดจำนวน 106 ฉบับ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	25	23.6
หญิง	81	76.4
รวม	106	100.0

จากตารางที่ 1.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 24

ตารางที่ 1.2 จำนวนและร้อยละของตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหาร ได้แก่ รองอธิการบดี, ผู้ช่วยอธิการบดี, คณบดี, รองคณบดี, ผู้ช่วยคณบดี, ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ	16	15.1
หัวหน้างาน/ฝ่าย/แผนก/หน่วย	8	7.5
อาจารย์	14	13.2
เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ได้แก่ นักวิชาการ, นักวิชาการศึกษา และเจ้าหน้าที่	20	18.9
นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพและนักจิตวิทยา	21	19.8
ไม่ระบุตำแหน่ง	27	25.5
รวม	106	100.0

จากตารางที่ 1.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนาฯ ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 27 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ไม่ได้ระบุตำแหน่งของตนเอง รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพและนักจิตวิทยามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20 หรือจำนวน 21 คน ลำดับถัดมา คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ซึ่งได้แก่นักวิชาการ, นักวิชาการศึกษา, และเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 19 หรือจำนวน 20 คน และผู้บริหาร ได้แก่ รองอธิการบดี, ผู้ช่วยอธิการบดี, คณบดี, รองคณบดี, ผู้ช่วยคณบดี, ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 15 หรือจำนวน 16 คน

ตารางที่ 1.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตามสังกัด

สังกัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ	30	28.3
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	15	14.2
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	14	13.2
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	6	5.7
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	41	38.7
รวม	35	100.0

จากตารางที่ 1.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตามสังกัด พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมที่ตอบแบบประเมินจำนวน 41 คน หรือร้อยละ 39 อยู่ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รองลงมาคือ สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 28 หรือจำนวน 30 คน ถัดมาคือ สังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและมหาวิทยาลัยราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 14 และร้อยละ 13 ตามลำดับ

2. ผลการประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา

ตารางที่ 2.1 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์โครงการ

วัตถุประสงค์โครงการฯ	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
1. เพื่อให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	46 (43.8)	59 (56.2)	0	0	0	105 (100.0)
2. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาของสถาบัน	38 (36.2)	61 (58.1)	5 (4.8)	1 (1.0)	0	105 (100.0)
3. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีการจัดระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา	52 (49.5)	51 (48.6)	2 (1.9)	0	0	105 (100.0)
4. เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	45 (42.9)	58 (55.2)	2 (1.9)	0	0	105 (100.0)

จากตารางที่ 2.1 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมที่ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่แสดงความเห็นเห็นว่า การประชุมสัมมนาในครั้งนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการทั้ง 4 ข้อ โดยร้อยละ 56 (59 คน) เห็นด้วยว่าการประชุมสัมมนาทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้รับข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษา ร้อยละ 58 (61 คน) เห็นด้วยว่าการประชุมสัมมนาเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาของสถาบัน ร้อยละ 50 (52 คน) เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการประชุมสัมมนาช่วยส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีการจัดระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา และร้อยละ 55 (58 คน) เห็นด้วยว่าการประชุมสัมมนาจะทำให้ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ตารางที่ 2.2 จำนวนและร้อยละของความพึงพอใจต่อประเด็นด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการประชุมสัมมนา

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. รูปแบบการจัดประชุมสัมมนาฯ	19 (17.9)	75 (70.8)	9 (8.5)	3 (2.8)	0	106 (100.0)
2. ระยะเวลาในการจัดงาน	18 (17.0)	60 (56.6)	20 (18.9)	8 (7.5)	0	106 (100.0)
3. สถานที่จัดงาน (โรงแรมอีสติน มักกะสัน กทม.)						
3.1 ห้องประชุม	27 (25.5)	60 (56.6)	17 (16.0)	2 (1.9)	0	106 (100.0)
3.2 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงแรม	27 (25.5)	62 (58.5)	17 (16.0)	0	0	106 (100.0)

ต่อ >

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3.3 อาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	27 (25.5)	51 (48.1)	25 (23.6)	3 (2.8)	0	106 (100.0)
3.4 ความสะดวกในการเดินทาง	15 (14.2)	49 (46.2)	33 (31.1)	8 (7.5)	1 (0.9)	106 (100.0)
4. การดูแลประสานงานของเจ้าหน้าที่	22 (21.0)	67 (63.8)	14 (13.3)	2 (1.9)	0	105 (100.0)
5. หัวข้อการประชุมเป็นประโยชน์ และน่าสนใจ						
5.1 การบรรยาย เรื่อง “ระบบแนะแนว การศึกษาและอาชีพในสถาบัน อุดมศึกษา”	39 (36.8)	63 (59.4)	3 (2.8)	1 (0.9)	0	106 (100.0)
5.2 การบรรยาย เรื่อง “ระบบการให้บริการ ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา”	40 (37.7)	62 (58.5)	4 (3.8)	0	0	106 (100.0)
5.3 การอภิปรายในหัวข้อ “แนวปฏิบัติที่ดี ในการพัฒนาระบบการแนะแนวและ การให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา”	38 (35.8)	63 (59.4)	5 (4.7)	0	0	106 (100.0)
6. เอกสารประกอบการประชุม	27 (25.7)	55 (52.4)	21 (20.0)	2 (1.9)	0	105 (100.0)
7. วิทยากร	44 (41.9)	57 (54.3)	4 (3.8)	0	0	105 (100.0)
8. ความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดงาน ประชุมสัมมนาฯ	30 (28.6)	71 (67.6)	3 (2.9)	1 (1.0)	0	105 (100.0)

จากตารางที่ 2.2 จำนวนและร้อยละของความพึงพอใจต่อประเด็นด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการประชุมสัมมนา พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดการประชุมสัมมนาครั้งนี้ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96 จำนวน 101 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุดต่อทุกประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการประชุมสัมมนา โดยมีผลความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้ วิทยากร (ร้อยละ 96) รูปแบบการจัดประชุมสัมมนา (ร้อยละ 89) การดูแลประสานงานของเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 85) สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงแรม (ร้อยละ 84) ห้องประชุม (ร้อยละ 82) เอกสารประกอบการประชุม

(ร้อยละ 78) อาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่มและระยะเวลาในการจัดงาน (ร้อยละ 74) และความสะดวกในการเดินทาง (ร้อยละ 60)

สำหรับประเด็นหัวข้อการประชุมเป็นประโยชน์และน่าสนใจ พบว่า หัวข้อการประชุมทั้ง 3 หัวข้อ ได้แก่ การบรรยาย เรื่อง “ระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา” การบรรยาย เรื่อง “ระบบการให้บริการปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา” และการอภิปรายในหัวข้อ “แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา” ได้รับความพึงพอใจจากผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมากถึงมากที่สุดในส่วนใกล้เคียงกัน คือ คิดเป็นร้อยละ 96 สำหรับการบรรยาย ทั้ง 2 หัวข้อ และร้อยละ 95 สำหรับการอภิปราย

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1 ความไม่พึงพอใจต่อการจัดประชุมสัมมนา ในครั้งนี้

ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความไม่พึงพอใจเกี่ยวกับห้องจัดประชุมสัมมนาว่า การจัดระยะห่างของเก้าอี้นั่งใกล้กันมากเกินไป ทำให้มีพื้นที่ส่วนตัวคับแคบ และเปิดแอร์เย็นเกินไป โดยผู้เข้าร่วมประชุมให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดประชุมสัมมนาในครั้งนี้ว่า สถานที่จัดประชุมเดินทางค่อนข้างลำบาก ควรเลือกสถานที่จัดประชุมใกล้รถไฟฟ้าเพื่อให้สะดวกต่อการเดินทางของผู้เข้าร่วมประชุม และควรจัดให้มีอาหารว่างสวัสดิหรืออาหารเฉพาะสำหรับอิสลามด้วย ในส่วนของกิจกรรมการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความเห็นว่า หัวข้อการประชุมเป็นประโยชน์และน่าสนใจ โดยเฉพาะระบบการให้บริการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แต่มีเวลาน้อย ควรจัดสรรเวลาแต่ละหัวข้อให้เหมาะสม และควรเพิ่มกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือการหารือร่วมกัน

3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะใน 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประชุมสัมมนา โดยผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้
  - ควรจัดการประชุมสัมมนาอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ในการดูแลนักศึกษา โดยเชิญผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษามาพร้อมกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งมีการติดตามผล

- ได้รับประโยชน์จากการประชุมสัมมนาในครั้งนี้เป็นอย่างมาก วิทยากรแต่ละท่านมีความรู้ความสามารถ ควรเพิ่มเวลาให้วิทยากรหรือเพิ่มระยะเวลาจัดประชุมสัมมนาให้มากกว่า 1 วัน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีเวลาในการซักถามกับวิทยากรหรือได้ความรู้ในหัวข้อต่างๆ อย่างครบถ้วนมากขึ้น
  - ควรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) หรือการสัมมนากลุ่มย่อย และนำเสนอตัวอย่างการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ สามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม หรือจัดอบรมเฉพาะเรื่องการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้ได้ความรู้เชิงลึกเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป
  - ควรนำข้อมูลที่ได้จัดทำเป็นหนังสือ เพราะได้ข้อมูลจากเอกสารและวิทยากรจากหลายมหาวิทยาลัยที่เข้มแข็ง เพื่อจะได้เผยแพร่ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ เนื่องจากปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านแนะแนวจำนวนน้อย โดยเฉพาะในระดับคณะ และเจ้าหน้าที่อาจไม่ได้สำเร็จการศึกษาเฉพาะทางด้านแนะแนวโดยตรง เนื่องจากมีภารกิจหลายด้านในงานกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์
  - อยากให้ สป. อว. จัดเนื้อหาอภิปรายที่เน้นบทบาทของผู้บริหารในการเข้าใจ เข้าถึง ปัญหาของการทำงาน ลงมือ และมีส่วนร่วม ที่นำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาระบบให้สถาบันอุดมศึกษามีการจัดตั้งศูนย์ให้บริการด้านการให้คำปรึกษาและแนะแนวอย่างเป็นรูปธรรม
2. การส่งเสริมให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านจิตใจของนักศึกษาควบคู่กับด้านวิชาการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้
- ขอให้ สป. อว. ช่วยกระตุ้นและผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดตั้งศูนย์ให้บริการด้านการให้คำปรึกษาและแนะแนว และดำเนินการให้เข้มแข็งเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักศึกษา
  - การดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น ควรมีการกำหนดนโยบายร่วมกัน ทั้งจากบนลงล่าง และล่างขึ้นบน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขับเคลื่อนเชิงนโยบายจากผู้บริหารระดับกระทรวงและระดับสถาบันอุดมศึกษา
  - ขอให้กำหนดเป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาเห็นความสำคัญ ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานของบุคลากรระดับปฏิบัติงานง่ายขึ้น

- ขอให้ สป. อว. เชิญผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านแนะแนวและการให้การศึกษา มาอบรมร่วมกันเพื่อให้งานนี้มีมีความสำคัญและยั่งยืน
- ขอขอบคุณ สป. อว. ที่เน้นด้านการพัฒนาจิตใจมนุษย์ควบคู่กับงานวิชาการ

3. แนวทางการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยผู้เข้าร่วมประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

- จัดทีมโมเดลการจัดกิจกรรมศูนย์สุขภาวะลงพื้นที่ทุกสถาบัน
- ส่งเสริมให้มีการคัดเลือกหรือยกย่องบุคคล/สถาบันอุดมศึกษาต้นแบบศูนย์สุขภาวะหรือรางวัลจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- การประชาสัมพันธ์เผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับการแนะแนวและการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งแนวปฏิบัติที่ดีด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
- ควรมีการถอดบทเรียนจากสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ วิธีดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค การแก้ไข ผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาข้อจำกัดที่มหาวิทยาลัยต่างๆ ประสบ เพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ช่วยสนับสนุนโดยกำหนดนโยบายที่ชัดเจน และสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมการดูแลสุขภาวะของเยาวชนได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายในการยกระดับความสำคัญองงานด้านการให้บริการปรึกษาและแนะแนวให้ทำงานได้จริง เพื่อไม่ให้เกิดการดูแลสุขภาพใจซึ่งเป็นงานที่สำคัญ และหนักต้องขึ้นอยู่กับความเสียสละของผู้ปฏิบัติงานเพียงเท่านั้น
- จัดโครงการการพัฒนาศักยภาพการให้การศึกษาหรือการแนะแนว (เชิงปฏิบัติการ) ที่ใช้ระยะเวลา 2 - 3 วัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น

ภาคผนวก

- 🔗 โครงการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนว และการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
- 🔗 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมฯ
- 🔗 รายชื่อวิทยากรและประวัติย่อ
- 🔗 เอกสารประกอบการสัมมนา
- 🔗 ภาพข่าวการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนว และการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
- 🔗 ภาพถ่ายงานประชุมสัมมนาฯ

1. โครงการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนา ระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษาและกิจการนิสิตนักศึกษา ได้ตระหนักถึงสภาพปัญหา ความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่ส่งผลกระทบต่อนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น และจะต้องเผชิญกับการปรับตัวในหลายๆ ด้าน หากการปรับตัวดำเนินไปด้วยดีหรือได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ นิสิตนักศึกษาก็จะสามารถดำเนินชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้อย่างเป็นปกติสุข ในทางกลับกันหากนิสิตนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวได้ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ อันเป็นช่วงวิกฤตแห่งการปรับตัวที่สำคัญนี้ รวมถึงไม่ได้รับการแนะแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคไทยแลนด์ 4.0 นี้ อาจส่งผลให้นิสิตนักศึกษาไม่สามารถก้าวผ่านช่วงเวลาเหล่านั้นไปได้ และทำให้การตัดสินใจทางออกของปัญหาเป็นไปอย่างไม่เหมาะสม หรือประสบปัญหาความทุกข์ทางอารมณ์ เช่น แยกตัวออกจากสังคม ต่อต้านสังคม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ฯลฯ ซึ่งอาจนำไปสู่การประสบความล้มเหลวในการศึกษาเล่าเรียน ผลการเรียนตกต่ำ จนต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตนักศึกษา หรือแม้กระทั่งการหาทางออกที่ผิดๆ อาทิ การติดยาเสพติด ดัดการพนัน การก่ออาชญากรรม และการฆ่าตัวตายในท้ายที่สุดได้

การให้บริการด้านการแนะแนวและให้การปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นบริการทางการศึกษาหนึ่งที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเล็งเห็นว่า มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนิสิตนักศึกษา ที่จะเป็นสิ่งที่ช่วยเอื้ออำนวยและสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาสามารถปรับตัวและศึกษาเล่าเรียนในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างราบรื่นจนสำเร็จการศึกษา เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาระบบแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้มีการจัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจึงเห็นควร

กำหนดให้มีการประชุมสัมมนา เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้บริการ
ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการ
ด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้
การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาให้แก่ผู้บริหาร และบุคลากรที่ปฏิบัติ
หน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวง
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวได้แลกเปลี่ยน
เรียนรู้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับ
นักศึกษาของสถาบัน และสามารถนำข้อมูลและความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ
ไปพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาของสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน
เพื่อให้นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาสามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างราบรื่นจนสำเร็จการศึกษา เป็นบัณฑิต
ที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
สำหรับนักศึกษาให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษา
และอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

2.2 เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้การปรึกษาและแนะแนว
การศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบ
การให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาของสถาบัน

2.3 เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรมมีการจัดระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
ได้มาตรฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.4 เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้
การปรึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการแนะแนว
และการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

3. เป้าหมายของโครงการฯ

จำนวนประมาณ 300 คน ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 21 คน

3.2 คณะทำงานพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 9 คน

3.3 ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารด้านกิจการนิสิตนักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 156 แห่งๆ ละ 2 คน รวมจำนวนประมาณ 270 คน

4. การดำเนินการโครงการฯ

4.1 บรรยาย/อภิปรายให้ข้อมูลความรู้ในเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่

- ปัญหาหรือวิกฤติการณ์ที่มีผลกระทบต่อนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน
- แนวทาง/วิธีการให้บริการปรึกษาและแนะแนวด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านชีวิตส่วนตัว และสังคมสำหรับนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
- เทคนิคในการดูแลช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในภาวะวิกฤต (Crisis Psychological Intervention Techniques)
- เทคนิคการให้การปรึกษาและส่งเสริมด้านอาชีพ (Career Counseling)
- แนวทางการจัดตั้งศูนย์ให้บริการปรึกษาและแนะแนว (Counseling Center) ในสถาบันอุดมศึกษา

4.2 การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบบริการด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษาและรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

4.3 ซักถาม/ตอบปัญหา

5. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มพัฒนาระบบสวัสดิการและบริการนักศึกษา สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

6. ระยะเวลาการดำเนินการ

วันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมอิสติน แกรนด์บอลรูม โรงแรมอิสติน มั๊กกะสัน
กรุงเทพมหานคร

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับทราบข้อมูลและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมากขึ้น

7.2 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันอุดมศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ ไปพัฒนาระบบการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนักศึกษาของสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษามากขึ้น

7.3 นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้สามารถสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

7.4 ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบบริการด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

2. รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมฯ

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

1. นางอรสา ภาวิมล	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. นายบรรลือ วิศิษฎ์อนุพงษ์	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
3. นางนวรรตน์ วัชราร	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสวัสดิการและบริการ นักศึกษา
4. นางสาวมาลินี รัตนนันท์พัฒน์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
5. นางสาวปิยมาภรณ์ สุวรรณเจริญพร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
6. นางสาวพัชรา อุดมผล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
7. นางสาวอัมพาพันธุ์ กรุณกิจ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
8. นางสาวณาตกรารณ์ ชยุตสาหกิจ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
9. นายจรัส เล็กเกาะทวด	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน
10. นายวัชรพล วงษ์ไทย	นักวิชาการโสตทัศนศึกษาปฏิบัติการ
11. นางสาววินัส แก้วประเสริฐ	นักวิชาการโสตทัศนศึกษาปฏิบัติการ
12. นางสาวปิ่นทิพย์ บุตรแก้ว	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ
13. นางสาวณัฐธัญญา จันทร์สี	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ
14. นางสาวนุชนาถ เดชอรุณ	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ
15. นางสาวสาวิตรี ทองนาแค	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ
16. นายกรณ์ ละครพล	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ
17. นางสาวบทุมาวดี สุขสมโภชน์	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ
18. นายธนูกร ธรรมวิบูลชัย	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ
19. นางสาววันวิสาข์ บุญเย็น	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการฯ

วิทยากร

1. รองศาสตราจารย์นรินาถ แสนสา	อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
-------------------------------	---

2. นางสาวเอื้ออนุช ถนอมวงษ์	ที่ปรึกษาพิเศษประจำศูนย์ส่งเสริมสุขภาพะนิสิต และ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์ธนิต ธงทอง	อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ และ อดีตรองอธิการบดีด้านกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. นางสาวปณาลี แทนประสาน	รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพชีวิตและ สร้างการมีส่วนร่วม สำนักงานกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
5. นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์	หัวหน้างานบริการนักศึกษาและศิษย์เก่า กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
6. นางสาวอุบล สาธิตะกร	อดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. นางกุลวดี ทองไพฑูริย์	อาจารย์พิเศษภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะทำงานพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา

1. รองศาสตราจารย์นิรนาท แสนสา	อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
2. นางรัชณี พลพิบูลย์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
3. นายครรชิต แสนอุบล	อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและ จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. นายนิรุทธ์ วัฒนภาส	หัวหน้าภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้แทนจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ/ในกำกับ

1. นายณัฏพงค์ แววกิ่ง	เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นางจิราภา ดวงดี	เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นางโชติกา ชันธิรัตน์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

4. นางสาวอนันตญา ประทุมชาติ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. นางวิจิตร มิ่งคลาภวัฒน์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. นางปภากร ตลประสิทธิ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
7. นางสาวศศิกร เสือแก้ว	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
8. นายคำรบ คชภักดิ์	หัวหน้าฝ่ายกิจการนิสิตวิทยาเขตพัทลุง มหาวิทยาลัยทักษิณ
9. นางจาริยา สุทธินนท์	นักวิชาการฝ่ายกิจการนิสิตวิทยาเขตพัทลุง มหาวิทยาลัยทักษิณ
10. นางจามีกร พนาวสันต์	หัวหน้ากลุ่มงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
11. นางสาวณัฐรา ทับทอง	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
12. นางสาวสุภาภรณ์ ประชากุล	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
13. นางชุติมา ไชยเสน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจิต ฅ กาฬสินธุ์	รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม
15. นายวุฒิกรณ ประพัตรรงค์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยนครพนม
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเมศ ศรีชู	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
17. นางสาวฉัตรรัตน์ พัฒนะเดชาวัสส์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
18. นางนุรีชัน ยูโซะ	นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
19. นางศิริวรรณ กมลพัฒนา	ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
20. นางสาวขวัญทิวา โฉมแดง	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยนเรศวร
21. นางสาวมณฑา อนุรัตน์สร	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยบูรพา
22. ว่าที่ร้อยตรีหญิง สุภักดาญ์ แก้วแกมเกษ	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยบูรพา

23. นายวุฒิชัย ไชยรินคำ	รองอธิการบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา
24. นางธัญญ์พิชมา สิงห์สถิตย์	หัวหน้างานแนะแนวและศูนย์ให้คำปรึกษา
25. พระมหามหวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
26. นายครรชิต มีซอก	อาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
27. นางสาวแกมแก้ว โขภกรัญญ์	นักจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล
28. นางสาววิจินดา พวงสอาด	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยมหิดล
29. นางรุ่งนภา รินคำ	หัวหน้างานแนะแนว มหาวิทยาลัยแม่โจ้
30. นางสาวชสร จินดารัตน์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
31. นางสาวศุภวัลย์ คำวัง	หัวหน้าสำนักงานให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
32. นางสาวพอลา ทองประเสริฐ	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพชำนาญการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
33. นายกิตติพงษ์ พัชรพงศ์พรหม	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
34. นางสาวสุมาลี สุโขพล	หัวหน้างานบริหารนักศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
35. นางซูใจ ช่วยชู	หัวหน้างานบริการสวัสดิการ (แนะแนวให้การปรึกษา) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
36. นางสาวขวัญทิพย์ ปทุมธนรักษ์	นักวิชาการศึกษา (ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
37. นางสาวศุภวรรณ ตันตีกุล	นักวิชาการศึกษา (ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
38. นายศศิวิมล ใจซื่อ	นักวิชาการศึกษาอุดมศึกษาปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
39. นายภานุพงศ์ เเงะลำดวน	นักวิชาการศึกษาอุดมศึกษาปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
40. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ โกวิทยา	รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
41. นายคมกริช ชนะศรี	ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

42. นางสาวสมธิรัตน์ พรหมศิริ	ผู้อำนวยการ ศูนย์สนเทศและแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
43. นางวิยะดา เอี่ยมเรียง	เจ้าหน้าที่บริการ ศูนย์สนเทศและแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
44. นายจิรวุฒิน ศรีภูมิภักดิ์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
45. นางสาวฉลลทร พุกษ์กุมรี	เจ้าหน้าที่ฝ่ายแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
46. นางสาวจรรยาพร แสนทวีสุข	รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
47. นางสาวนิมิตา ปาละวงค์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
48. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธี ชูดีไพจิตร	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
49. นางสาวภาวิวีร์ บุญจันทร์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
50. นางสาวอนันต์ปภัค มรรคาเขต	นักวิชาการศึกษา สถาบันวิทยาลัยชุมชน
51. นางเครือวัลย์ ศรียรัตน์	หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย
52. นางสาวอัมณี สุมะนานนท์	หัวหน้าหน่วยกิจการกิจกรรมนักศึกษา สถาบันการพยาบาล ศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. นางสาววัฒนา วงศ์ชาบุตร	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. นางมุกนิษฐ์ชา นิ้มเจริญ	พนักงานธุรการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
3. นางสาวพรทิพย์ ไกรถาวร	ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
4. นางสาวธัญญาลักษณ์ ลิ้มพันธ์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
5. นายศรายุทธ วิจิตรธนสาร	นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

6. นางสาวสิริพร ดาววัน	อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
7. นางสาวฉันทนันท์ ทองบุญตา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
8. นางสาวเสาวลักษณ์ แสงแก้ว	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
9. นางสาวสุพัตน์กัญญาณ์ ปริณูญวัฒน์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (เจ้าหน้าที่แนะแนว) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
10. นางสาวจุฑาสกนก บุษุณนำ	หัวหน้ากลุ่มงานบริการและสวัสดิการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
11. นางสาวอภิญา ทองทิพย์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
12. นางสาวอัมรัตน์ อินทร์ศักดิ์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
13. นายภานุภพ พิริยะสริ	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
14. นางสาวอรุณี เหล่าเขตรกิจ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
15. นายปองภพ ด้วงน้อย	นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
16. นางวันทนา แดงเรือง	นักวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
17. นางอรทัย เพชรบูรณิน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ท.ณัฐชัย จันทชุม	คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทพงษ์ ทิพย์ชาติ	รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
20. นางสาวจีราพร จินดาดวง	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
21. นายประภาส มาตะมัน	หัวหน้างานบริการและสวัสดิการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
22. นายพงศกร สวัสดิ์มาก	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

23. นางสาวจรีรัตน์ ธรรมมา	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์
24. นางสาวอลิศรา ศรีกระจ่าง	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
25. นายวิฑูรย์ เลี้ยงรักษา	นักวิชาการศึกษาคำานาญการพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
26. นายประทวน เนตรแสงศรี	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
27. นางสาวธัญญาภรณ์ บุญเพิ่ม	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
28. นางสาวสุนิสา คงทอง	นักแนะแนวการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทิยา ผิวงาม	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
30. นางพจมาน ชำนาญกิจ	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
31. นางสาวจิราภา คงเขียว	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
32. นางไพบดา สุตระกูล	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริอร จำปาทอง	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
34. นางสาวณิชาภา สุวรรณยูหะ	นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
35. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิกร ศักดิ์แสง	รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
36. ดร.ประดิษฐ์พร พงศ์เต็เรียง	อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
37. นางสาวณีนันรา ดีสม	รองคณบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
38. นางกมลวรรณ แก้วไชยชาติ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
39. นางสาววัลย์ภรณ์ เจียมดี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
40. นางจิตตาภัทร์ ชื่อไกรกุลธวัช	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี

ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

1. ผศ.อลงกรณ์ อยู่สำราญ	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
2. ผศ.ภิญโญ อุดมโภชน์	รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
3. ผศ.ดลฤทัย ศรีทะ	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
4. นางสาววารุณี มีมั่งบุญ	หัวหน้าฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. นางสาวภริดา สนธิหอม	นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
6. นางสาวณัชชนม์ รุ่งฤทธิ์	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
7. นายไตรวุฒิ วุฒิสอน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
8. ผศ.กฤษชก กุทัตน์ ณ อยู่ธยา	รองอธิการบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
9. ผศ.ดารารัตน์ สุขแก้ว	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
10. นางปวีณา ทองปรอน	หัวหน้างานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
11. นางสาววิชรา ตาจันท์ดี	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
12. นางสาวดล จันทรประทีน	ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
13. นายราเชนทร์ อากรส	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
14. นายเรืองสิน ปลั่งม้วน	ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
15. นางสาวเมลิณี อัมวงษ์	หัวหน้างานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

16. นางสาวณพรรณ สีนธศิริ	รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
17. นางสาวสมพร อินบุญเขต	นักวิชาการศึกษา/หัวหน้าแผนกการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยเอกชน

1. นางสาวนิภา ขวัญงาม	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. นางสาวเยาวลักษณ์ มั่นประชา	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
3. นางสาววิภาวดี คุณวงศ์	ผู้ช่วยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ
4. นางสาวพรพรรณ เจริญสุข	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ
5. นางกาญจนา อมสาร	รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น
6. นางโสภิตา ทวีพงศากร	ผู้ช่วยอธิการบดีด้านพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยคริสเตียน
7. นางสาวสุนันทา สุจิรัตน์	หัวหน้ากลุ่มงานกิจกรรมนักศึกษาและหอพัก มหาวิทยาลัยคริสเตียน
8. นายวิรัช กาฬภักดิ์	ประธานหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
9. นางสาวมณฑิรา ชุนลิ้ม	หัวหน้างานกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยชินวัตร
10. นางสาวดารุณี เหลืองวรกิจ	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
11. นางสาววิภารัตน์ ชมดง	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
12. นางสาวประนอม ศรีโกศักดิ์	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
13. ผศ.ปีพมา รูปสุวรรณกุล	รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
14. นางสาวอมรรัตน์ วรรณะ	ผู้อำนวยการสำนักกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
15. นายสุรัชย์ สานติสุขรัตน์	ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

16. ผศ.วัลลีย์ พุทโสม	ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก
17. นายสุบิน พุทโสม	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก
18. นางสาวมนพร คุปตาสา	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
19. นางน้ำฝน เทศสวัสดิ์	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
20. นางวรวรรณ ชิตชีชนะ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยพายัพ
21. นางสาวบุญจิรา ชลธารนที	นักจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรังสิต
22. นายจิรวัฒน์ เขียวสี	อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
23. รศ.อวยพร พานิช	คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
24. ผศ.ปวรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี	ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคลากร มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
25. ผศ.อาภรณ์ อินฟ้าแสง	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานิสิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
26. นางกฤษณา จิรทิธาวัช	รองคณบดี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
27. นางสาวปฐมาภรณ์ คำชื่น	ผู้ช่วยคณบดี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
28. นางวิกานดา เจียมสุข	ผู้อำนวยการศูนย์ให้คำปรึกษาสุขภาพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
29. นางสาวมัทนา บุญสิงห์	นักแนะแนว (ด้านการให้คำปรึกษา) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
30. นายเทพรัตน์ พานิชยิ่ง	นักจิตวิทยา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
31. นางสาวนภัทร์ แซ่เขี้ยว	หัวหน้าแผนกแนะแนวและสวัสดิการนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
32. นางสาวอภิปราย ดวงน้อย	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย
33. นางสาวสุกัญญา สมมณีดวง	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย
34. นายพัศกร ตันติเสวี	รองผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์และ ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
35. รศ.จินตนา อาจสันทีเยะ	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

36. นางสาวผ่องศรี อิ่มสอน	รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
37. นางสาววណดา กาญจนทรงกูร	หัวหน้ากลุ่มวิชาจริยธรรม วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
38. นางสาวสุวิไลย์ แยมศาสตร์	อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
39. นางสาวจิราภรณ์ โภชกปรีภรณ์	อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
40. นายภัทรกร มุขศรีนาค	อาจารย์/รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
41. นางสาวกุลธิดา สืบบัวบาน	อาจารย์/รองคณบดีฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
42. นางสาวลภัสสรดา มุสิกวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ วิทยาลัยดุสิตธานี
43. นายธนโชติ วีระธรรมานนท์	ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกพัฒนาและบริการนักศึกษา วิทยาลัยดุสิตธานี
44. นางสาวราภา ต้นเจริญ	หัวหน้างานสวัสดิการฯ วิทยาลัยทองสุข
45. นายสัญญา คำอิน	หัวหน้างานกีฬาฯ วิทยาลัยทองสุข
46. นางวสุกานต์ ธีรภัทร	ที่ปรึกษาอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
47. นางณัชชา เรืองพุ่ม	นักวิชาการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
48. นางสาวกรรวิ กลับอำไพ	อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
49. นางเขมกัญญา อนันต์	อาจารย์ วิทยาลัยนครราชสีมา
50. นางสาวสุจิตรา อรามาพงษ์พันธ์	ผู้อำนวยการสำนักกิจการนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
51. นางสาวอมรรัตน์ กวยแก้ว	หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
52. นางสาวสจี กุลธวัชวงศ์	อาจารย์ประจำ วิทยาลัยสันตพล
53. นางบงกช เจนชัยภูมิ	อาจารย์ประจำ วิทยาลัยสันตพล
54. นางสาวปณิตดา ชัยพระคุณ	รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการนักศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม
55. นางสาวกัญญาสุ ศรีไทย	หัวหน้างานธุรการฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม
56. นายสุรวีร ยังสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกองฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีไทย - ญี่ปุ่น
57. นางสุธาสินี วงศาโรจน์	หัวหน้าแผนกกิจกรรมและพัฒนานักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีไทย - ญี่ปุ่น

58. นายจีรวุฒ ล้วนกลิ่นหอม	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีานยนต์มหาชัย
59. นายนเรศ สติยพงศ์	รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ
60. นายจีระศักดิ์ พัทธา	อาจารย์ประจำ สถาบันวิทยาการประกอบการแห่งโยธยา
61. นายเอกทัศน์ เอกคม	อาจารย์ประจำ สถาบันวิทยาการประกอบการแห่งโยธยา
62. นางสมทรง ธรรมธิรา	ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันรัชต์ภาคย์

3. รายชื่อวิทยากรและประวัติย่อ

รองศาสตราจารย์นิรนาท แสนสา

... การบรรยาย เรื่อง ...

“ระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา”

• ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- กรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประธานคณะทำงานพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

• วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี ศศ.บ. (เกียรตินิยม) จิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (พ.ศ. 2528)
- ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พ.ศ. 2533)
- ปริญญาเอก กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2543)

• ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- อาจารย์สอนระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว และการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
- อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบคณาจารย์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ

บางกวลวดี ทองไพบูลย์

... การบรรยาย เรื่อง ...

“ระบบการให้บริการปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา”

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- อาจารย์พิเศษภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี Bachelor of Arts in Hotel and Restaurant Administration, Washington State University, Pullman, Washington (พ.ศ. 2531),
Juris Doctor, Arizona State University (พ.ศ. 2536)
- ปริญญาโท Master of Science in Counseling Psychology, Assumption University (พ.ศ. 2550)
- ปริญญาเอก Doctor of Psychology, The Wright Institute, Berkeley, California (พ.ศ. 2554)
- ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาจิตวิทยาคลินิก ประเทศไทย
- ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพจิตวิทยา สาขาจิตวิทยาคลินิก State of Louisiana
- ใบอนุญาตทนายความ State Bar of Arizona

ตำแหน่งที่สำคัญในอดีตถึงปัจจุบัน

- อาจารย์พิเศษ ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นักจิตวิทยาคลินิก ศูนย์เด็กพิเศษ และศูนย์วัยรุ่น โรงพยาบาลสมิติเวชศรีนครินทร์
- นักจิตวิทยาคลินิก มีรักคลินิก
- วิทยากรในการฝึกอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาทางจิตวิทยาในเด็กและวัยรุ่น การบำบัดรักษา ทักษะการเลี้ยงดูบุตร ทักษะการสื่อสารในครอบครัว เครื่องมือทางจิตวิทยาคลินิก
- อุปนายกและประธานวิชาการ สมาคมนักจิตวิทยาคลินิกไทย

ต่อ >

• ประสพการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ประธานวิชาการ สมาคมนักจิตวิทยาคลินิกไทย
- กรรมการวิชาชีพสาขาจิตวิทยาคลินิก
- อาจารย์ประจำ Graduate School of Psychology, Assumption University
- Clinical Psychology Fellow, Louisiana State University Health Sciences Center, New Orleans, Louisiana
- Clinical Psychology Intern, Louisiana State University Health Sciences Center, New Orleans, Louisiana
- Psychology Trainee, Alameda County Medical Center Department of Psychiatry, San Leandro, California
- Psychology Trainee, The Wright Institute Clinic, Berkeley, California
- Psychology Trainee, State of California Department of Rehabilitation, Richmond, California
- Psychology Trainee, Women's Daytime Drop-in Center, Berkeley, California Counselor, Bangkok Refugee Center

รองศาสตราจารย์อนิต รงทอง

... การอภิปรายในหัวข้อ ...

“แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา”

• ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

• วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี วศ.บ. (โยธา) วิศวกรรมโยธา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาโท M.S. University of Missouri, USA
- ปริญญาเอก Ph.D. (Civil Engineering) University of Maryland U.S.A.

• ตำแหน่งที่สำคัญในอดีตถึงปัจจุบัน

- รองอธิการบดีด้านกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

• ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- วิศวกรรมการก่อสร้างและการจัดการงานก่อสร้าง
- การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ และ Information Technology ในงานก่อสร้างระบบประกันคุณภาพในงานก่อสร้าง

นางสาวอุบล สาธิตะกร

... การอภิปรายในหัวข้อ ...

“แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา”

❖ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- ผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำงานโครงการฯ หน่วยส่งเสริมสุขภาวนิสิต (Chula Student Wellness) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

❖ วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

❖ ตำแหน่งที่สำคัญในอดีตถึงปัจจุบัน

- ผู้อำนวยการสำนักบริหารกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

❖ ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- นักจิตวิทยาให้การปรึกษาแก่นิสิตและคณาจารย์
- ผู้จัดทำหลักสูตรทางด้านจิตวิทยาพร้อมอบรมให้ความรู้ทางด้านจิตวิทยาแก่คณาจารย์และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย เช่น หลักสูตรเทคนิคการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม หลักสูตรมนุษยสัมพันธ์ ฯลฯ
- ผู้จัดทำโครงสร้างพร้อมแผนงานของหน่วยส่งเสริมสุขภาวนิสิต
- ผู้ริเริ่มจัดทำกระบวนการปฏิบัติการมาตรฐาน (Standard Operating Procedure : SOP) การให้ความช่วยเหลือนิสิตในภาวะวิกฤติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาจารย์พิเศษสอนระดับปริญญาโทวิชาเทคนิคการปรึกษาเชิงจิตวิทยาการปรึกษาสาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิทยากรอบรมทางด้านจิตวิทยาในหัวข้อต่างๆ เช่น เทคนิคการปรึกษาเชิงจิตวิทยา การทำงานเป็นทีม การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ ให้แก่สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

นางสาวเอื้ออนุช งามอมงษ์

... การอภิปรายในหัวข้อ ...

“แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา”

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ที่ปรึกษาพิเศษประจำศูนย์ส่งเสริมสุขภาวะนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี วท.บ (จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (พ.ศ. 2543)
- ปริญญาโท วท.ม. (จิตวิทยาคลินิก) มหาวิทยาลัยมหิดล (พ.ศ. 2548)
- ปริญญาเอก ปร.ด. (สังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (พ.ศ. 2560)

ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต
- คณะกรรมการส่งเสริมดูแลสุขภาวะนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คณะอนุกรรมการวิชาชีพสาขาจิตวิทยาคลินิก ด้านพิจารณาชั้นทะเบียนและจัดสอบความรู้
- นักจิตวิทยาคลินิก กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- จิตวิทยาคลินิก การทดสอบเขาวนปัญญา
- การทำจิตบำบัดความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavior Therapy: CBT)

นางสาวปนาลี แทนประสาน

... การอภิปรายในหัวข้อ ...

“แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา”

• ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วม สำนักงานกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

• วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี สาขาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

• ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- นักจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- เลขานุการคณะทำงานอาจารย์ที่ปรึกษา
- การให้คำปรึกษารายบุคคลและรายกลุ่ม, การให้คำปรึกษาในการเลือกอาชีพ/ศึกษาต่อ
- กลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนา Soft Skill / Growth group

นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์

... การอภิปรายในหัวข้อ ...

“แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา”

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพชำนาญการ หัวหน้างานบริการนักศึกษาและศิษย์เก่า กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี ศศ.บ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร (พ.ศ. 2539)
- ปริญญาโท กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยนเรศวร (พ.ศ. 2545)

ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- หัวหน้างานแนะแนวและศิษย์เก่าสัมพันธ์
- หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
- หัวหน้างานทุนการศึกษา
- วิทยากรด้านการแนะแนวโครงการต่างๆ ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา สัจจร PSRU Care Model การเขียนเรซูเม่สำหรับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร และอาหารและคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม การจัดบริการ แนะแนวอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นต้น

นายครรชิต แสบอุบล

... การอภิปรายในหัวข้อ ...

“แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา”

❖ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

❖ วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (พ.ศ. 2541)
- ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2546)
- ปริญญาเอก ศศ.ด. จิตวิทยา (แขนงจิตวิทยาการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พ.ศ. 2553)

❖ ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- อาจารย์สอนระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา รายวิชาการเรียนรู้และจิตวิทยาสำหรับครู การแนะแนวเพื่อสร้างคุณค่าแห่งตน การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การให้คำปรึกษาในโรงเรียน การฝึกปฏิบัติด้านจิตวิทยาการแนะแนว การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กระบวนทัศน์ใน กระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ พุทธธรรมกับสังคม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาเปรียบเทียบ การฝึกปฏิบัติจิตวิทยาพัฒนามนุษย์และการให้คำปรึกษา เป็นต้น
- หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนิสิต กศ.บ. 5 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิทยากรนำกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาในโครงการต่างๆ และวิทยากรหัวข้อ “จิตวิทยา สำหรับครู” และ “การให้คำปรึกษา” ให้กับหน่วยงานราชการและเอกชนอื่นๆ

นางรัชนิยา พลพิบูลย์

... การอภิปรายในหัวข้อ ...

“แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา”

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา และผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัสดุและประกันคุณภาพ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยาคลินิก) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
(พ.ศ. 2541)
- ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(พ.ศ. 2545)

ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญพิเศษ

- อาจารย์ประจำและหัวหน้าศูนย์ให้คำปรึกษา (Counseling Service Center)
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- อาจารย์ประจำ/เลขานุการ ศูนย์พัฒนาศักยภาพชีวิตและการทำงาน
(Center for Development of Life and Work Quality) มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- อาจารย์ประจำ ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- นักวิจัยประจำโครงการ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

4. เอกสารประกอบการสัมมนา

1. โครงการและกำหนดการ
2. รายชื่อวิทยากรและประวัติย่อ
3. แบบประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบแนะแนวและการให้การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
4. แบบสำรวจข้อมูล การจัดระบบบริการด้านการให้การศึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา
5. หนังสือเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบสวัสดิการและบริการนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
6. เอกสารประกอบการบรรยาย
  - ระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา (รศ.ดร.นิรนาท แสนสา)
  - College Mental Health Trends และ What is social and Emotional learning (SEL) (นางกุลวดี ทองไพบูลย์)
  - การพัฒนาระบบบริการศึกษานิสิต (รศ.ดร.ธนิต ธงทอง)
  - การส่งเสริมสุขภาพในสถาบันอุดมศึกษา หน่วยส่งเสริมสุขภาพะนิสิต (นางสาวอุบล สาธิตะกร)
  - ศูนย์สุขภาพะนิสิต (ดร.เอื้ออนุช ถนอมวงษ์)
  - บริการแนะแนวและให้คำปรึกษา (นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์)
  - การให้บริการปรึกษาและแนะแนว (นางสาวปนาลี แทนประสาน)

ดาวน์โหลดเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาได้ที่ :

ทั้งนี้ สามารถรับชมคลิปวิดีโองานประชุมสัมมนาฯ ได้ที่ Youtube Channel: MHESI TV

<https://youtu.be/Ap6RVrw7CyY>

<https://youtu.be/Co5pBfjdufo>

5. ภาพข่าวการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

อว. พัฒนาระบบแนะแนว พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ : ดร.อรสา ภาววิมล รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นประธานพิธีเปิดการประชุมและมอบนโยบายเรื่อง “นโยบายและแนวทางปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาในการสนับสนุนทางด้านการศึกษาและเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคไทยแลนด์ ๔.๐” ในการประชุมสัมมนาเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ณ โรงแรมอีสติน มั๊กกะสัน กรุงเทพฯ โดยมีคณะทำงานพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารด้านกิจการนิสิตนักศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๑๕๖ แห่ง เข้าร่วมประชุมกว่า ๓๐๐ คน

รองเลขาธิการฯ กล่าวตอนหนึ่งว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ซึ่งเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่ช่วยเอื้ออำนวยและสนับสนุนที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยให้นิสิตนักศึกษาในยุคปัจจุบัน สามารถปรับตัวและศึกษาเล่าเรียนในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างราบรื่นจนสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จึงได้ริเริ่มและดำเนินการส่งเสริมงานทางด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

ต่อหน้า ๒

รองเลขาธิการฯ กล่าวต่ออีกว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยจะดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาระบบการให้บริการปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม โดยจะเน้นให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งศูนย์ให้บริการปรึกษาด้านจิตวิทยา (Counseling Center) และศูนย์ให้บริการแนะแนวอาชีพ (Career Center) ในสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านการให้การปรึกษาและแนะแนวในระดับอุดมศึกษา ทั้งเครือข่ายภายในสถาบันอุดมศึกษา และเครือข่ายภายนอกสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

"หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านจะได้รับความรู้ และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา วิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อนิสิตนักศึกษา ทั้งยังเป็นโอกาสที่ดีของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดระบบให้การปรึกษาและแนะแนวการศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย และมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริหารจัดการและการพัฒนางานด้านกิจการนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษามากขึ้น กระทรวงการอุดมศึกษา ก็จะได้รับทราบข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบการแนะแนวและการให้การปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการอุดมศึกษาให้มีความทัดเทียมกับต่างประเทศในอนาคตต่อไป" รองเลขาธิการฯ กล่าวในตอนท้าย.

6. ภาพถ่ายงานประชุมสัมมนาฯ

ภาพถ่ายงานประชุมสัมมนาฯ

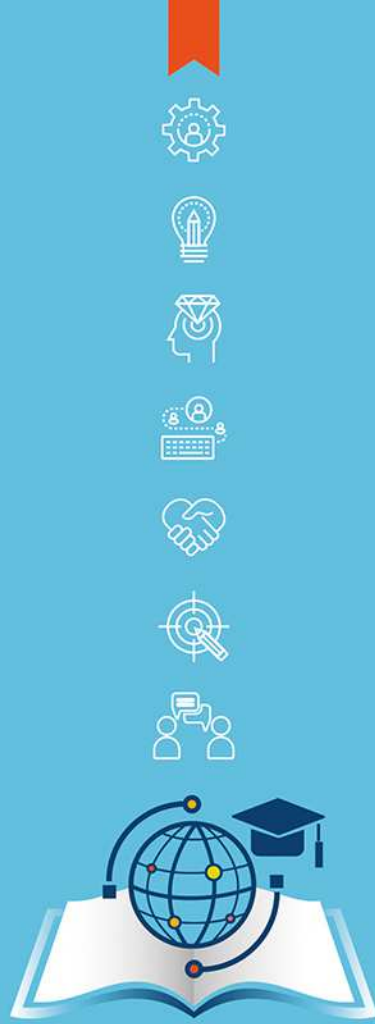

มหิดล

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สำนักส่งเสริมและพัฒนาศึกษภาพนศึกษา

เลขที่ 328 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ : 0 2039 5572-76 โทรสาร : 0 2039 5652-54 www.mhesi.go.th

